

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví
Regulatory Office for Network Industries

Výročná správa / Annual Report
2008

Obsah

I.	Slovenská legislatíva, podľa ktorej sa vykonávala regulácia v sieťových odvetviach v roku 2008	6
II.	Uskutočňovanie regulačnej politiky	10
II.1.	Elektroenergetika	10
II.2.	Plynárenstvo	11
II.3.	Tepelná energetika	13
II.4.	Vodné hospodárstvo	14
III.	Plnenie úloh podľa § 5 zákona o regulácii	16
III.1.	Elektroenergetika	16
III.1.1.	Vývoj regulovaných zložiek koncovej ceny elektriny	16
III.2.	Plynárenstvo	26
III.2.1.	Preprava plynu	26
III.2.2.	Distribúcia plynu	28
III.2.3.	Uskladňovanie zemného plynu	31
III.2.4.	Dodávka plynu domácnostiam	31
III.2.5.	Dodávka plynu na výrobu tepla určeného pre domácnosť	34
III.3.	Tepelná energetika	35
III.4.	Vodné hospodárstvo	42
III.4.1.	Výroba, distribúcia a dodávky pitnej vody verejným vodovodom a odvádzanie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou	42
III.4.2.	Poskytovanie vodohospodárskych služieb	48
IV.	Povolenia na podnikanie v sieťových odvetviach	51
IV.1.	Povolenia v energetike	51
IV.2.	Povolenia v tepelnej energetike	53
V.	Výkon kontroly v roku 2008	54
V.1.	Výkon kontrol	54
V.2.	Opatrenia na odstránenie nedostatkov	56
V.3.	Pokuty za porušenie zákona uložené na I. stupni správneho konania	56
V.4.	Podnety, sťažnosti	57
VI.	Podklady pre rozhodovaciu činnosť	58
VII.	Ostatné aktivity úradu	59
VII.1.	Vybavovanie žiadostí podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 628/2005 Z. z.	59
VII.2.	Medzinárodné aktivity úradu	60

Úvodné slovo predsedu úradu

Obdobie roka 2008 možno z hľadiska štátnej regulácie sieťových odvetví stručne charakterizovať ako obdobie nesmierne náročné a zároveň prelomové. V energetike, ktorá je kľúčovým sektorom hospodárstva a jedným zo základných pilierov ekonomiky, sa skončilo prechodné obdobie používania tradičných metód a prešlo sa k metódam, ktoré sú zamerané na ekonomickú efektívnosť regulovaných subjektov.

Cesta k súčasnému stavu nebola jednoduchá. Deväťdesiate roky priniesli množstvo deformačných zásahov do cenového prostredia. Z dôvodu ekonomicky náročného odstraňovania týchto deformácií, ale aj vďaka nevládnutej privatizácii monopolných dodávateľov energií, boli na Slovensku ceny elektriny a plynu ešte pred dvomi rokmi vysoko nad priemerom krajín Európskej únie a začali existenčne ohrozovať hlavne najzraniteľnejšie skupiny odberateľov a to domácnosti a malé podniky. V regulácii bolo potrebné preto

odstrániť najvypuklejšie rozpory, ktoré znemožňovali, aby na trhu vládli obojstranne spravodlivé ceny a aby sa spotrebitelia nestali rukojemníkmi dominantných dodávateľov energií.

Možno povedať, že slovenský trh s elektrinou a plynom sa začal preklápať do štandardnej roviny až po roku 2006, kedy sa Úradu pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej len „úrad“) postupne podarilo dosiahnuť stav, že záujmy investorov v energetike na jednej strane a záujmy koncových spotrebiteľov na strane druhej boli rovnako ochraňované. Úrad odvtedy dôsledne pristúpil k uplatňovaniu európskej legislatívy o ochrane najzraniteľnejších skupín odberateľov a ustanovení o práve na spravodlivé ceny pre všetkých účastníkov trhu podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/54/ES a 2003/55/ES o spoločných pravidlách vnútorného trhu s elektrinou a s plynom.

Na splnenie tejto úlohy musel úrad prijať celý rad nových či novelizovaných právnych noriem, ktoré sa dotýkali všetkých oblastí regulácie a to hlavne v oblasti regulačných nástrojov, rozsahu a metód regulácie.

V tomto smere postupoval úrad podľa základného strategického dokumentu pre štátnu reguláciu v sieťových odvetviach, ktorou je Regulačná politika, vypracovaná Radou pre reguláciu.

Regulačná politika, v súlade s legislatívou Európskeho spoločenstva a legislatívou Slovenskej republiky, zaviedla také regulačné nástroje a metódy regulácie, ktoré zabezpečujú transparentný a nediskriminačný výkon činností v sieťových odvetviach, ktoré umožňujú všetkými dostupnými kontrolnými mechanizmami sledovať dodržiavanie pravidiel hospodárskej súťaže, zneužívanie dominantného postavenia na trhu s tovarom a službami a ochranu práv odberateľov s dôrazom na najzraniteľnejšie skupiny odberateľov. Jednou zo zásadných zmien bolo zavedenie regulačnej metódy „price-cap“, čo prinieslo so sebou stabilizáciu cien práve v období roka 2008, ktorý bol predzvesťou vzplanutia svetovej finančnej a hospodárskej krízy.

Turbulentný vývoj na svetových trhoch s elektrinou a plynom priniesol so sebou veľký tlak na okamžité zvyšovanie všetkých cien. Úrad odmietol túto cestu, pretože by likvidačným spôsobom zasiahla mnohé rodiny alebo podniky. Nepodľahol tlaku dominantných dodávateľov energií a ukázalo sa, že situáciu analyzoval správne. Postupne praskli všetky „cenové bubliny“, ktoré boli vytvorené určitými špekulatívnymi praktikami v obchodovaní a spôsobili zvyšovanie nákupných cien elektriny a plynu na svetových trhoch. Úrad tento vývoj predpokladal, trval na svojich analýzach a prognózach a ceny zvýšiť nedovolil. Nakoniec sa ukázalo, že mal pravdu a svetové ceny elektriny a plynu výrazne poklesli.

Úrad na základe vývoja cien na trhu s elektrinou a plynom z dôvodu ohrozenia odberateľov malých domácností a malých podnikov pristúpil k regulácii s cieľom prijať náležité opatrenia na ochranu odberateľov elektriny a plynu v domácnosti a malých podnikov ako najzraniteľnejších odberateľov. Postupne zabezpečil, aby títo odberatelia požívali právo zásobovania energiami v určenej kvalite za porovnateľné, transparentné, dostupné a spravodlivé ceny rovnako ako priemyselní odberatelia.

Nové pravidlá a podmienky, ktoré úrad svojou legislatívnou činnosťou ustanovil neboli zamerané len na ochranu spotrebiteľov, ale zabezpečili aj úhradu všetkých nákladov a primeraný zisk všetkým účastníkom trhu s energiami a v oblasti vodného hospodárstva. Ochrana spotrebiteľov, záujmy a potreby podnikateľov v energetike sa dostali do rovnováhy, pretože ako záujmy spotrebiteľov, musia byť rešpektované aj záujmy podnikateľov, aby mali motiváciu do ďalšieho podnikania, a aby bola zároveň zabezpečená spoľahlivosť, bezpečnosť i kvalita dodávaných energií, vody a služieb s ich dodávkou spojenými. O správnosti krokov úradu svedčí skutočnosť, že neprišlo k závažnému sociálnemu prepadu súvisiacemu s platbami obyvateľstva za energie a na strane podnikateľov sa aj napriek ťažkej krízovej situácii zreteľne prejavil dostatok disponibilných zdrojov zaručujúcich bezproblémovú dodávku energií a ďalší rozvoj výrobných a dodávateľských kapacít.

Celý proces regulácie bol zodpovedne a dôsledne konzultovaný v Európskej komisii. Slovensko touto cestou dokázalo efektívne implementovať štandardné postupy v ochrane spotrebiteľov, ktoré sa uplatňujú aj v ostatných štátoch Európskej únie.

Nielen rok 2008, ale aj rok 2009, v ktorom predkladáme správu o činnosti za uplynulý rok, potvrdil správnosť koncepcie štátnej regulácie sieťových odvetví. Akcentuje ju aj legislatíva Európskej únie. Tretí energetický balíček, ktorý je v konečnom štádiu prijímania, posilňuje ingerenciu štátu do sieťových odvetví a presadzuje posilnenie regulácie ako na jednotlivých národných úrovniach, tak aj na úrovni celého európskeho spoločenstva.

Úrad bude preto aj naďalej v rámci svojich kompetencií aktívne vstupovať do komplexu fungovania trhov s elektrinou a plynom, ako aj do oblasti tepelného a vodného hospodárstva a odstraňovať bariéry, ktoré bránia jeho rozvoju. Bude postupovať tak, aby všetci účastníci trhu mali zaručené rovnaké a nediskriminačné podmienky, aby sa otvorenosť trhu reálne prehlbovala a aby sa slovenský trh s elektrinou a plynom stal atraktívnym ako pre domácich, tak i zahraničných podnikateľov. Výsledkom tohto procesu budú jednoznačne spravodlivé ceny.

Ing. Jozef Holjenčík
predseda Rady pre reguláciu,
vykonávajúci pôsobnosť predsedu
Úradu pre reguláciu sieťových odvetví

Úvod

Rok 2008 bol pre úrad rokom vážnych skúšok. Finančná a hospodárska kríza zasiahla aj Slovensko, nastolila rad naliehavých hospodárskych problémov. V sieťových odvetviach hrozilo zvyšovanie cien, ktoré by nejednu rodinu alebo podnikateľa existenčne zruinovalo. Úrad sa ocitol pred zložitou otázkou ako zabezpečiť chod energetiky a súčasne nedovoliť zneužitie dominantného postavenia monopolných dodávateľov na úkor odberateľov.

Paradoxne kríza mala aj svoj pozitívny dopad. Praskli všetky cenové bubliny obchodníkov na burzách, ktorí umelo zvyšovali nákupné ceny elektriny a plynu. Úrad však mal vlastné analýzy situácie na medzinárodnom a vnútornom trhu, tlaku okolností nepodľahol a ceny zvýšiť nedovolil. Následný vývoj nákupných cien energií na medzinárodných trhoch potvrdil jeho postup.

V súvislosti s ochranou spotrebiteľov bolo v roku 2008 počuť námietky, že úrad príliš akcentuje ochranu spotrebiteľov na úkor podnikateľov, čo bude mať za následok nerovnováhu v energetickom sektore a jeho smerovanie k výpadkom energií a zanedbávaniu investícií do budúcnosti.

Nie je to tak. Úrad dôsledne plní úlohu danú zákonom, že rovnako ako na záujmy spotrebiteľov musí dbať aj na ochranu oprávnených záujmov podnikateľov, aby bola zabezpečená kvalita, bezpečnosť a spoľahlivosť dodávok energií a vody, ako aj služieb s nimi spojenými. Trh s elektrinou a plynom na Slovensku je síce

„de iure“ plne liberalizovaný, ale reálne možno konštatovať, že hlavne v plynárenstve sa rozvíja veľmi pomaly, hoci sa začal formovať od roku 2000. Do legislatívy Slovenskej republiky sa postupne začali implementovať ustanovenia o liberalizácii trhu a podpore rozvoja trhového prostredia, ale bez adekvátnej ochrany odberateľskej sféry, čo malo za následok rapidný rast cien elektriny a plynu. Až koncom roka 2006 sa začali z legislatívy Európskeho spoločenstva preberať ustanovenia o ochrane najzraniteľnejších skupín odberateľov a ustanovenia o práve na spravodlivé ceny pre všetkých účastníkov trhu.

Úrad preto neurobil nič neobyčajné, keď sa po vstupe Slovenska do Európskej únie a dosiahnutí plnej liberalizácie trhu začal venovať naplno aj tejto otázke. Od roku 2006 sa ako prioritná úloha presadila ochrana spotrebiteľa a zvlášť jej najzraniteľnejšej časti, ktorou sú domácnosti. Úrad svojou legislatívnou činnosťou ustanovil nové pravidlá a podmienky, ktoré boli zamerané práve na ochranu spotrebiteľa, pričom zabezpečili aj úhradu všetkých nákladov a primeraný zisk všetkým výrobcom a dodávateľom energií. Najurgentnejšou sa táto otázka stala práve v roku 2008 a úrad ju zvládol dobre a to bez prerušenia dodávok a bez negatívneho dopadu na podnikateľské subjekty v sieťových odvetviach, o čom svedčia ich hospodárske výsledky.

V súčasnosti sa už nedá pochybovať, či je regulácia potrebná aj v ekonomikách založených na princípoch voľného trhu. Razantnú odpoveď

Zľava: Ing. Jozef Holjenčík, predseda Rady pre reguláciu, Ing. Radoslav Naništa, podpredseda Rady pre reguláciu, JUDr. Ing. Ján Híjj, PhD., člen Rady pre reguláciu, Ing. Ivan Chaban, člen Rady pre reguláciu, Ing. Vladimír Čepko, člen Rady pre reguláciu, Ing. Milan Hargaš, člen Rady pre reguláciu

dala súčasná finančná a hospodárska kríza, ktorá presvedčila nielen spotrebiteľov, ale aj výrobcov, dodávateľov a nakoniec aj politikov, že voľná ruka trhu nevyrieši všetko. Túto „novú“ skutočnosť si uvedomila aj Európska únia a na poznanie, že voľný trh nie je samospasiteľný a v sieťových odvetviach nedokáže zabezpečiť stabilitu a spravodlivé ceny, reagovala vo svojom tzv. treťom energetickom balíčku tým, že posilnila postavenie a právomoci regulačných orgánov vo svojich členských krajinách.

I. Slovenská legislatíva, podľa ktorej sa vykonávala regulácia v sieťových odvetviach v roku 2008

Zákon č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 397/2002 Z. z., zákona č. 442/2002 Z. z., zákona č. 658/2004 Z. z., zákona č. 107/2007 Z. z., zákona č. 112/2008 Z. z. a zákona č. 283/2008 Z. z. (ďalej len „zákon o regulácii“)

Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) (ďalej len „zákon o vodách“)

Zákon č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách“)

Zákon č. 656/2004 Z. z. o energetike a o zmene niektorých zákonov a o zmene niektorých zákonov v znení zákona č. 555/2005 Z. z., zákona č. 238/2006 Z. z., zákona č. 107/2007 Z. z., zákona č. 68/2008 Z. z., zákona č. 112/2008 Z. z. a zákona č. 283/2008 Z. z. (ďalej len „zákon o energetike“)

Zákon č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení zákona č. 99/2007 Z. z. (ďalej len „zákon o tepelnej energetike“)

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 317/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie trhu s elektrinou (ďalej len „pravidlá trhu s elektrinou“)

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 409/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie trhu s plynom (ďalej len „pravidlá trhu s plynom“)

Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 212/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje vzor žiadosti o vydanie povolenia (ďalej len „vyhláška č. 212/2005 Z. z.“)

Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 328/2005 Z. z., ktorou sa určuje spôsob overovania hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení, ukazovatele energetickej účinnosti zariadení na výrobu tepla a distribúciu tepla, normatívne ukazovatele spotreby tepla, rozsah ekonomicky oprávnených nákladov na overenie hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení a spôsob úhrady týchto nákladov v znení vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 59/2008 Z. z. (ďalej len „vyhláška č. 328/2005 Z. z.“)

Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 375/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na preukázanie technic-

kých predpokladov na podnikanie v energetike, požiadavkách na vzdelanie a na odbornú spôsobilosť, ako aj spôsob ich preukázania (ďalej len „vyhláška č. 375/2005 Z. z.“)

Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 630/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje teplota teplej úžitkovej vody na odbernom mieste, pravidlá rozpočítavania množstva tepla dodaného na prípravu teplej úžitkovej vody a rozpočítavania množstva dodaného tepla (ďalej len „vyhláška č. 630/2005 Z. z.“)

Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 505/2006 Z. z., ktorou sa ustanovuje rozsah ekonomicky oprávnených nákladov vyvolaných odpojením sa odberateľa alebo konečného spotrebiteľa od sústavy tepelných zariadení dodávateľa a spôsob ich výpočtu (ďalej len „vyhláška č. 505/2006 Z. z.“)

Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 208/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti žiadosti a zoznam dokumentov na udelenie výnimky z povinnosti zabezpečiť prístup tretích strán do siete a zásobníka pre nové významné plynárenské zariadenie alebo zrekonštruované plynárenské zariadenie (ďalej len „vyhláška č. 208/2008 Z. z.“)

Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 315/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú štandardy kvality dodávanej elektriny a poskytovaných služieb (ďalej len „vyhláška č. 315/2008 Z. z.“)

Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 316/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú štandardy kvality dodávaného tepla a poskytovaných služieb pri dodávke tepla (ďalej len „vyhláška č. 316/2008 Z. z.“)

Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 317/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú štandardy kvality dodávania pitnej vody verejným vodovodom a odvádzania a čistenia odpadovej vody verejnou kanalizáciou a súvisiacich služieb (ďalej len „vyhláška č. 317/2008 Z. z.“)

Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 328/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú štandardy kvality dodávaného plynu a poskytovaných služieb v plynárenstve (ďalej len „vyhláška č. 328/2008 Z. z.“)

Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 349/2008 Z. z., o pravidlách pre predaj elektriny formou aukcií (ďalej len „vyhláška č. 349/2008 Z. z.“)

Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 415/2008 Z. z., o spôsobe vedenia oddelenej evidencie skutočností, ktoré sú predmetom účtovníctva, o spôsobe vedenia oddelenej evidencie nákladov, výnosov, aktív a pasív a predkladaní výstupov z oddelenej evidencie (ďalej len „vyhláška č. 415/2008 Z. z.“)

Výnos Úradu pre reguláciu sieťových odvetví z 27. júna 2007 č. 1/2007, ktorým sa ustanovuje rozsah cenovej regulácie v sieťových odvetviach a spôsob jej vykonania (ďalej len „výnos č. 1/2007“)

Výnos Úradu pre reguláciu sieťových odvetví z 27. augusta 2007 č. 2/2007, ktorým sa ustanovuje rozsah a štruktúra oprávnených nákladov, spôsob určenia výšky primeraného zisku a podklady na návrh ceny v elektroenergetike a ktorým sa dopĺňa výnos Úradu pre reguláciu sieťových odvetví z 27. júna 2007 č. 1/2007, ktorým sa ustanovuje rozsah cenovej regulácie v sieťových odvetviach a spôsob jej vykonania (ďalej len „výnos č. 2/2007“)

Výnos Úradu pre reguláciu sieťových odvetví z 31. júla 2007 č. 3/2007, ktorým sa ustanovuje rozsah a štruktúra oprávnených nákladov, spôsob určenia výšky primeraného zisku a podklady na návrh ceny za výrobu, distribúciu a dodávku pitnej vody verejným vodovodom a za odvedenie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou (ďalej len „výnos č. 3/2007“)

Výnos Úradu pre reguláciu sieťových odvetví z 31. júla 2007 č. 4/2007, ktorým sa ustanovuje rozsah a štruktúra oprávnených nákladov, spôsob určenia výšky primeraného zisku a podklady na návrh ceny v plynárenstve v znení výnosu Úradu pre reguláciu sieťových odvetví z 1. 10. 2008 č. 7/2008 (ďalej len „výnos č. 4/2007“)

Výnos Úradu pre reguláciu sieťových odvetví z 31. júla 2007 č. 5/2007, ktorým sa ustanovuje rozsah a štruktúra oprávnených nákladov, spôsob určenia výšky primeraného zisku a podklady na návrh ceny za poskytovanie vodohospodárskych služieb súvisiacich s využitím vodného toku (ďalej len „výnos č. 5/2007“)

Výnos Úradu pre reguláciu sieťových odvetví z 31. júla 2007 č. 6/2007, ktorým sa ustanovuje rozsah a štruktúra oprávnených nákladov, spôsob určenia výšky primeraného zisku a podklady na návrh ceny za výrobu, distribúciu a dodávku tepla (ďalej len „výnos č. 6/2007“)

Výnos Úradu pre reguláciu sieťových odvetví z 18. 6. 2008 č. 1/2008 o rozsahu cenovej regulácie v sieťových odvetviach a spôsobe jej vykonania v znení výnosu Úradu pre reguláciu sieťových odvetví z 1. 10. 2008 č. 7/2008 (ďalej len „výnos č. 1/2008“)

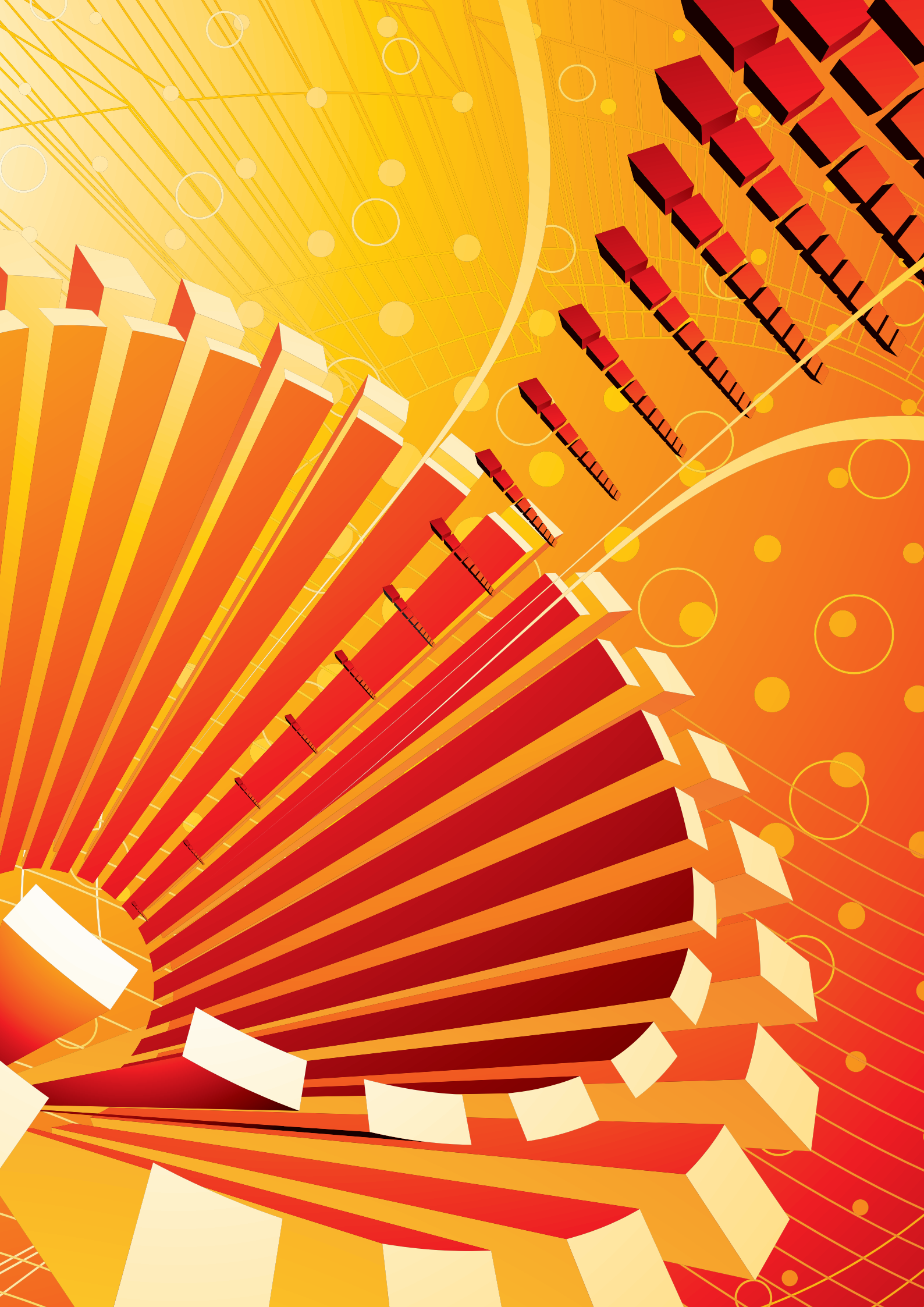
Výnos Úradu pre reguláciu sieťových odvetví z 28. 7. 2008 č. 2/2008, ktorým sa ustanovuje regulácia cien v elektroenergetike v znení výnosu Úradu pre reguláciu sieťových odvetví z 1. 10. 2008 č. 7/2008 (ďalej len „výnos č. 2/2008“)

Výnos Úradu pre reguláciu sieťových odvetví z 23. 7. 2008 č. 3/2008, ktorým sa ustanovuje regulácia cien za výrobu, distribúciu a dodávku pitnej vody verejným vodovodom a za odvedenie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou (ďalej len „výnos č. 3/2008“)

Výnos Úradu pre reguláciu sieťových odvetví z 23. 7. 2008 č. 4/2008, ktorým sa ustanovuje regulácia cien v plynárenstve a ktorým sa dopĺňa výnos Úradu pre reguláciu sieťových odvetví z 31. júla 2007 č. 4/2007, ktorým sa ustanovuje rozsah a štruktúra oprávnených nákladov, spôsob určenia výšky primeraného zisku a podklady na návrh ceny v plynárenstve v znení výnosu Úradu pre reguláciu sieťových odvetví z 1. 10. 2008 č. 7/2008 (oznámenie č. 382/2007 Z. z.) (ďalej len „výnos č. 4/2008“)

Výnos Úradu pre reguláciu sieťových odvetví z 23. 7. 2008 č. 5/2008, ktorým sa ustanovuje regulácia cien za poskytovanie vodohospodárskych služieb súvisiacich s využitím vodného toku (ďalej len „výnos č. 5/2008“)

Výnos Úradu pre reguláciu sieťových odvetví z 23. 7. 2008 č. 6/2008, ktorým sa ustanovuje regulácia cien tepla v znení výnosu Úradu pre reguláciu sieťových odvetví z 1. 10. 2008 č. 7/2008 (ďalej len „výnos č. 6/2008“)

II. Uskutočňovanie regulačnej politiky

II.1. Elektroenergetika

Cenová regulácia v elektroenergetike bola vykonávaná určením spôsobu výpočtu maximálnych cien a taríf pre jednotlivé regulované činnosti, resp. priamym určením pevnej ceny pre elektrinu vyrobenú z obnoviteľných zdrojov energie, elektrinu vyrobenú kombinovanou výrobou a elektrinu vyrobenú z domáceho uhlia. Rozsah cenovej regulácie v elektroenergetike sa vzťahoval na pripojenie do sústavy, prístup do prenosovej sústavy a prenos elektriny, prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny, dodávku elektriny pre domácnosti, poskytovanie systémových služieb a podporných služieb, výrobu elektriny vyrobenú z obnoviteľných zdrojov energie, elektrinu vyrobenú kombinovanou výrobou a elektrinu vyrobenú z domáceho uhlia. Výkonným nástrojom pre cenovú reguláciu v oblasti elektroenergetiky v roku 2008 bol výnos č. 2/2007, ktorým sa ustanovuje rozsah a štruktúra oprávnených nákladov, spôsob určenia výšky primeraného zisku a podklady na návrh ceny v elektroenergetike a ktorým sa dopĺňa výnos úradu č. 1/2007, ktorým sa ustanovuje rozsah cenovej regulácie v sieťových odvetviach a spôsob jej vykonania.

Úrad pre rok 2008 vydal celkom 268 cenových rozhodnutí pre výrobcov a dodávateľov elektriny a obchodníkov s elektrinou, z toho 45 pre výrobcov elektriny kombinovanou výrobou elektriny a tepla.

Všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý upravuje práva a povinnosti účastníkov trhu s elektrinou a podmienky potrebné na nediskriminačné a transparentné organizovanie trhu s elektrinou, sú pravidlá trhu s elektrinou. Obsahuje podmienky pripojenia do sústavy, prístupu do sústavy, prenosu elektriny, cezhraničnej výmeny elektriny, distribúcie elektriny, dodávky elektriny (vrátane dodávky regulačnej elektriny, dodávky domácnostiam, dodávky elektriny z obnoviteľných zdrojov energie, vyrobenej kombinovanou výrobou a z domáceho uhlia), poskytovania podporných a systémových služieb, použitia typových diagramov odberu elektriny, zodpovednosť za odchýlku účastníka trhu s elektrinou a odchýlku sústavy, ako aj spôsob predchádzania vzniku preťaženia a riešenie preťaženia sústavy.

Ďalšími nástrojmi, ktoré slúžili na nediskriminačné a transparentné organizovanie trhu s elektrinou v nadväznosti na iné predpisy, sú prevádzkové poriadky vydávané úradom pre prevádzkovateľov prenosovej a distribučných sústav. Vzhľadom k tomu, že v prevádzkových poriadkoch musia byť zapracované pravidlá trhu, úrad na základe žiadostí prevádzkovateľov regionálnych aj miestnych distribučných sústav do konca r. 2008 posúdil a schválil celkom 107 prevádzkových poriadkov prevádzkovateľov týchto sústav. Úradom schválený prevádzkový poriadok je záväzným dokumentom pre účastníkov trhu s elektrinou.

II.2. Plynárenstvo

Úrad v roku 2008 v súlade so zákonom o regulácii určoval alebo schvaľoval spôsob, postupy a podmienky na tvorbu cien za prepravu plynu, distribúciu plynu a dodávku plynu a s tým spojených služieb. Úrad výnosom č. 1/2007 pre rok 2008 a výnosom č. 1/2008 pre rok 2009 ustanovil rozsah cenovej regulácie v plynárenstve a spôsob jej vykonania.

Cenovej regulácii v oblasti plynárenstva podľa zákona o regulácii podliehalo: pripojenie do prepravnej a distribučnej siete, prístup do prepravnej a distribučnej siete, preprava plynu, distribúcia plynu, poskytovanie podporných služieb v plynárenstve a dodávka plynu domácnostiam. Nadobudnutím účinnosti zákona č. 283/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o energetike z dňa 01. 08. 2008 sa rozsah cenovej regulácie v plynárenstve rozšíril o dodávku plynu na výrobu tepla určeného pre domácnosť. Spôsob vykonania cenovej regulácie v plynárenstve bol stanovený v závislosti od jednotlivých regulovaných činností ako určenie spôsobu výpočtu maximálnej alebo pevnej ceny a priame určenie porovnateľnej alebo pevnej ceny.

Výroba, uskladňovanie a akumulácia plynu, ako aj prístup k zásobníkom plynu nepodliehali v roku 2008 cenovej regulácii úradu. Na základe zákona o energetike sa pri týchto činnostiach uplatňoval dohodnutý prístup.

Rozsah cenovej regulácie v plynárenstve a spôsob jej vykonania vychádza z § 12 zákona o regulácii. Cenová regulácia v plynárenstve na rok 2009 sa v roku 2008 vykonávala:

a) určením spôsobu výpočtu pevnej ceny za

pripojenie do prepravnej siete a za pripojenie nových výrobcov plynu do prepravnej siete,

- b) určením spôsobu výpočtu maximálnej ceny a pevnej ceny za pripojenie do distribučnej siete a za pripojenie nových výrobcov plynu do distribučnej siete,
- c) priamym určením porovnateľnej ceny za prístup do prepravnej siete a prepravu plynu,
- d) určením spôsobu výpočtu maximálnej ceny a tarify za prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu,
- e) určením spôsobu výpočtu maximálnej ceny za dodávku plynu pre domácnosti,
- f) priamym určením pevnej ceny za poskytovanie podporných služieb,
- g) určením spôsobu výpočtu maximálnej ceny za dodávku plynu na výrobu tepla určeného pre domácnosť.

Výkonným nástrojom pre cenovú reguláciu na rok 2008 bol výnos č. 4/2007. Nový výnos č. 4/2008, na základe ktorého sa postupovalo pri určovaní cien na rok 2009, stanovil pre nasledujúce regulačné obdobie 2009–2011 spôsob výpočtu priemernej ceny za prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu a priemernej ceny za dodávku plynu pre domácnosti vychádzajúci z princípu metódy cenového stropu, tzv. „price cap“ metóda. Táto metóda stanovuje cenovú hladinu za jednotku na dlhšie časové obdobie a znamená pre regulované subjekty ako aj pre odberateľov plynu stabilizáciu cien. Pre regulované subjekty predstavuje dosiahnutie primeraného zisku ako aj priestor pre investície, pokiaľ sa budú správať efektívne a optimalizujú svoje náklady. Metóda sa štandardne používa vo väčšine členských štátov Európskej únie (ďalej len „EÚ“), a má jednoznačne motivačný charakter.

Cenová regulácia pre prevádzkovateľov distribučných sietí, ktorých počet odberných miest z distribučnej siete nepresahuje 100 000, zostala v hlavných princípoch zachovaná. Základ pre výpočet cien za prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu pre týchto prevádzkovateľov lokálnych distribučných sietí podľa nákladovej metódy cenovej regulácie tvoria oprávnené náklady regulovaného subjektu, ktoré sú preukázateľne a v nevyhnutnom rozsahu vynakladané na vykonávanie regulovanej činnosti a primeraný zisk stanovený úradom.

Podnikanie na trhu s plynom upravujú pravidlá pre fungovanie trhu s plynom ustanovené nariadením vlády Slovenskej republiky č. 409/2007 Z. z., ktoré sú dôležitým nástrojom na uplatňovanie regulačnej politiky a prostriedkom podporujúcim konkurenčné prostredie a transparentnosť na trhu s plynom. Pravidlá pre fungovanie trhu s plynom podrobnejšie upravujú práva a povinnosti účastníkov trhu s plynom, ktoré im vyplývajú zo znenia zákona o energetike tak, aby nebola ohrozená bezpečnosť a spoľahlivosť dodávky plynu odberateľom plynu. Súčasťou ustanovení týchto pravidiel sú postupy pri prideľovaní, nahromadení a prekročení kapacity plynu v prepravnej a distribučnej sieti a podmienky prístupu a uskladňovania plynu. Okrem toho upravujú tiež podmienky dodávky plynu odberateľom a postup pri zmene dodávateľa plynu.

Prevádzkovatelia sietí vrátane prevádzkovateľov zásobníkov sú povinní podľa zákona o regulácii poskytovať svoje služby v súlade so schváleným prevádzkovým poriadkom, v ktorom zapracujú pravidlá trhu s plynom na vlastné prevádzkové podmienky. Na základe žiadostí prevádzkovateľov sietí a zásobníka vydal úrad v roku 2008 17 rozhodnutí o prevádzkových poriadkoch.

V záujme harmonizácie kvality služieb spojených s dodávkou plynu v členských krajinách EÚ úrad vydal s účinnosťou od 1. septembra 2008 vyhlášku č. 328/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú štandardy kvality dodávaného plynu a poskytovaných služieb v plynárenstve, ktorou sa musia riadiť prevádzkovatelia sietí a podzemných zásobníkov s plynom pri poskytovaní svojich služieb vo vzťahu k svojim koncovým odberateľom. Vyhláška stanovuje požadovanú kvalitu dodávok a služieb súvisiacich s regulovanými činnosťami v plynárenstve a povinnosť regulovaných subjektov každoročne poskytovať údaje vyhodnotení jednotlivých štandardov. So zavedením kompenzačných platieb za nedodržanie jednotlivých štandardov voči koncovému odberateľovi sa uvažuje v neskoršom období až po zavedení vyhlášky do praxe.

Úrad v roku 2008 v zmysle § 19 ods. 8 zákona o energetike zabezpečil spracovanie a vydanie vyhlášky č. 415/2008 Z. z. s účinnosťou od 1. januára 2009, ktorá ustanovuje podrobnosti o spôsobe vedenia oddelenej evidencie skutočností, ktoré sú predmetom účtovníctva a o spôsobe vedenia evidencie aktív a pasív. Na jej základe pre účely zabránenia vzniku diskriminácie a krížových dotácií sú výrobcovia a prevádzkovatelia sietí povinný viesť oddelenú evidenciu skutočností, ktoré sú predmetom účtovníctva a o spôsobe vedenia evidencie aktív a pasív. Vyhláška má taktiež za cieľ zabrániť diskriminácii a krížovým dotáciám medzi jednotlivými činnosťami prevádzkovateľov siete, ktorí okrem regulovaných činností vykonávajú aj iné činnosti.

Existenciou týchto všeobecne záväzných právnych predpisov je v súčasnosti vytvorený ucelený legislatívny pilier pre liberalizovaný trh s plynom na Slovensku.

Treba však priznať, že aj keď je trh s plynom „de iure“ otvorený, v roku 2008 reálne ešte neexistoval. Dôvodom je skutočnosť, že dominantným dodávateľom plynu v Slovenskej republike je spoločnosť Slovenský plynárenský priemysel, a. s. (ďalej len „SPP“). Hoci sa s účinnosťou od 1. júla 2006 od SPP, a. s. odčlenili prepravné a distribučné činnosti, z hľadiska majetkovej účasti v ekonomickej skupine SPP je zrejmé, že existuje silná previazanosť medzi jednotlivými účastníkmi na trhu Slovenskej republiky, i keď formálne existujú ako samostatné spoločnosti. Na trhu s plynom je viacero držiteľov povolení na dodávku plynu. Časť z nich sú lokálni dodávatelia plynu, ktorí dodávajú plyn spoločnostiam sídlacim v ich prevádzkových areáloch. Všetky tieto spoločnosti však nakupovali plyn od spoločnosti SPP, a. s. Ich hlavným predmetom podnikania nie je podnikanie v oblasti plynárenstva a vzhľadom na zdroj ich dodávok ako aj vzhľadom na to, že náklady na zakúpenie plynu spravidla len rozpočítavajú firmám v areáli bez zvýšenia o maržu, nie je ich možné považovať za konkurentov spoločnosti SPP.

II.3. Tepelná energetika

Pri určovaní cien tepla na rok 2008 sa uplatňoval výnos č. 1/2007 a výnos č. 6/2007. Podľa výnosu č.1/2007 cenovej regulácii v roku 2008 podliehala výroba, distribúcia a dodávka tepla a zároveň bol určený spôsob cenovej regulácie výpočtom maximálnej ceny tepla. Výnos č. 6/2007 podrobne určil oprávnené náklady v cene tepla a stanovil výpočet maximálnej ceny tepla.

Spôsob výpočtu maximálnej ceny tepla je založený na nákladovej metóde. V cene tepla sa zohľadňujú len oprávnené náklady a primeraný zisk. Určený spôsob cenovej regulácie podrobnejšie špecifikuje oprávnené náklady, ale pritom ponecháva motivačné stimuly na zvyšovanie energetickej efektívnosti, na uplatňovanie nových technológií a na využívanie obnoviteľných zdrojov energie. Takýmto motivačným faktorom je aj závislosť výšky oprávnených nákladov od úrovne dosahovania ukazovateľov energetickej účinnosti a možnosť zvýšenia zisku v prípade využívania obnoviteľných zdrojov energie pri výrobe tepla pri neprekročení limitnej ceny určenej výnosom č. 6/2007.

Pri regulácii a určovaní cien tepla na rok 2009 úrad vychádzal z regulačnej politiky na regulačné obdobie 2009–2011 vypracovanej Radou pre reguláciu. Nástrojom na uplatňovanie regulačnej politiky je výnos č. 1/2008 a výnos č. 6/2008. Podľa týchto výnosov cenovej regulácii aj v roku 2009 podliehala výroba, distribúcia a dodávka tepla a cenová regulácia bola vykonávaná určením spôsobu výpočtu maximálnej ceny tepla. Výnosom č. 6/2008 sa do regulácie cien tepla od roku 2009 zaviedlo viacero zmien. Týmto zmenami sa sledovalo objektívne určenie cien tepla, ktoré pokrývajú len náklady dodávateľov na zabezpečenie hospodárnej, kvalitnej a najmä bezpečnej dodávky tepla pre konečných spotrebiteľov. Vytvorili sa predpoklady a motivačné stimuly na investovanie do zefektívnenia výroby a rozvodu tepla a využívania obnoviteľných zdrojov energie. Na druhej strane sa zaviedli opatrenia na zamedzenie rastu fixných nákladov v neodôvodnených prípadoch a tým aj na stabilizáciu fixnej zložky ceny a fixných platieb za teplo.

Významný dôraz sa kládol na ochranu domácností zásobovaných teplom z centrálnych zdrojov tepla. Za týmto účelom úrad určil na rok 2009 maximálnu cenu plynu na výrobu tepla pre domácnosti, ktorá veľmi pozitívne ovplyvnila výšku variabilnej zložky ceny tepla pre túto kategóriu spotrebiteľov.

II.4. Vodné hospodárstvo

a) Výroba, distribúcia a dodávka pitnej vody verejným vodovodom a odvádzanie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou

Úrad výnosom stanovil rozsah regulácie vo vodárenstve, ktorým je výroba, distribúcia a dodávka pitnej vody verejným vodovodom a odvádzanie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou.

Cenovú reguláciu v oblasti výroby, distribúcie a dodávky pitnej vody verejným vodovodom a odvedenia a čistenia odpadovej vody verejnou kanalizáciou úrad vykonáva priamym určením maximálnej ceny a určením spôsobu výpočtu maximálnej ceny.

V rámci regulácie cien na rok 2008 bola uplatňovaná nákladová metóda s limitovaním medziročného rastu vybraných oprávnených nákladov a dôsledným posudzovaním opodstatnenosti a nevyhnutnosti nelimitovaných plánovaných nákladov uplatňovaných v kalkulácii cien. V rámci regulácie cien na rok 2009 je táto metóda uplatňovaná v spojení s metódou cenového stropu s možnosťou medziročného inflačného rastu, uplatnenia faktora efektivity a faktora investičného rozvoja.

Dôsledným uplatňovaním stanovených princípov, spôsobov a postupov regulácie vyplývajúcich z regulačnej politiky a výnosov úradu je na rok 2009 zabezpečená stabilizácia cien za výrobu, distribúciu a dodávku pitnej vody verejným vodovodom. Limitovaný nárast cien za odvedenie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou o 5 % oproti roku 2008 je účelovo viazaný na podporu investičného rozvoja v oblasti verejných kanalizácií v súvislosti s plnením záväzkov Slovenskej republiky voči Európskej únii.

b) Poskytovanie vodohospodárskych služieb

Cenová regulácia poskytovania vodohospodárskych služieb sa vzťahuje na poskytovanie týchto služieb súvisiacich s využitím hydroenergetického potenciálu vodného toku, odberom povrchových vôd z vodného toku a odberom energetickej vody z vodného toku.

Cenovú reguláciu úrad vykonáva určením spôsobu výpočtu pevnej ceny za odber povrchovej vody z vodného toku, pevnej ceny za využívanie hydroenergetického potenciálu vodných tokov (prostredníctvom taríf) a pevnej ceny za odber energetickej vody z vodných tokov a to rovnako pri stanovovaní cien na rok 2008 ako aj na rok 2009.

Pri stanovovaní cien je použitá nákladová metóda. Rozsah a štruktúra oprávnených nákladov vrátane limitovania medziročného rastu niektorých vybraných nákladov a výška maximálneho povoleného zisku v jednotlivých regulovaných činnostiach na úrovni 4,8 % z celkovej výšky plánovaných oprávnených nákladov boli stanovené výnosom úradu platným pre príslušný regulačný rok.

III. Plnenie úloh podľa § 5 zákona o regulácii

III.1. Elektroenergetika

Úrad svojou pôsobnosťou zabezpečuje v oblasti, kde neexistuje prirodzená konkurencia, prostredie blízke konkurenčnému prostrediu, pričom dbá na ochranu záujmov spotrebiteľov, rovnako ako aj na záujmy investorov. Snahou úradu je vytvárať takú atmosféru, aby sa podnikateľovi oplátilo investovať, ale tak, aby na to spotrebiteľ nedoplácal alebo inak povedané, aby boli ceny spravodlivé pre obe strany. Na dosiahnutie tohto cieľa úrad vytvoril príslušnú legislatívu, ktorá reflektuje zmeny, odohrávajúce sa na trhu s elektrinou. Novelizáciou niektorých legislatívnych predpisov sa v poslednom období u nás implementovala európska legislatíva tak, ako je to štandardné v ostatných krajinách.

Cenová regulácia v elektroenergetike sa vykonávala:

- určením pevnej ceny za elektrinu vyrobenú z obnoviteľných zdrojov energie, vyrobenú kombinovanou výrobou a z domáceho uhlia,
- určením spôsobu výpočtu maximálnej ceny za pripojenie účastníkov trhu s elektrinou do sústavy,
- určením spôsobu výpočtu maximálnej ceny a tarify za prístup do prenosovej sústavy a prenos elektriny a určením tarify za poskytovanie podporných a systémových služieb,
- určením spôsobu výpočtu maximálnej ceny a tarify za prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny držiteľa povolenia na distribúciu elektriny, ktorého distribúcia elektriny v roku t-1 odberateľom bola vyššia ako 1 500 000 MWh, a určením tarify za poskytovanie systémových služieb,

- určením spôsobu výpočtu maximálnej ceny a tarify za distribúciu a dodávku elektriny držiteľom povolenia na distribúciu a dodávku elektriny, ktorého distribúcia a dodávka elektriny v roku t-1 bola nižšia ako 1 500 000 MWh,
- určením spôsobu výpočtu maximálnej ceny a tarify za dodávku elektriny pre domácnosti držiteľom povolenia na dodávku elektriny, ktorého dodávka elektriny v roku t-1 bola vyššia ako 1 500 000 MWh.

III.1.1. Vývoj regulovaných zložiek koncovej ceny elektriny

a) Prenos elektriny

Úrad v rámci svojich kompetencií určuje pre prevádzkovateľa prenosovej sústavy Slovenskú elektrizačnú prenosovú sústavu, a.s. (ďalej len „SEPS, a.s.“):

- tarify za pripojenie a prístup do prenosovej sústavy, ako aj riadenie elektrizačnej sústavy (za prenos elektriny),
- tarifu za poskytovanie systémových služieb pre užívateľov prenosovej sústavy,
- tarifu za prevádzkovanie systému,
- tarifu za zúčtovanie, vyhodnotenie a vysporiadanie odchýlok,
- maximálne ceny na nákup jednotlivých druhov podporných služieb,
- maximálne povolené náklady na nákup všetkých podporných služieb,

- maximálne ceny ponúkanej kladnej regulačnej elektriny,
- minimálne ceny ponúkanej zápornej regulačnej elektriny.

S platnosťou pre rok 2008 boli zavedené:

- poplatok za systémové služby pre výrobcu elektriny z dôvodu, že elektrizačná sústava zabezpečuje jeho výrobnému zariadeniu stabilitu. Poplatok – tarifa za prevádzkovanie systému sa platí za koncovú spotrebu na území Slovenskej republiky bez výnimky, výrobca platí len 30 %.
- poplatok za systémové služby pri vývoze elektriny, s cieľom zabezpečenia prevádzkovej stability a bezpečnosti prevádzky elektrizačnej sústavy na území Slovenskej republiky (pričom v prípade tranzitov elektriny toto opatrenie nebolo aplikované). Opatrenie malo od svojho zavedenia dočasný charakter a neustále sa deklarovalo, že po odstavení 2. bloku elektrárne V 1 a zabezpečení stability a bezpečnosti sústavy bude zrušené. Stalo sa tak od 1. apríla 2009.
- koeficient zvýhodnenia pri platbe za poskytovanie systémových služieb pre odberateľov elektriny s vyrovnaným odberovým diagramom,

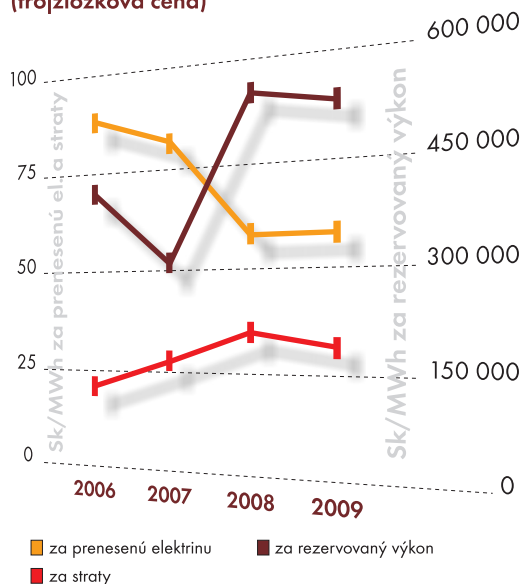
Z prehľadu (tabuľka dole) vyplýva, že oproti roku 2008 došlo v roku 2009 v poplatkoch za prístup a prenesenú elektrinu k posunom smerom nadol. Schválená tarifa za prenesenú elektrinu sa nezmenila a tarifa za rezervovaný výkon zaznamenala medziročný pokles o 3,67 %, čo je v absolútnom vyjadrení pokles 20 282,88 Sk/MW. K výrazným zmenám v cenách za rezervovaný výkon a za prenesenú elektrinu došlo v roku 2008 oproti roku 2007 z dôvodu zmeny percentuálneho pomeru váh rozdelenia úhrad za rezervovaný výkon a za prenesenú elektrinu. Úhrady za elektrinu sa rozdeľovali tak, že väčší podiel sa vzťahoval za výkon (tarifa za rezervovaný výkon) a menší podiel za prácu (tarifa za prenesenú elektrinu).

Nárast tarify za straty pri prenose elektriny v roku 2008 oproti roku 2007 bol poznačený skutočnosťou, že rástla cena silovej elektriny generovaná na trhu. V roku 2009 predmetná tarifa za straty oproti roku 2008 poklesla aj napriek nárastu ceny komodity a to z dôvodu poklesu podielu objemu povolených strát pri prenose ku objemu plánovanej prenesenej elektriny v roku 2009 oproti roku 2008.

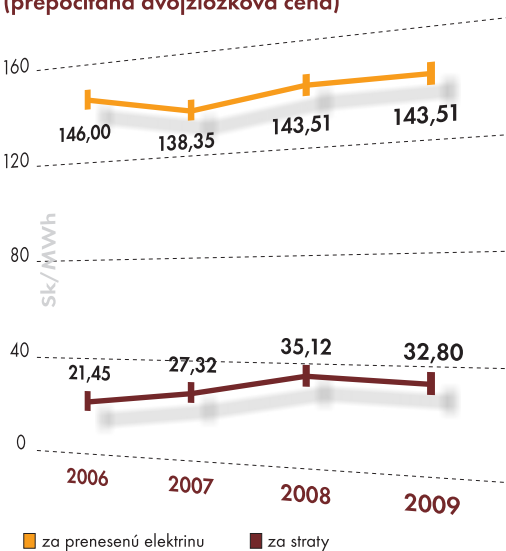
Vývoj a zmena poplatkov za prístup a prenesenú elektrinu v sústave SEPS a.s. (trojzložková cena)

Poplatky SEPS a.s.		2006	2007	2008*	2009
za prenesenú elektrinu	Sk/MWh	87,86	83,01	57,40	57,40
za straty	Sk/MWh	21,45	27,32	35,12	32,80
za rezervovaný výkon	Sk/MW	362 335	320 696	552 250	531 967
ZMENA	+/-	2006/2005	2007/2006	2008/2007	2009/2008
za prenesenú elektrinu	Sk/MWh	0,85	-4,85	-25,61	0,00
za straty	Sk/MWh	4,07	5,87	7,80	-2,32
za rezervovaný výkon	Sk/MW	7 112,17	-41 638,42	231 553,63	-20 282,88
ZMENA	+/-	2006/2005	2007/2006	2008/2007	2009/2008
za prenesenú elektrinu	%	0,98	-5,52	-30,85	0,00
za straty	%	23,42	27,37	28,55	-6,61
za rezervovaný výkon	%	2,00	-11,49	72,20	-3,67

Vývoj poplatkov SEPS a.s. v rokoch 2006–2009
(trojzložková cena)

Vývoj poplatkov SEPS a.s. v rokoch 2006–2009
(prepočítaná dvojzložková cena)

Nasledujúca tabuľka ilustruje vývoj poplatkov vo forme dvojzložkovej ceny, kde náklady na rezervovanú kapacitu sú zahrnuté v tzv. prepočítanej jednozložkovej cene za prenesenú elektrinu.

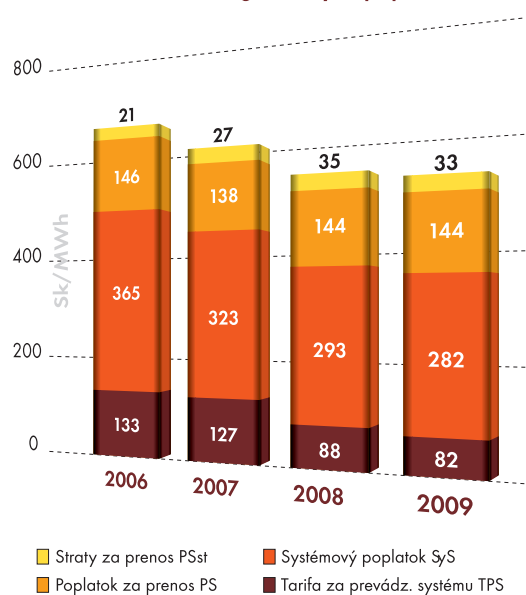
Vývoj poplatkov za prístup a prenesenú elektrinu v sústave SEPS a.s. (dvojzložková cena)

Poplatky SEPS a.s.		2006	2007	2008	2009
prepočítaná jednozložková cena					
za prenesenú elektrinu	Sk/MWh	146,00	138,35	143,51	143,51
za straty	Sk/MW	21,45	27,32	35,12	32,8
ZMENA	+/-	2006/2005	2007/2006	2008/2007	2009/2008
za prenesenú elektrinu	Sk/MWh	1,00	-7,65	5,16	0,00
za straty	Sk/MWh	4,07	5,87	7,80	-2,32
ZMENA	+/-	2006/2005	2007/2006	2008/2007	2009/2008
za prenesenú elektrinu	%	0,69	-5,24	3,73	0,00
za straty	%	23,42	27,37	28,55	-6,61

Vývoj a zmenu absolútnych hodnôt a podielov jednotlivých systémových a sieťových poplatkov pre oprávnených odberateľov priamo pripojených na prenosovú sústavu (v tabuľkách ďalej len „PS“) uvádzame v nasledujúcich tabuľkách a grafoch.

Vývoj regulovaných poplatkov pre OO na PS	2006 (Sk/MWh)	2007 (Sk/MWh)	2008 (Sk/MWh)	2009 (Sk/MWh)	zmena 07/06 (%)	zmena 08/07 (%)	zmena 09/08 (%)
tarifa za prevádz. systému TPS	133	127	88	82	-4,51	-30,71	-6,82
systémový poplatok SyS	365	323	293	282	-11,51	-9,29	-3,75
poplatok za prenos PS	146	138	144	144	-5,52	3,73	0,00
straty za prenos PSst	21	27	35	33	25,87	30,07	-6,61
Celkom reg. poplatky	666	615	560	540	-7,59	-9,06	-3,45

Priebeh a štruktúra regulovaných poplatkov

Podiel regulovaných poplatkov pre OO na PS	2006 (%)	2007 (%)	2008 (%)	2009 (%)	zmena 07/06 (Sk/MWh)	zmena 08/07 (Sk/MWh)	zmena 09/08 (Sk/MWh)
tarifa za prevádz. systému TPS	20,0	20,6	15,7	15,2	-6,00	-39,00	-6,00
systémový poplatok SyS	54,8	52,5	52,4	52,2	-42,00	-30,00	-11,00
poplatok za prenos PS	22,0	22,5	25,6	26,6	-8,08	5,16	0,00
straty za prenos PSst	3,2	4,4	6,3	6,1	5,55	8,12	-2,32
Celkom reg. poplatky	100	100	100	100	-50,53	-55,72	-19,32

b) Distribúcia elektriny

Pre prevádzkovateľov regionálnych distribučných sústav, ktorých distribúcia elektriny bola v predchádzajúcom roku vyššia ako 1 500 000 MWh, úrad určoval/schvaľoval:

- tarify a maximálne ceny za prístup do distribučnej sústavy a za distribúciu elektriny,
- maximálnu cenu za straty pri distribúcii,
- tarify za pripojenie do distribučnej sústavy alebo pri zvýšení maximálnej rezervovanej kapacity v distribučnej sústave,
- tarify za poskytovanie systémových služieb pre užívateľov distribučnej sústavy,
- tarify za prevádzkovanie systému,
- tarify a maximálne ceny za dodávku elektriny pre domácnosti,
- prevádzkové poriadky.

Okrem troch regionálnych distribučných spoločností, t.j. ZSE Distribúcia, a.s., SSE - Distribúcia a.s. a Východoslovenská distribučná, a.s., na trhu s elektrinou pôsobia aj tzv. miestne distribučné spoločnosti s distribúciou nižšou ako 1 500 000 MWh/rok. Ide o areály výrobných ale aj nevýrobných spoločností, v ktorých na základe povolenia o podnikaní v elektroenergetike plnia funkciu distribútora. Pre prevádzkovateľa takejto distribučnej sústavy úrad určoval/schvaľoval:

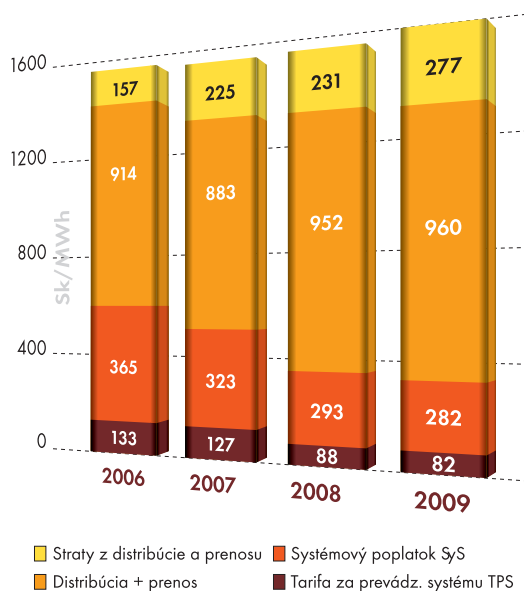
- maximálnu cenu za distribúciu elektriny,
- maximálnu výška primeraného zisku za distribúciu elektriny,
- vlastnú kalkuláciu maximálnej ceny za dodávku elektriny pre domácnosti alebo prevádzkovateľ môže použiť tarify za distribúciu a dodávku elektriny držiteľa licencie na rozvod elektriny, na ktorého distribučnú sústavu je napojený,
- prevádzkové poriadky.

S platnosťou pre rok 2008 bol zavedený faktor efektivity oprávnených nákladov. Okrem toho sa naďalej uplatňovalo každoročné znižovanie percenta povoleného množstva strát v distribúcii na príslušnej napäťovej úrovni cez faktor efektivity strát.

Vývoj priemerných regulovaných poplatkov pre oprávnených odberateľov pripojených na distribučnú sústavu – priemer Slovensko

Vývoj reg. poplatkov pre odberateľov na DS	2006 (Sk/MWh)	2007 (Sk/MWh)	2008 (Sk/MWh)	2009 (Sk/MWh)	zmena 07/06 (%)	zmena 08/07 (%)	zmena 09/08 (%)
tarifa za prevádz. systému TPS	133	127	88	82	-4,51	-30,71	-6,82
systémový poplatok SyS	365	323	293	282	-11,51	-9,29	-3,75
Distribúcia + prenos	914	883	952	960	-3,44	7,91	0,78
straty z distribúcie a prenosu	157	225	231	277	43,60	2,24	20,26
Celkom reg. poplatky	1 569	1 558	1 564	1 601	-0,70	0,38	2,38

Priebeh a štruktúra regulovaných poplatkov

Podiel reg. poplatkov pre odberateľov na DS	2006 (%)	2007 (%)	2008 (%)	2009 (%)	zmena 07/06 (Sk/MWh)	zmena 08/07 (Sk/MWh)	zmena 09/08 (Sk/MWh)
tarifa za prevádz. systému TPS	8,5	8,2	5,6	5,1	-6,00	-39,00	-6,00
systémový poplatok SyS	23,3	20,7	18,7	17,6	-42,00	-30,00	-11,00
Distribúcia + prenos	58,3	56,6	60,9	59,9	-31,41	69,84	7,46
straty z distribúcie a prenosu	10,0	14,5	14,7	17,3	68,45	5,06	46,71
Celkom reg. poplatky	100	100	100	100	-10,96	5,90	37,17

c) Cena elektriny pre domácnosti

Na základe platnej legislatívy si od 1. júla 2007 môžu domácnosti na základe ponuky dodávateľov a obchodníkov zvoliť svojho dodávateľa elektriny. Ceny elektriny pre domácnosti sa v posledných dvoch rokoch upravovali výraznejšie len z dôvodu nárastu ceny silovej elektriny na veľkoobchodnom trhu a prakticky len v tých sadzbách, ktoré dodávateľom nepokrývali oprávnené náklady. V súvislosti s platnou legislatívou sa zmenila i obsahová náplň zmlúv: zmluvy o dodávke pre domácnosti sa zmenili na zmluvy o združenej dodávke a distribúcii elektriny a pevné ceny za dodávku elektriny sa zmenili (na základe výnosu úradu) na maximálne ceny s platnosťou na príslušnej časti vymedzeného územia SR.

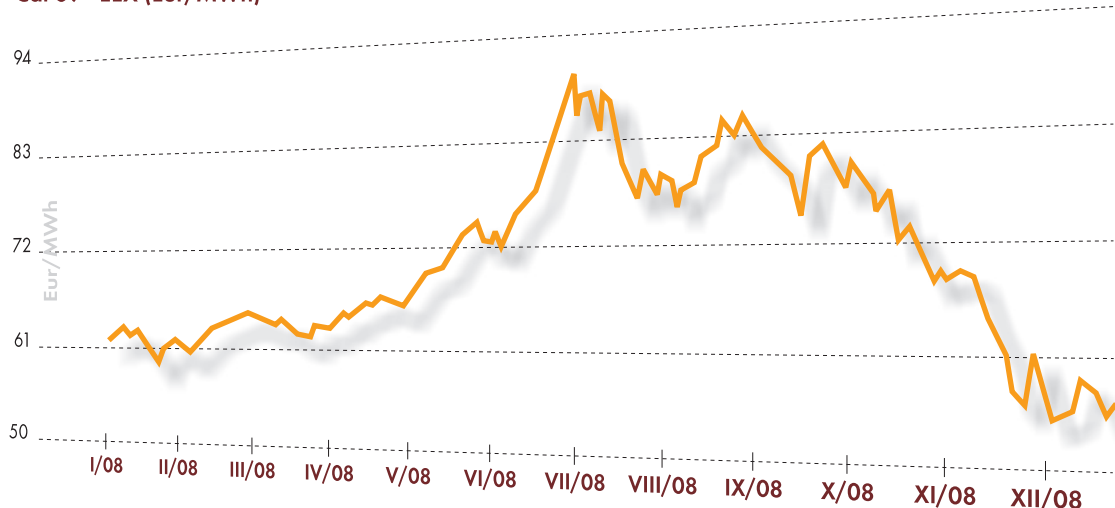
Cena elektriny pre koncových odberateľov sa obecne skladá z neregulovaných a regulovaných položiek. Medzi regulované položky, ktoré stanovuje úrad, patria všetky ceny za prirodzené monopolné činnosti, spojené s dopravou elektriny od výrobcu prostredníctvom prenosovej sústavy a distribučných sústav ku konečnému spotrebiteľovi a činnosti spojené so zabezpečením stability energetického systému z technického a obchodného hľadiska, t.j. prenosové a distribučné služby, systémové služby a služby za prevádzkovanie systému (sem patria príspevky na podporu výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov, z kombinovanej výroby elektriny a tepla a z domáceho uhlia, ale aj cena za služby zúčtovateľa odchýlok).

Výroba (s uvedenými výnimkami), dovoz elektriny a tiež obchodné činnosti, spojené s dodávkou elektriny koncovému odberateľovi (s výnimkou domácností) nie sú regulované, sú predmetom obchodných rokovaní a riadia

sa trhovými mechanizmami. Ponuky silovej elektriny veľkoodberateľom pripojeným na sústavu s napätím viac ako 1 kV dodávateľa zvyčajne nezverejňujú, ale sú s odberateľmi dohodnutí na základe ich diagramu spotreby a cien na veľkoobchodnom trhu v jednotlivých časových pásmach.

Dramatický rast cien elektriny na medzinárodných burzách v priebehu 1. polroku 2008, s výrazným dopadom na nákupné ceny koncových dodávateľov elektriny pre domácnosti a malé podniky, sa prejavil aj v tlaku na vývoj cien elektriny na Slovensku v roku 2008 a 2009 (pozri napríklad vývoj cien elektriny na najlikvidnejšej burze EEX v Lipsku). Okrem toho cenotvorba na rok 2008, či pre priemyselných odberateľov alebo domácnosti, bola poznačená aj skutočnosťou, že zmluvná cena silovej elektriny v podmienkach Slovenska bola generovaná na aukciách Slovenských elektrární a.s. Výsledkom relatívne nízkej ponuky bol výrazný nárast ceny silovej elektriny pre rok 2008, ktorý však nezodpovedal reálnej situácii na trhu.

Cal 09 - EEX (Eur/MWh)

V posledných dvoch rokoch sa upravovali výraznejšie ceny elektriny pre domácnosti len v sadzbách pre priamo výhrevné elektrické vykurovanie. Každoročne dochádza k cenovým posunom v štruktúre taríf pre domácnosti a to na základe obchodnej politiky rozhodujúcich dodávateľov, s osobitným zameraním na optimalizáciu nákladov na nákup elektriny a zároveň efektívne využitie aktív.

Aj keď odberatelia kategórie domácnosti sú od 1. júla 2007 oprávnení vybrať si svojho dodávateľa elektriny, dodávateľia a obchodníci sa v súčasnosti ešte stále sústreďujú na (z hľadiska objemu odberu) atraktívnejšie skupiny zákazníkov, predovšetkým z dôvodu nižších jednotkových nákladov a nárokov na obsluhu a z toho plynúcej vyššej obchodnej marže. Napriek tomu, slovenské domácnosti majú od polovice r. 2008 po prvý raz možnosť objednať si elektrinu od iného ako svojho tradičného koncového dodávateľa. Prvý alternatívny dodávateľ s platným povolením na dodávku elektriny domácnostiam a malým podnikom,

ktorý k 31. 12. 2008 dodával elektrinu 29 domácnostiam, sľubuje niekoľko percentnú úsporu z účtu za elektrinu oproti tradičným dodávateľom. V roku 2009 očakáva výrazný nárast počtu nových odberateľov.

Tvorba cien na rok 2008, či pre oprávnených priemyselných odberateľov alebo domácnosti, bola poznačená hlavne skutočnosťou, že zmluvná cena silovej elektriny bola na rozdiel od predchádzajúcich rokov generovaná na voľnom trhu, na aukciách Slovenských elektrární a.s. Na základe tejto skutočnosti cena silovej elektriny pre koncových odberateľov vzrástla v priemere o cca 20 %. Tento vysoký nárast ceny silovej elektriny sa úradu podarilo eliminovať adekvátnym poklesom cien systémových a sieťových služieb, na základe čoho priemerná koncová cena elektriny pre domácnosti vzrástla v roku 2008 oproti roku 2007 len o 2,86 %.

Úrad v roku 2008 v súvislosti s určením cien na rok 2009 pristúpil k rozdeleniu odberateľov – domácností na dve skupiny. Ako základ

na zaradenie do skupiny so spotrebou do 5 000 kWh bez elektrického vykurovania alebo 20 000 kWh s elektrickým vykurovaním, alebo do skupiny presahujúcej uvedené hranice, sa vzala spotreba v roku 2007, pretože tento už bol účtovne a štatisticky uzavretý.

Do prvej skupiny, ktorej ceny elektriny reguluje úrad, je zahrnutých 94,33 % všetkých domácností na Slovensku. Zvyšok domácností už má v roku 2009 tržové ceny elektriny. Treba však zdôrazniť, že zaradenie do uvedených dvoch skupín slúžilo len na potreby štatistiky o odberateľskej štruktúre v období objednávaní kapacít a cenového konania.

Prehľad počtu odberných miest za domácnosti na rok 2009

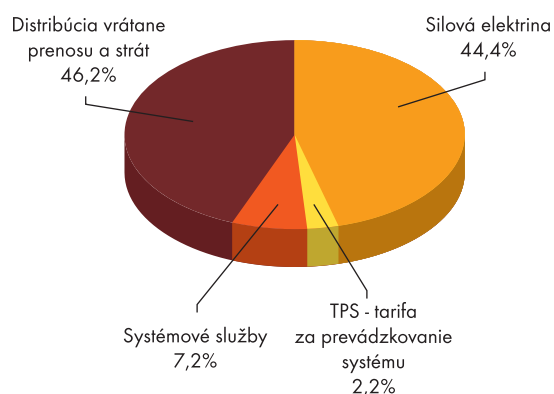
	ZSE E	SSE	VSE	spolu	ZSE E	SSE	VSE	spolu
malé domácnosti	848 127	582 465	511 013	1 941 605	92,53%	94,66%	97,08%	94,33%
veľké domácnosti	68 437	32 873	15 394	116 704	7,47%	5,34%	2,92%	5,67%
domácnosti spolu	916 564	615 338	526 407	2 058 309	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Aby bolo možné porovnávať ceny v roku 2009 s cenami v roku 2008, bolo potrebné vziať do úvahy, že je to možné urobiť iba v rámci skupín odberateľov, ktoré mali aj v minulosti aj v roku 2009 rovnaké podmienky, t.j. majú kompletne regulované koncové ceny. Z toho dôvodu nasledujúce tabuľky a grafy o cenách elektriny pre domácnosti pre roky 2009 a 2008 sa vzťahujú iba na domácnosti so spotrebou do vyššie uvedených limitov.

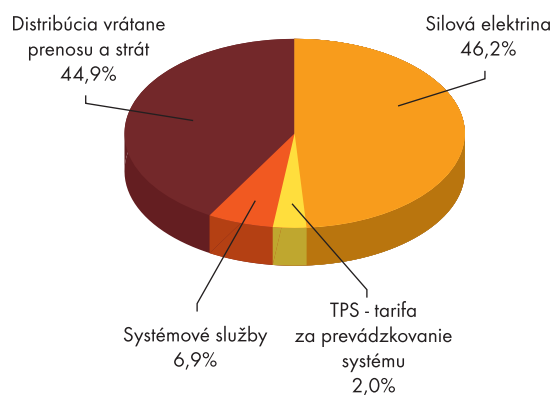
Štruktúru ceny, vývoj, zmeny a podiely charakterizujú nasledovné tabuľky a grafy.

	2008 Sk/MWh	2009 Sk/MWh
výroba	silová elektrina	1 811
	TPS - tarifa za prevádzk. systému	88
	systémové služby	293
sieťové poplatky	distribúcia vrátane prenosu a strát	1 883
		1 831
KONEČNÁ CENA		
	4 075	4 079

Štruktúra ceny pre domácnosti v roku 2008

Štruktúra ceny pre domácnosti v roku 2009

Porovnanie štruktúry ceny elektriny pre domácnosti roky 2009/2008
(plánované hodnoty bez vplyvu DPH)

		2008 (%)	2008 (Sk/MWh)	2009 (%)	2009 (Sk/MWh)	Zmena 09/08 (+/-) (Sk/MWh)	Zmena 09/08 (+/-) (%)	Podiel na celk. zmene
výroba	silová elektrina	44,43	1 811	46,20	1 885	74	4,09	1,82
	TPS - tarifa za prevádzk. systému	2,16	88	2,01	82	-6	-6,82	-0,15
sieťové poplatky	systémové služby	7,19	293	6,91	282	-11	-3,75	-0,27
	distribúcia vrátane prenosu a strát	46,22	1 883	44,88	1 831	-53	-2,80	-1,29
KONEČNÁ CENA								
		100	4 075	100	4 079	4	0,11	0,11
	z toho regulované poplatky bez komodity	56	2 264	54	2 195	-70	-3,08	-1,71

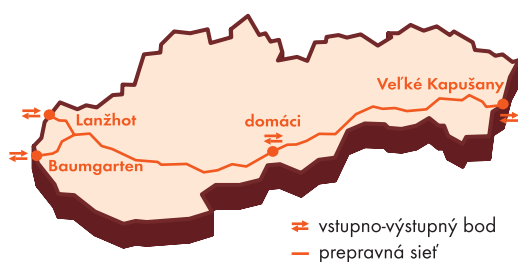
III.2. Plynárenstvo

III.2.1. Preprava plynu

Prepravu zemného plynu od ukrajinskej hranice cez územie Slovenska na európsky trh pri celkovej dĺžke prepravnej siete 2270 km zabezpečuje jediný prevádzkovateľ prepravnej siete eustream, a.s.

Spoločnosť zabezpečuje prevádzku a údržbu kompresorových staníc a líniových častí prepravných plynovodov prostredníctvom štyroch oblastí: Veľké Kapušany, Jablonov nad Turňou, Veľké Zlievce a Ivánka pri Nitre. Prepravný systém riadi plynárenský dispečing.

PREPRAVNÁ SIEŤ eustream, a.s.

V decembri 2008 eustream, a. s., uzavrel s ruským dodávateľom Gazprom export novú dlhodobú zmluvu na tranzit zemného plynu na roky 2009 až 2028 v objeme približne 1 miliarda m³, čo predstavuje najväčší dohodnutý objem v rámci EÚ.

Cena za prístup do prepravnej siete a prepravu plynu je regulovaná. Spôsob cenovej regulácie prepravy plynu je určený ako priame určenie porovnateľnej ceny v súlade so zákonom o regu-

lácii, ktoré vychádza z analýzy cien za prepravu plynu v ostatných členských štátoch Európskej únie v predchádzajúcom roku na báze vstupno-výstupného tarify systému (systém entry-exit). Entry-exit tarify systém predstavuje ocenenie vstupných a výstupných bodov prepravnej siete. Tarify sú stanovené pre jednotlivé vstupné a výstupné body prepravnej siete a ročná platba za prepravu plynu potom predstavuje súčet ročných platieb pre každý vstupný a výstupný bod prepravnej siete v závislosti od dennej kapacity (denného maxima) užívateľa prepravnej siete a dĺžky platnosti zmluvy o prístupe do prepravnej siete a preprave plynu. Tarify platia pre slovenských aj zahraničných užívateľov prepravnej siete.

Tarify za prístup do prepravnej siete a prepravu plynu pre rok 2009 boli stanovené v súlade s výnosmi úradu č. 1/2008 a č. 4/2008. V porovnaní s rokom 2008 sa na rok 2009 zmenila štruktúra tarify skupín pre vstupné a výstupné body a je rozdelená do štyroch kategórií v závislosti od zmluvne dohodnutej dennej maximálnej kapacity prepravy plynu:

T_{en1}, T_{ex1} - do 1,75 mil. m³

T_{en2}, T_{ex2} - od 1,75 mil. m³ do 40 mil. m³

T_{en3}, T_{ex3} - od 40 mil. m³ do 132 mil. m³

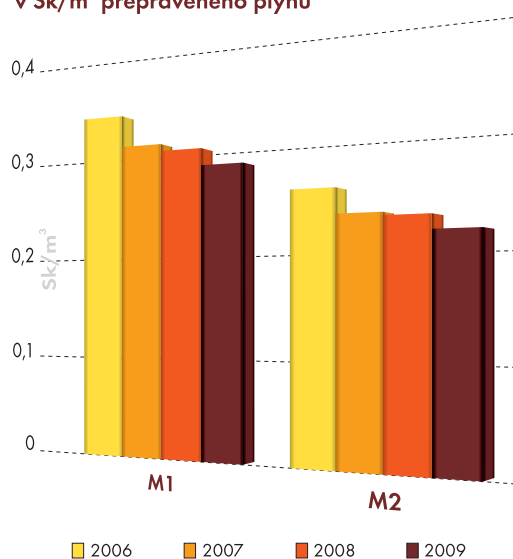
T_{en4}, T_{ex4} - od 132 mil. m³

Východiskové sadzby taríf vo všetkých tarify skupinách poklesli v priemere o 9,43 % oproti roku 2008. Medziročný pokles východiskových sadzieb taríf za prístup do prepravnej siete a prepravu plynu bol spôsobený predovšetkým uzatvorením novej dlhodobej zmluvy o prístupe do prepravnej siete a preprave plynu medzi eustream, a.s. a spoločnosťou Gazprom export LLC.

Tarify tarifnej skupiny T_{en1} a T_{ex1} sa vzťahujú pre užívateľov prepravnej siete so zmluvne dohodnutou dennou kapacitou nižšou ako 1,75 mil. m^3 , ktorá s rezervou pokrýva aj najväčších slovenských odberateľov plynu, ktorí môžu byť potenciálnymi samostatnými užívateľmi prepravnej siete. Pri modelovom príklade výpočtu celkovej ročnej platby za prepravu plynu priemyselného odberateľa I4 štandardizovaného podľa EUROSTATu s rozdielnym load faktorom 250 a 330 dní, v objeme prepraveného plynu na úrovni 11,2 mil. m^3 , prichádza v oboch prípadoch v roku 2009 v porovnaní s rokom 2008 pri stanovenom fixnom kurze 30,126 na rok 2009 k poklesu o 2,01 % pri platbe v slovenských korunách a o 1,34 % pri platbe v eurách.

Nasledujúci graf ilustruje vývoj priemerných cien za prepravu plynu v Sk/m^3 v modelových prípadoch užívateľov prepravnej siete s faktorom zaťaženia 250 a 330 dní pri objeme prepraveného plynu cca 11,2 mil. m^3 ročne.

Ročný poplatok za použitie prepravnej siete v Sk/m^3 prepraveného plynu

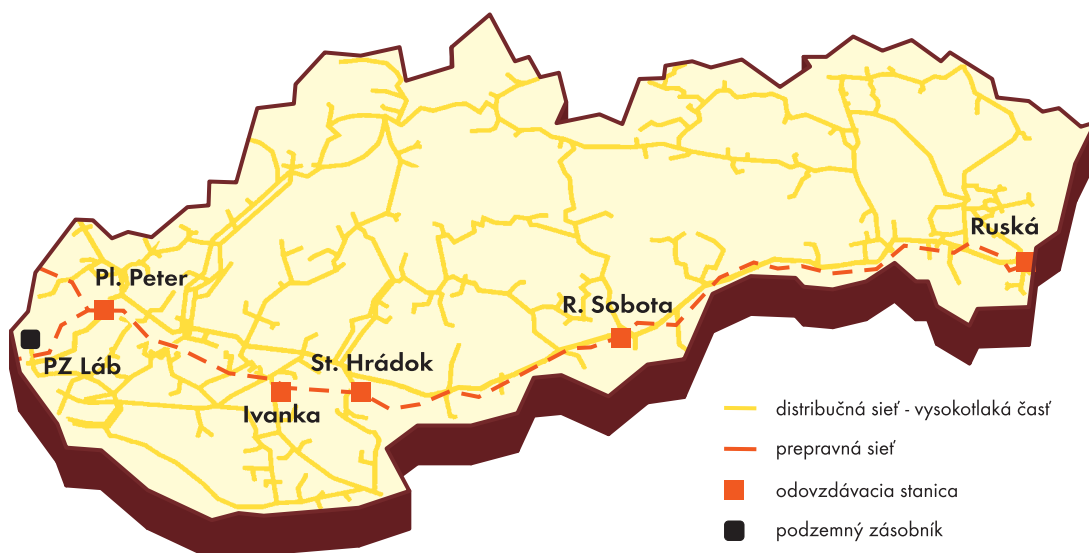

III.2.2. Distribúcia plynu

V oblasti distribúcie plynu podľa § 12 ods. 1 zákona o regulácii cenovej regulácii podlieha pripojenie do distribučnej siete, pripojenie nových výrobcov do distribučnej siete, prístup do distribučnej siete, distribúcia plynu a poskytovanie podporných služieb v plynárenstve.

dispečingu na vymedzenom území, t.j. pre spoločnosť SPP - distribúcia úrad v roku 2008 vydal cenové rozhodnutie, ktorým schválil na rok 2009 tarify za prístup do vysokotlakovej distribučnej siete a distribúciu plynu, tarifu za poskytovanie podporných služieb, ktoré sa neposkytujú v rámci taríf za prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu a tiež podmienky uplatnenia týchto taríf. Tarify za distribúciu plynu boli navrhnuté tak, aby

Distribučná sieť Slovenskej republiky

Ceny za prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu na rok 2008 pre prevádzkovateľa distribučnej siete, ktorý plní aj úlohu plynárenského dispečingu na vymedzenom území a ktorého počet odberných miest z distribučnej siete je vyšší ako 100 000, ktorým je spoločnosť SPP - distribúcia, a.s. (ďalej len „SPP - distribúcia“), boli stanovené podľa výnosu č. 4/2007.

Pre regulovaný subjekt, ktorého počet odberných miest z distribučnej siete je vyšší ako 100 000, a ktorý plní aj úlohu plynárenského

neobsahovali krížové dotácie medzi jednotlivými skupinami odberateľov plynu.

Podkladom pri učení taríf za prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu na rok 2009 bola priemerná cena za prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu v roku 2008 upravená o hodnotu jadrovej inflácie a faktor efektivity. Priemerná cena za prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu na rok 2009 sa v porovnaní s rokom 2008 zvýšila o 3,8 %. Celkové plánované výnosy z taríf za prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu

na rok 2009 sú nižšie v porovnaní s rokom 2008 o 2 %. Tarify za distribúciu plynu boli stanovené na princípe tzv. poštovej známky, bez ohľadu na vzdialenosť odberného miesta v rozpätí podľa množstva distribuovaného plynu. Tarify za distribúciu plynu boli pre rok 2008 rozšírené o dve tarifné skupiny v kategóriách určených pre veľkoodberateľov plynu. Toto rozšírenie znamená pre veľkoodberateľov plynu s vyrovnaným charakterom odberu plynu, ktorí nezaťažujú vo zvýšenej miere distribučnú sieť, pokles priemernej ceny za prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu.

Pre prevádzkovateľa distribučnej siete SPP - distribúcia úrad rozhodnutím na rok 2009 schválil v súlade s výnosom č. 4/2008 aj ceny za pripojenie do distribučnej siete a to osobitne pre kategóriu odberateľov plynu v domácnosti a osobitne pre kategóriu odberateľov plynu mimo domácnosti. Ceny za pripojenie do distribučnej siete na rok 2009 boli určené v rovnakej výške ako na rok 2008 a boli navrhnuté tak, aby neprekročili príslušné plánované priemerné náklady na pripojenie do distribučnej siete.

Pre regulované subjekty, ktorých počet odberných miest z distribučnej siete nepresahuje 100 000

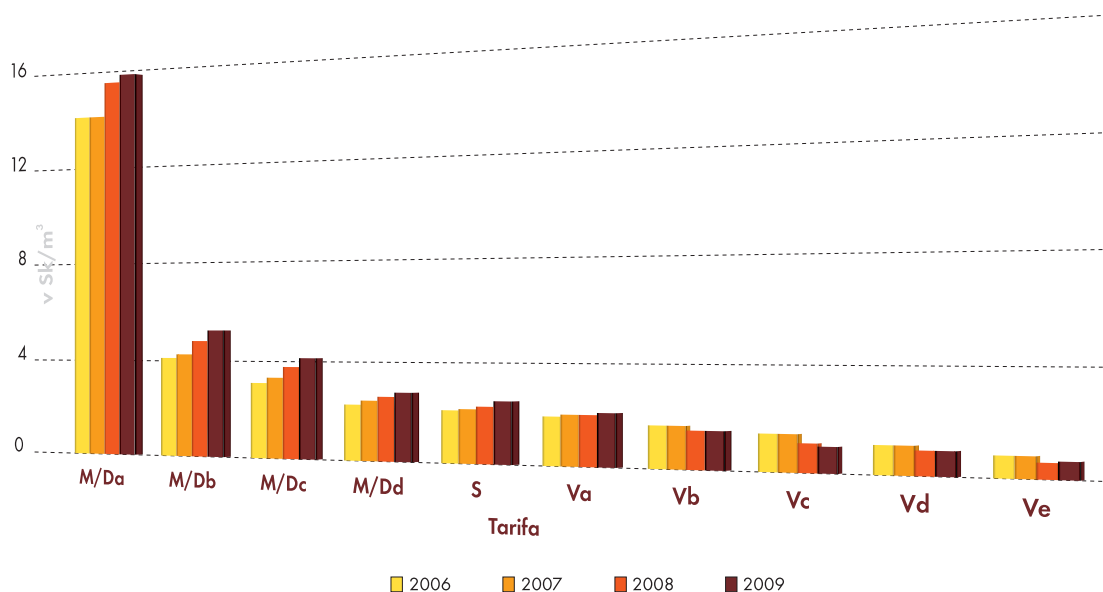
(tzv. malé regulované subjekty - prevádzkovatelia lokálnych distribučných sietí) úrad v roku 2008 schválil ceny, prípadne tarify za prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu a vydal 19 cenových rozhodnutí na rok 2008 a 25 cenových rozhodnutí na rok 2009. Východiskom pri stanovovaní cien boli oprávnené náklady, limitované hodnotou maximálnych oprávnených nákladov a primeraný zisk. Pre niektorých prevádzkovateľov lokálnych distribučných sietí boli úradom schválené aj ceny za pripojenie k distribučnej sieti.

Porovnanie priemerných cien za distribúciu zemného plynu v rokoch 2006–2009

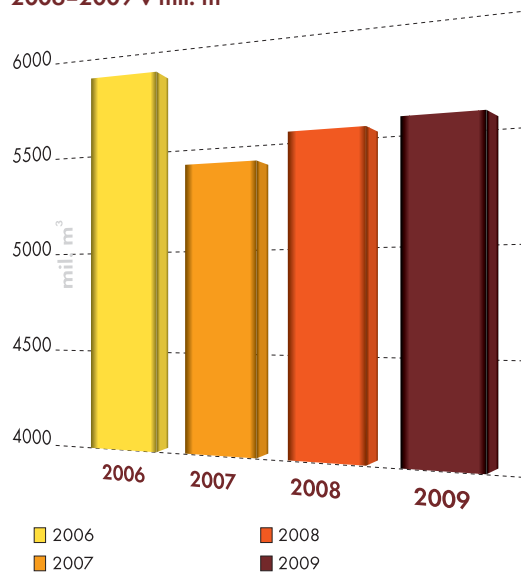
Tarifa	Zmluvne dohodnuté ročné množstvo distribuovaného plynu (m³)	2006	2007	2008	2009	(Eur/m³)
		Priemerná cena za m³ (Sk/m³)	Priemerná cena za m³ (Sk/m³)	Priemerná cena za m³ (Sk/m³)	Priemerná cena za m³ (Sk/m³)	
M/Da	do 200	14,12	14,14	15,49	15,80	0,5245
M/Db	201 - 1 700	3,90	4,10	4,66	5,07	0,1683
M/Dc	1 701 - 6 500	2,99	3,21	3,60	3,97	0,1318
M/Dd	6 501 - 60 000	2,15	2,30	2,44	2,59	0,0860
S	60 001 - 400 000	1,93	2,04	2,14	2,36	0,0783
Va	400 001 - 2 000 000	1,83	1,92	1,91	1,97	0,0654
Vb	2 000 001 - 15 000 000	1,56	1,57	1,42	1,42	0,0471
Vc	15 000 001 - 25 000 000	1,34	1,34	0,96	0,92	0,0305
Vd	25 000 001 - 300 000 000	1,02	1,01	0,84	0,86	0,0285
Ve	nad 300 000 000	0,76	0,75	0,52	0,55	0,0183

Vývoj priemerných cien za prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu podľa priemerného množstva distribuovaného plynu v jednotlivých tarifných sadzbách v roku 2008 je znázornený v nasledujúcom grafe.

Porovnanie priemerných cien za prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu v rokoch 2006–2009

Vývoj distribúcie zemného plynu v rokoch 2006–2009 v mil. m³

III.2.3. Uskladňovanie zemného plynu

Prístup k zásobníkom plynu nepodlieha cenovej regulácii, podľa zákona o energetike sa tu uplatňuje dohodnutý prístup, ktorý sa uskutocňuje na základe pravidiel trhu s plynom. Na území Slovenskej republiky pôsobia dvaja prevádzkovatelia zásobníkov ponúkajúci uskladňovaciu kapacitu: NAFTA a.s. prevádzkujúca komplex podzemných zásobníkov Láb a Gajary-báden nachádzajúcich sa v okolí Gbelov a spoločnosť POZAGAS a.s., ktorá prevádzkuje podzemný zásobník zemného plynu Láb 4. stavba pri Malackách. Zásobníky plynu v prvom rade zaisťujú vyrovnávanie rozdielov medzi objemom dodávok plynu a spotrebou plynu. Slúžia predovšetkým na uskladňovanie plynu v letnom období a na ťažbu plynu v zimnom období, keď je spotreba plynu vyššia ako je zmluvne dohodnutá maximálna dodávka plynu. Prevádzkovatelia zásobníkov uskladňujú plyn nielen pre účastníkov trhu s plynom pôsobiacich na trhu s plynom v Slovenskej republike, ale aj pre zahraničné plynárenské spoločnosti. Uskladňovacia kapacita, ktorá je primárne vyčlenená pre zabezpečenie dodávky plynu pre slovenských odberateľov plynu a využíval ju dodávateľ plynu Slovenský plynárenský priemysel, a.s. predstavovala v rokoch 2007 a 2008 približne 56 % z celkovej skladovacej kapacity zásobníkov. Vzhľadom na nižšiu spotrebu plynu v Slovenskej republike zaznamenanú v uplynulých rokoch má tento podiel klesajúci charakter.

SPP-distribúcia, ktorá plní aj úlohu plynárenského dispečingu na vymedzenom území má uskladnený plyn v zásobníku spoločnosti SPP Bohemia a. s., Dolné Bojanovice na území

Českej republiky. Zásobník sa nachádza v blízkosti slovenských hraníc a je napojený na slovenskú plynárenskú sieť. Celý objem zásobníka využíva dlhodobou len SPP - distribúcia pre potreby fyzického vyvažovania distribučnej siete na vymedzenom území Slovenskej republiky.

Uskladňovacia kapacita zásobníka prevádzkovaného spoločnosťou NAFTA a.s.:

Technický pracovný objem	2 130 mil. m ³
Technický vtlačný výkon	22 mil. m ³ /deň
Technický ťažobný výkon	27,5 mil. m ³ /deň

Uskladňovacia kapacita zásobníka prevádzkovaného spoločnosťou POZAGAS a.s.:

Technický pracovný objem	620 mil. m ³
Technický vtlačný výkon	6,85 mil. m ³ /deň
Technický ťažobný výkon	6,85 mil. m ³ /deň

Uskladňovacia kapacita zásobníka Dolné Bojanovice prevádzkovaného spoločnosťou SPP Bohemia a.s.:

Technický pracovný objem	576 mil. m ³
Technický vtlačný výkon	7 mil. m ³ /deň
Technický ťažobný výkon	9 mil. m ³ /deň

III.2.4. Dodávka plynu domácnostiam

Dominantným dodávateľom zemného plynu na slovenskom trhu s plynom v roku 2008 bola spoločnosť Slovenský plynárenský priemysel, a.s. (ďalej len „SPP, a.s.“). Okrem SPP, a.s. pôsobili na trhu s plynom v Slovenskej republike viacerí držitelia povolenia na dodávku plynu, ktorí však nakupovali plyn od tohto dodávateľa plynu pre zabezpečenie

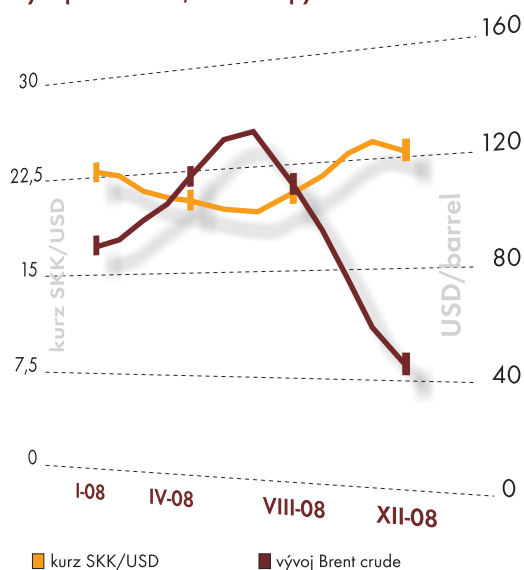
dodávky plynu pre odberateľov plynu nachádzajúcich sa v ohraničených areáloch. Títo lokálni dodávatelia pôsobia v rámci týchto areálov aj ako prevádzkovatelia distribučných sietí.

Cenová regulácia dodávky plynu pre domácnosti na rok 2009 sa vykonáva určením spôsobu výpočtu maximálnej ceny za dodávku plynu pre domácnosti. Vzhľadom na to, že na prelome rokov 2008 a 2009 prišlo k zmene regulačných období, došlo aj k zmene regulačnej metódy a tým i k zmene spôsobu výpočtu maximálnych cien za dodávku plynu pre domácnosti na rok 2009. Z dôvodu stabilizácie cien za dodávku plynu pre domácnosti na dlhšie časové obdobie, rokom 2009 začína nové regulačné obdobie stanovené na dobu troch rokov. Ustanovenie § 18 výnosu č. 4/2008 upravuje spôsob výpočtu priemernej ceny za dodávku plynu pre domácnosti a obsahuje vzorec, ktorého základ tvorí priemerná cena za dodávku plynu pre domácnosti na rok 2008, z ktorej sa vychádzalo pri stanovení maximálnych cien za dodávku plynu pre domácnosti v cenovom rozhodnutí pre rok 2008 a ktorá sa použila pri výpočte priemernej ceny za dodávku plynu pre domácnosti na rok 2009.

Dňa 27. 11. 2008 úrad vydal pre SPP, a.s., cenové rozhodnutie, v ktorom určil na rok 2009 maximálne ceny za dodávku plynu pre domácnosti spolu s podmienkami ich uplatnenia. Maximálne ceny za dodávku plynu pre domácnosti sú dvojzložkové, pozostávajú z maximálnej výšky fixnej mesačnej sadzby a maximálnej výšky sadzby za odobratý plyn. Keďže úrad od roku 2009 nereguluje kategóriu odberateľov plynu v domácnosti so spotrebou nad 6 500 m³ (68 575 kWh), v súlade s výnosom č. 4/2008 sa znížil počet tarifných skupín na tri tarifné skupiny – D1 až D3.

Podkladom na stanovenie výšky nákladov na nákup plynu pre domácnosti na rok 2008 bola predikcia vývoja ceny ropy a ropných produktov na svetových trhoch spolu s predikciou vývoja hodnoty kurzu slovenskej koruny k americkému doláru. Na základe predpokladaného vývoja cien ropy a ropných produktov na svetových trhoch a odhadovanej pozície slovenskej meny v roku 2009 sa predpokladaná ročná celková plánovaná priemerná cena za dodávku plynu pre domácnosti na rok 2009 oproti priemernej celkovej cene za dodávku plynu pre domácnosti v roku 2008 nemení.

Vývoj kurzu SKK/USD a ropy Brent v roku 2008

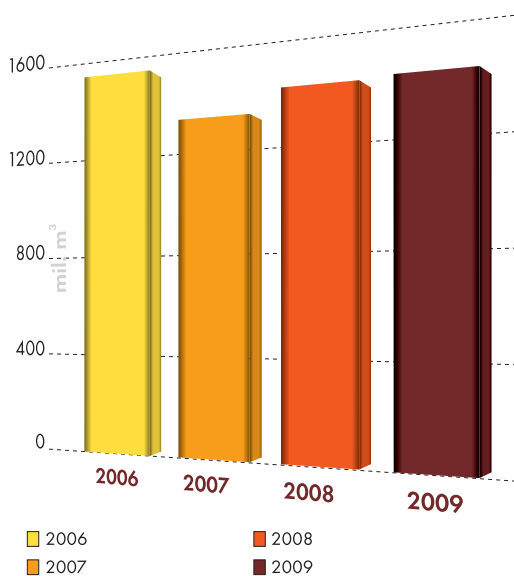
Maximálne ceny za dodávku plynu pre domácnosti na rok 2009 (bez DPH)

Druh tarify	Maximálna výška fixnej mesačnej sadzby Sk/mesiac	Maximálna výška sadzby Eur/mesiac	Maximálna výška sadzby za odobratý plyn Sk/kWh	Maximálna výška sadzby za odobratý plyn Eur/kWh
D1	52,50	1,74	1,539	0,0511
D2	124,67	4,14	1,1208	0,0372
D3	194,08	6,44	1,0818	0,0359

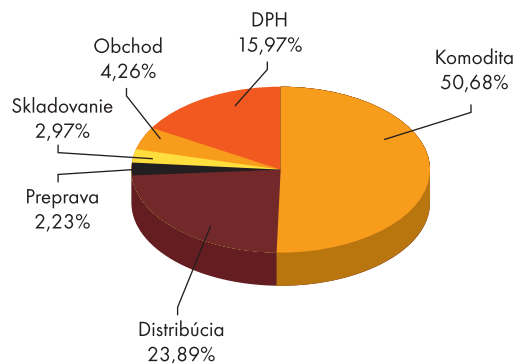
Priemerné predajné ceny zemného plynu pre domácnosti (bez DPH)

	2006	2007	2008	2009
Tarifná skupina (podľa ročného objemu)	(Sk/m ³)	(Sk/m ³)	(Sk/m ³)	(Sk/m ³) (Eur/m ³)
D1 (do 200 m ³)	25,691	25,615	26,759	27,465 0,9117
D2 (201 - 1 700 m ³)	12,958	13,376	13,576	13,232 0,4392
D3 (1 701 - 6 500 m ³)	12,034	12,284	12,207	12,252 0,4067
D4 (nad 6 500 m ³)	11,524	11,771	11,578	- -

Vývoj spotreby zemného plynu v domácnostiach v kategóriách odberu D1 až D3 v mil. m³

Štruktúra priemernej ceny za dodávku plynu pre domácnosti za rok 2008 s DPH bez vplyvu korekčného faktora

Poznámka: Spotreba plynu odberateľov plynu v domácnosti je pre roky 2006 až 2008 vykázaná ako skutočnosť, pre rok 2009 je hodnota uvedená ako plánovaná

III. 2.5. Dodávka plynu na výrobu tepla určeného pre domácnosť

Cenový vývoj v oblasti energetiky v dobe rozhodnutia o regulácii dodávky plynu na výrobu tepla určeného pre domácnosť bol veľmi negatívny. Vplyvom nedostatočne rozvinutého konkurenčného prostredia na trhu dodávky zemného plynu subjektom, ktorých regulovanou činnosťou je výroba a rozvod tepla a v spojitosti s reguláciou cien výroby, distribúcie a dodávky tepla a skutočnosti, že regulovaná zložka ceny tepla – zemný plyn tvorí až 70 % z celkovej ceny, vznikla na trhu kritická situácia, ktorá si vyžadovala zabezpečenie ochrany najzraniteľnejšej skupiny spotrebiteľov tepelnej energie. V súlade s § 12 ods. 12 zákona o regulácii cenovej regulácii úradu začala preto v roku 2008 podliehať aj dodávka plynu na výrobu tepla určeného pre domácnosť.

Podľa výnosu č. 4/2008 cenová regulácia dodávky plynu na výrobu tepla určeného pre domácnosť sa vykonáva určením spôsobu vý-

počtu maximálnej ceny za dodávku plynu na výrobu tepla určeného pre domácnosť.

Na základe tohto výnosu úrad vydal dňa 23. 10. 2008 rozhodnutie č. 0044/2008/P vo veci určenia ceny za dodávku plynu na výrobu tepla určeného pre domácnosť a podmienok uplatnenia tejto ceny na obdobie od 1. novembra 2008 do 31. decembra 2008.

Na základe výnosu č. 4/2008 úrad dňa 04. 12. 2008 vydal rozhodnutie č. 0023/2009/P, ktorým určil ceny za dodávku plynu na výrobu tepla určeného pre domácnosť na obdobie od 1. januára 2009 do 31. decembra 2009. Priemerná cena za dodávku plynu na výrobu tepla určeného pre domácnosť na rok 2009 oproti priemernej cene za dodávku plynu na výrobu tepla určeného pre domácnosť na november a december roku 2008 klesla o 20 %. Tento pokles bol spôsobený optimalizáciou predpokladaného vývoja cien ropy Brent a ropných produktov na svetových komoditných trhoch pre rok 2009 a priemerného kurzu novej slovenskej meny voči doláru.

Maximálne ceny za dodávku plynu na výrobu tepla určeného pre domácnosť na november a december 2008 (bez DPH)

Tarifná skupina	Maximálna výška fixnej mesačnej sadzby (Sk/mesiac)	Maximálna výška výkonovej sadzby (Sk/m ³ /deň)	Maximálna výška sadzby za odobratý plyn (Sk/kWh)
M2	140,00		1,5230
M3	328,42		1,3970
M4	669,67		1,3380
S	976,83		1,2635
V1	5 805,88	203,67	1,0981
V2	86 618,40	219,75	1,0395
V3	438 780,50	228,91	1,0087
V4	919 297,78	220,52	0,9888

III.3. Tepelná energetika

Úrad vydal 325-tim dodávateľom tepla, ktorí podnikajú na základe povolenia na podnikanie vo výrobe a rozvoze tepla, k 1. januáru 2008 cenové rozhodnutia platné do konca roku 2008. V priebehu roka úrad vydal ďalších 499 cenových rozhodnutí, ktorými určil ceny buď novovzniknutým spoločnostiam. resp. vydal rozhodnutia o zmene ceny.

Počet vydaných cenových rozhodnutí

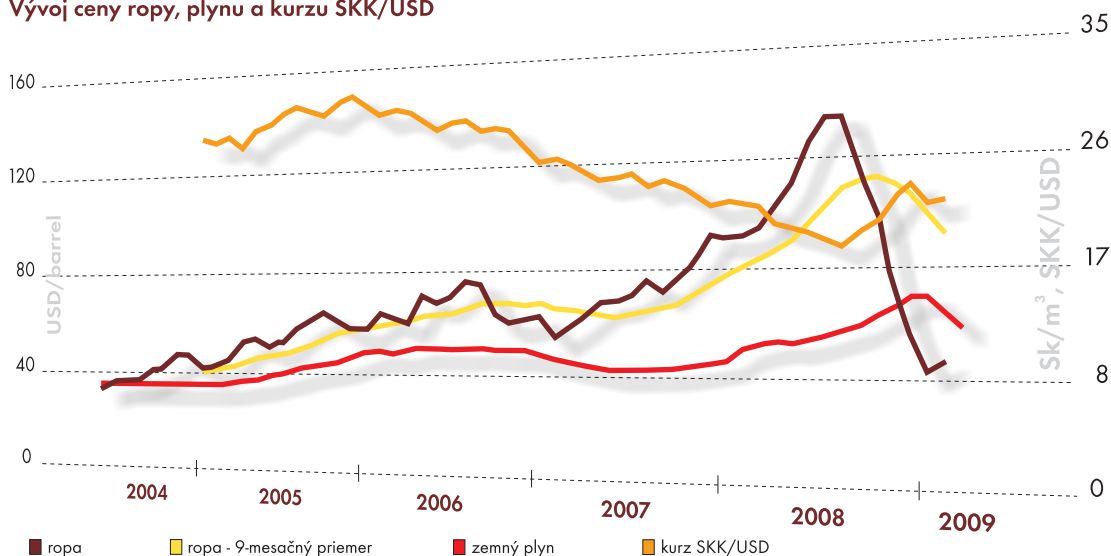
rok	cenové rozhodnutia	zmenené rozhodnutia	celkom
2006	405	268	673
2007	396	37	433
2008	325	499	824
2009	317	-	-

Ceny tepla určené k 1. januáru 2008 zohľadňovali oprávnené náklady a primeraný zisk. Oprávnené náklady na palivo vychádzali z predpokladaných cien palív na rok 2008, ktoré

v cene tepla predstavujú v priemere až 70 %. Najviac zastúpeným palivom pri výrobe tepla z centrálnych zdrojov tepla na Slovensku (minimálne 80 %) predstavuje zemný plyn. Cena zemného plynu pre dodávateľov tepla až do novembra 2008 bola neregulovaná. Odvija sa od deväťmesačného priemeru ceny ropy a ropných produktov na svetových trhoch a kurzu SKK/USD.

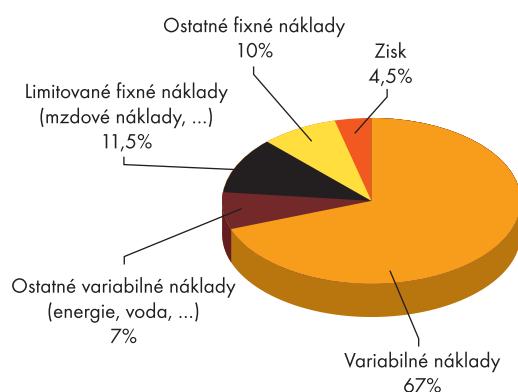
Rok 2008 sprevádzal neočakávaný výrazný rast cien ropy, čo malo dopad na zvýšenie ceny plynu, aj keď v druhom polroku došlo k rapidnému poklesu ceny ropy. Od januára do decembra 2008 narástla cena plynu pre dodávateľov tepla o cca 50 %. S takýmto vývojom ceny plynu sa nekalkulovalo ani pri predkladaní a schvaľovaní cien tepla na rok 2008. Skutočná priemerná ročná cena plynu vzrástla oproti predpokladu až o 27 %.

Vývoj ceny ropy, plynu a kurzu SKK/USD

Z tohto dôvodu žiadali dodávatelia tepla najmä v druhom polroku 2008 o úpravu variabilnej zložky ceny tepla.

Štruktúra ceny tepla

Dodávatelia tepla sa v návrhoch na zmenu ceny v priebehu roka 2008 odvolávali na výrazný nárast ekonomických parametrov, z ktorých sa vychádzalo pri určení ceny tepla vyrobeného zo zemného plynu. Úrad pri posudzovaní návrhov na zmenu ceny vychádzal z porovnania schválených ročných nákladov na palivo v cene tepla s očakávanými skutočnými nákladmi.

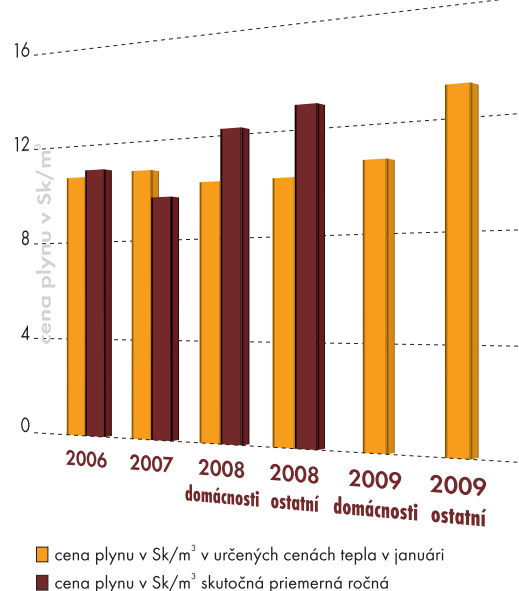
Táto kritická situácia si vyžadovala zabezpečenie ochrany najzraniteľnejšej skupiny spotrebiteľov tepla – domácnosti. Preto od 1. novembra 2008, po prijatí novely zákona o regulácii, bola zavedená regulácia ceny plynu na výrobu tepla určeného pre domácnosti. Úrad rozhodnutím č. 0044/2008/P zo dňa 23. 10. 2008 určil pre regulovaný subjekt SPP, a. s. na obdobie od 1. novembra 2008 do 31. decembra 2008 maximálne ceny za dodávku plynu na výrobu tepla určeného pre domácnosť. Od tohto obdobia úrad osobitne určoval variabilnú zložku ceny tepla pre domácnosti a osobitne pre ostatných

odberateľov okrem domácnosti. Táto skutočnosť vzhľadom na krátke obdobie platnosti rozhodnutia č. 0044/2008/P len čiastočne eliminovala výrazný nárast zvýšených nákladov na zemný plyn v roku 2008. V tabuľke je vývoj cien plynu pri ročnom odbere 1 mil. m³ plynu.

Vývoj cien zemného plynu (v Sk/m³)

Rok	v určených cenách v januári	skutočná priemerná ročná
2006	10,72	10,97
2007	10,85	9,80
2008 - domácnosti	10,25	12,30
2008 - ostatní	10,25	13,00
2009 - domácnosti	10,75 (1,0171 Sk/kWh) (0,03376 Eur/kWh)	-
2009 - ostatní	13,26 (1,255 Sk/kWh) (1,0416 Eur/kWh)	-

Cena plynu v určených cenách tepla

Do 31. 12. 2008 úrad vydal 317 rozhodnutí o určení maximálnej ceny tepla s účinnosťou od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2009. Pri určovaní cien za výrobu, distribúciu a dodávku tepla na rok 2009 sa uplatňoval výnos úradu č. 6/2008. Tento výnos priniesol do spôsobu regulácie cien tepla viacero zásadných zmien, ktoré reflektovali najmä východiská Regulačnej politiky na nasledujúce regulačné obdobie 2009–2011. Výnos č. 6/2008 okrem spôsobu výpočtu maximálnej ceny tepla ustanovil v zmysle zákona o regulácii:

- postup a podmienky uplatňovania cien,
- rozsah, štruktúru a výšku oprávnených nákladov a spôsob ich úhrady,
- termín a spôsob zúčtovania plánovaných a skutočných oprávnených nákladov započítaných do ceny poskytnutých regulovaných tovarov a služieb,
- rozsah investícií súvisiacich s regulovanou činnosťou,
- spôsob určenia výšky primeraného zisku,
- podrobnosti o návrhu ceny a spôsobe predkladania návrhu ceny.

Výnosom č. 6/2008 sa v regulácii cien tepla od roku 2009 zaviedlo viacero zmien. Variabilná zložka ceny tepla sa vyjadruje v Eur/kWh objednaného množstva tepla, pričom sa osobitne určuje pre domácnosti a osobitne pre ostatných odberateľov okrem domácností. Tento postup vyplynul z regulácie ceny plynu na výrobu tepla pre domácnosti v roku 2009 a z aplikácie zákona č. 609/2007 Z. z. o spotrebnej dani z elektriny, uhlia a zemného plynu a o zmene a doplnení zákona č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja v znení neskorších predpisov. Fixná zložka ceny tepla sa určuje na regulačný príkon a vyjadruje sa v Eur/kW. Regulačný príkon sa vypočíta zo skutočnej spotreby tepla v rokoch 2005 až 2007

a priemerného počtu hodín vo vykurovacom období. Takto určený regulačný príkon platí na celé regulačné obdobie do konca roku 2011. Určenie trojročného regulačného príkonu a obmedzenie neodôvodneného medziročného nárastu celkových fixných nákladov zabezpečí nielen stabilizáciu fixnej zložky ceny tepla, ale aj ročných platieb konečných spotrebiteľov za dodávku tepla.

Ďalšou úpravou je zavedenie jednej spoločnej ceny, ktorou sa sleduje zjednotenie ceny tepla u jedného dodávateľa v rámci mesta alebo mestskej časti. Zúčtovanie nákladov určených v cene tepla sa vykoná po skončení regulačného obdobia, čím sa vytvára určitý predpoklad na kumulovanie ušetrených finančných prostriedkov počas troch rokov s možnosťou ich následného investovania do tepelných zariadení. Nezanedbateľnou skutočnosťou je podpora využívania obnoviteľných zdrojov energie pri výrobe tepla, u ktorých je pri dodržaní podmienok určených vo výnose č. 6/2008 umožnené uplatnenie medziročného nárastu fixných nákladov resp. zvýšeného zisku.

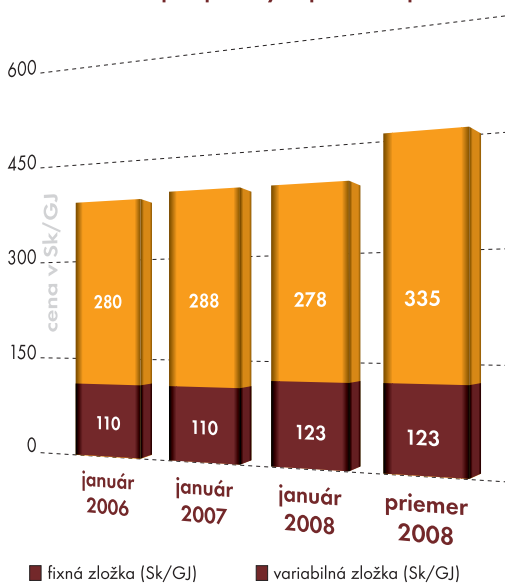
V nasledujúcej tabuľke sú uvedené priemerné ceny tepla na výstupe odberných miest určené v rozhodnutiach úradu do roku 2008 a priemerné ceny určené na rok 2009. Vzhľadom na zavedenie regulačného príkonu v roku 2009, na ktorý sa určuje fixná zložka ceny tepla, nie je možné priame porovnanie cien v roku 2008 a 2009. Prepočítané ceny na Sk/GJ v roku 2009 použité v tabuľkách a grafoch sú orientačné.

Ceny tepla na odberných miestach

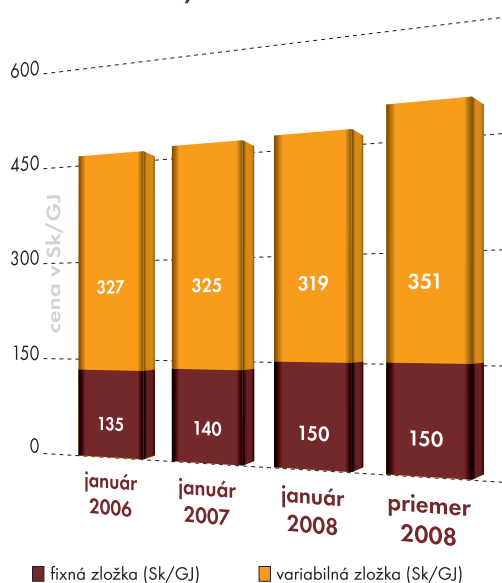
Odborné miesto	Zložka ceny	Január 2006 (Sk/GJ)	Január 2007 (Sk/GJ)	Január 2008 (Sk/GJ)	Priemer 2008 (Sk/GJ)	zložka ceny	2009 Sk/kWh	2009 Eur/kWh	Sk/GJ
Teplárne - výstup zo zdroja	variabilná	221	213	210	212	variabilná zložka domácností	1,3637	0,0453	378,8
	fixná	98	108	117	118				
	spolu	319	321	327	330				
Centrálne zdroje tepla - výstup zo zdroja	variabilná	280	288	278	335	variabilná zložka ostatní	1,5942	0,0529	442,8
	fixná	110	110	123	123				
	spolu	390	398	401	458				
Primárne rozvody	variabilná	327	325	319	351	fixná zložka	3715,68	123,34	194,7
	fixná	135	140	150	150				
	spolu	462	465	469	501				
Odovzdávacie stanice tepla	variabilná	310	318	314	350	fixná zložka	3715,68	123,34	194,7
	fixná	185	209	220	220				
	spolu	495	527	534	570				
Sekundárne rozvody	variabilná	337	333	326	363	fixná zložka	3715,68	123,34	194,7
	fixná	175	201	213	213				
	spolu	512	534	539	576				
Blokové kotelne	variabilná	362	354	345	385	fixná zložka	3715,68	123,34	194,7
	fixná	135	143	144	144				
	spolu	497	497	489	529				
Tepelné rozvody	variabilná	386	380	368	407	fixná zložka	3715,68	123,34	194,7
	fixná	145	160	174	174				
	spolu	531	540	542	581				
Kotelne v objektoch spotreby	variabilná	393	406	411	431	fixná zložka	3715,68	123,34	194,7
	fixná	148	156	158	158				
	spolu	541	562	569	589				
Ceny pre konečných spotrebiteľov (domácnosti)	variabilná	373	374	366	403	fixná zložka	3715,68	123,34	194,7
	fixná	158	173	184	184				
	spolu	531	547	550	587				

Ceny tepla na jednotlivých odberných miestach

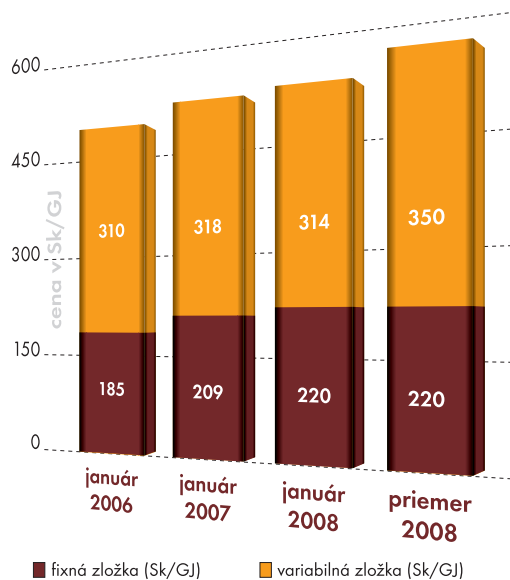
Centrálne zdroje tepla - výstup zo zdroja

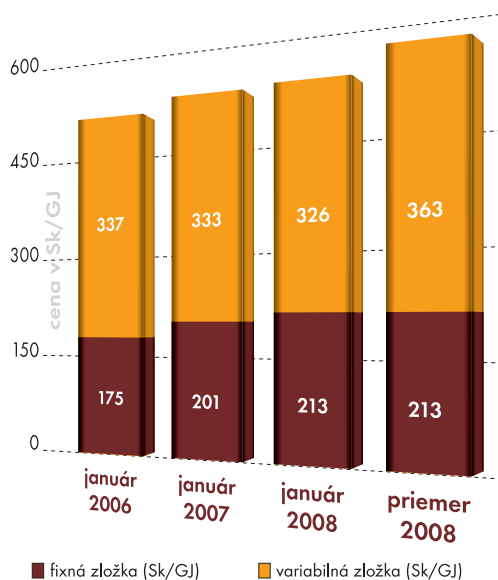
Primárne rozvody

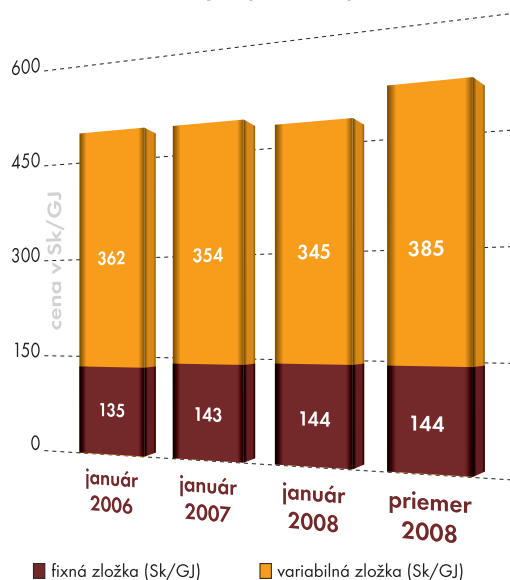
Odovzdávacie stanice tepla

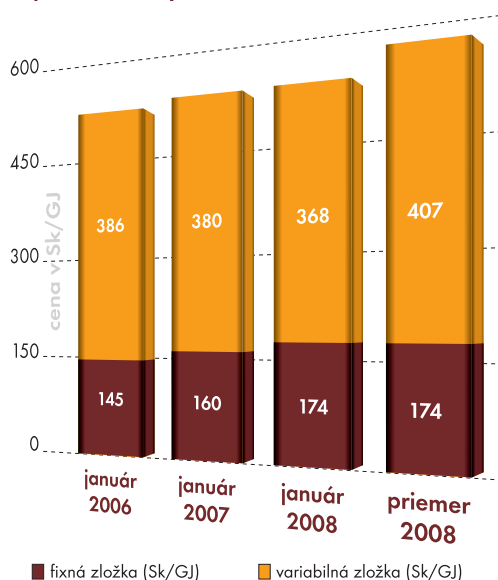
Sekundárne rozvody

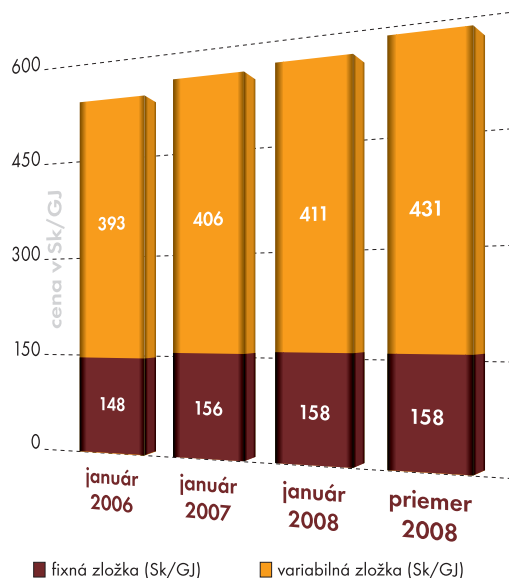
Blokové kotolne - výstup zo zdroja

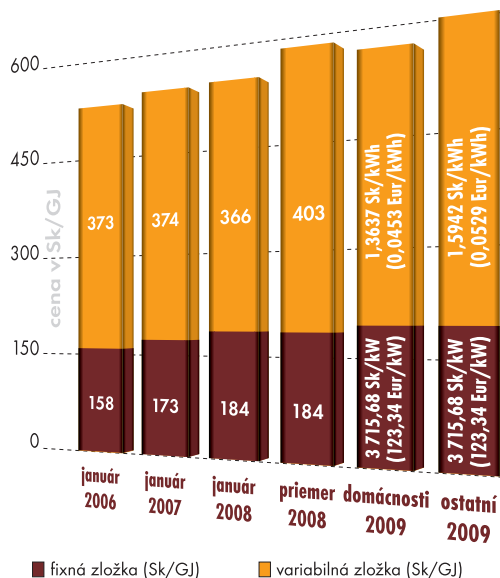
Tepelné rozvody

Kotolne v objektoch spotreby - výstup zo zdroja

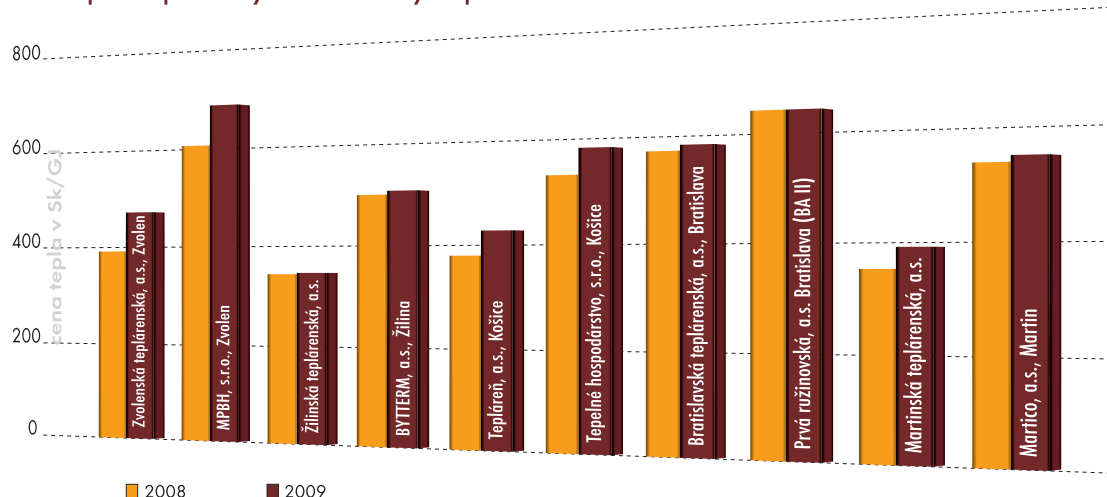
Ceny pre konečných spotrebiteľov

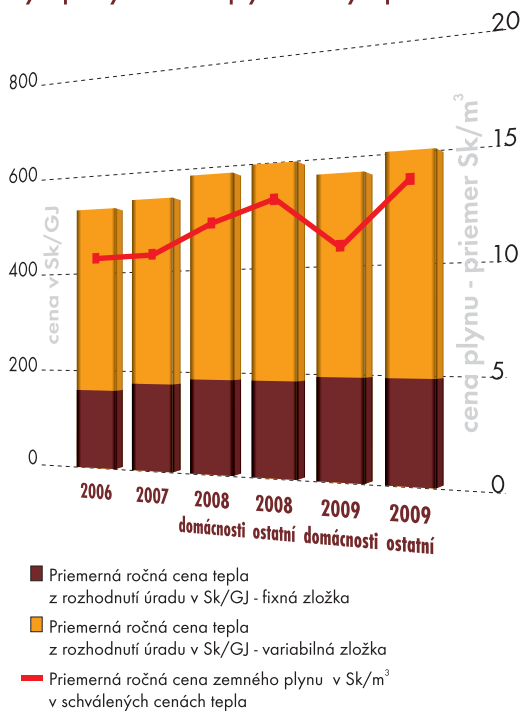
Cena tepla z teplárenských a distribučných spoločností

Názov spoločnosti	Variabilná zložka ceny 2008 (Sk/GJ)		Fixná zložka ceny 2008 (Sk/GJ)	Variabilná zložka ceny 2009 (Sk/kWh)		Fixná zložka ceny 2009 (Sk/kWh)
	január	priemer		domácnosti	ostatní	
Zvolenská teplárenská, a.s., Zvolen	245,00	252,34	140,50	1,0384	1,0384	3 499,99
MPBH, s.r.o., Zvolen	318,80	348,97	259,30	1,3740	1,4153	5 907,52
Žilinská teplárenská, a.s., Žilina	164,90	164,90	180,10	0,581	0,584	3 573,00
BYTTERM, a.s., Žilina	217,90	219,33	282,70	0,8061	0,8273	5 411,61
Tepláreň, a.s., Košice	232,10	247,98	132,70	1,087	1,162	2 420,69
Tepelné hospodárstvo, s.r.o., Košice	268,70	286,08	248,50	1,2393	1,3208	4 589,57
Bratislavská teplárenská, a.s., Bratislava	286,60	339,67	235,40	1,2717	1,6886	4 424,22
Prvá ružinovská, a.s. Bratislava (BA II)	298,90	352,49	293,16	1,2804	1,6812	5 519,88
Martinská teplárenská, a.s., Martin	186,80	186,80	166,50	0,7881	0,7881	3 337,99
Martico, a.s., Martin	229,20	234,97	307,10	0,8966	0,8994	5 800,02

Cena tepla z teplárenských a distribučných spoločností

Vývoj ceny zemného plynu a ceny tepla

Na základe určeného spôsobu regulácie cien tepla a zavedením regulácie cien plynu na výrobu tepla pre domácnosti sú ceny tepla vyrobeného z plynu určené od 1. 1. 2009 vo všeobecnosti nižšie ako priemerné ceny tepla v roku 2008. Ceny tepla vyrobeného z uhlia naopak vzrástli v súvislosti s nárastom ceny paliva. V priemere sa cena tepla pre domácnosti v roku 2009 pohybuje o 2,5 % nižšie ako v roku 2008.

III.4. Vodné hospodárstvo

III.4.1. Výroba, distribúcia a dodávka pitnej vody verejným vodovodom a odvádzanie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou

V oblasti výroby a dodávky pitnej vody verejným vodovodom a odvedenia a čistenia odpadovej vody verejnou kanalizáciou úrad v roku 2008 zabezpečoval transparentnú, nediskriminačnú a efektívnu hospodársku súťaž uplatňovaním jednoznačných spôsobov, princípov a cieľov cenovej regulácie vyplývajúcich zo zákona o regulácii, resp. určených regulačnou politikou, ako aj uplatňovaním jednotných postupov cenovej regulácie v rámci všetkých regulovaných subjektov pôsobiach na území Slovenskej republiky stanovených výnosmi úradu a tiež dôslednou kontrolou opodstatnenosti a nevyhnutnosti nákladov, ktoré regulované subjekty použili na výkon regulovanej činnosti.

Účinné fungovanie trhu s tovarom a so službami zabezpečoval úrad prostredníctvom cenovej regulácie tak, že ceny schválené alebo určené úradom na rok 2008 boli stanovené na základe plánovaných oprávnených nákladov a maximálnom primeranom zisku, pričom bola uplatnená ako metóda cenovej regulácie nákladová metóda. Ceny na rok 2009 sú stanovované na základe cien schválených úradom na rok 2008, ktoré už zohľadňujú nevyhnutné

oprávnené náklady a primeraný zisk pre prevádzkovateľov vodohospodárskych zariadení, pričom sa využíva okrem nákladovej metódy aj metóda cenového stropu so zohľadnením medziročného inflačného rastu, faktora efektivity a v oblasti prevádzkovania verejných kanalizácií aj faktora investičného rozvoja. Regulované subjekty majú v súčasnosti vytvorené podmienky na zabezpečenie nepretržitej výroby a dodávky pitnej vody verejným vodovodom v požadovanej kvalite, ako aj na zabezpečenie nepretržitého odvádzania a čistenia odpadovej vody verejnou kanalizáciou na požadovanej kvalitatívnej úrovni. Úrad vykonáva cenovú reguláciu v súlade s regulačnou politikou tak, že uplatňuje na trhu s vodou jeden zo základných cieľov regulácie a to stabilizáciu cien, čím prispieva k zabezpečovaniu ochrany práv a povinností odberateľov pitnej vody a producentov odpadových vôd. K ochrane spotrebiteľov významnou mierou úrad prispel v roku 2008 zavedením štandardov kvality dodávania pitnej vody verejným vodovodom a odvádzania a čistenia odpadovej vody verejnou kanalizáciou a súvisiacich služieb.

Stanovovaním maximálnych cien na rok 2008 v súlade s výnosom č. 3/2007 úrad prvýkrát vytvoril pre všetky regulované subjekty slobodnejší priestor na trhu s tovarom a službami pri uplatňovaní cien a to aj nižších, ako schválených úradom.

Nastavením miery zisku absolútnymi hodnotami 1,50 Sk na 1 m³ dodanej pitnej vody a 2,00 Sk na 1 m³ odvedenej odpadovej vody, úrad na rok 2008 vytvoril pre regulované

subjekty podmienky, ktoré umožňujú tvorbu celkového zisku v závislosti na množstve vyrobenej, distribuovanej a dodávanej pitnej vody a na množstve odvedenej a čistenej odpadovej vody. V rámci výnosu úrad stanovil v kalkulácii oprávnených nákladov aj maximálnu výšku uplatniteľných nákladov určených na obnovu vodohospodárskeho infraštruktúrneho majetku vlastníka, ktorý využíva na základe zmluvného vzťahu regulovaný subjekt na regulovanú činnosť.

Ceny za výrobu, distribúciu a dodávku pitnej vody verejným vodovodom v roku 2008 vzrástli oproti roku 2007 v priemere o 5,65 % a za odvedenie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou vzrástli o 5,16 %. Spolu ceny za výrobu, distribúciu a dodávku pitnej vody verejným vodovodom a za odvedenie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou vzrástli v roku 2008 v priemere o 5,42 % v porovnaní s rokom 2007, pričom predstavovali približne cenovú úroveň roku 2006. Spolu maximálne vodné a stočné stanovené na rok 2008 sa pohybovalo v rozpätí od 43,50 do 52,00 Sk/m³ bez DPH. Cenový nárast bol spôsobený, napriek uplatneniu regulačných opatrení, najmä nárastom nákladov na energie, povoleným maximálnym rastom osobných (mzdových) nákladov, uplatnením oprávnených nákladov spojených s plnením povinností regulovaných subjektov, ktoré vyplývajú z iných legislatívnych predpisov, ale najmä poklesom špecifickej spotreby vody, to znamená poklesom množstva vody dodanej a odvedenej.

Cenová regulácia sa rovnako na rok 2009, ako na rok 2008 vykonáva priamym určením maximálnej ceny a určením spôsobu výpočtu maximálnej ceny. Okrem nákladovej metódy sa používa aj metóda cenového stropu s mož-

nosťou medziročného inflačného rastu vrátane uplatnenia faktora efektivity a faktora investičného rozvoja. Zavedenie faktora efektivity bolo za účelom racionalizácie oprávnených nákladov na regulovanú činnosť

Ceny za výrobu, distribúciu a dodávku pitnej vody verejným vodovodom na rok 2009 zostali na úrovni cien schválených úradom na rok 2008. Ceny za odvedenie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou vzrástli oproti roku 2008 o 5 % z dôvodu uplatnenia faktora investičného rozvoja vo výpočte ceny za odvedenie a čistenie odpadovej vody, ktorého cieľom je podpora rozvoja verejných kanalizácií a čistiarní odpadových vôd, resp. podpora plnenia záväzkov Slovenskej republiky voči Európskej únii.

Na rozvoj vodohospodárskej infraštruktúry sa v ostatných rokoch vynakladajú značné finančné prostriedky tak z fondov Európskej únie, ako aj z vlastných zdrojov vodárenských spoločností a obcí. Dôsledkom tejto investičnej činnosti je rast prevádzkových nákladov, avšak pozitívny efekt z budovania nových vodohospodárskych zariadení, ktorým by malo byť zvyšovanie, prípadne stabilizácia odberov pitnej vody ale predovšetkým zvyšovanie množstva odvádzanej a čistenej vody, nebol na trhu doposiaľ zaznamenaný. Neustále pokračuje trend poklesu množstva dodanej pitnej vody verejným vodovodom a odvedenej odpadovej vody verejnou kanalizáciou. Príčinou tohto nepriaznivého stavu je, okrem iných faktorov, aj skutočnosť, že sa sice budujú nové vodovodné, resp. kanalizačné siete, ale absentuje budovanie prípojok konečným odberateľom pitnej vody, resp. producentom odpadových vôd. Na elimináciu tohto stavu bolo prijaté regulačné opatrenie, ktoré regulované subjekty núti k vyššiemu využívaniu vybudovaných kapacít

vodohospodárskych zariadení (prevádzkové náklady rozpočítavať pri novovybudovaných vodohospodárskych zariadeniach najmenej na 70 % ich projektovanej kapacity).

Úrad v roku 2008 vypracoval návrh vyhlášky, ktorou sa ustanovujú štandardy kvality dodávania pitnej vody verejným vodovodom a odvádzania a čistenia odpadovej vody verejnou kanalizáciou a súvisiacich služieb a ktorá bola schválená 26. júna 2008, ako vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 317/2008 Z. z. s účinnosťou od 1. septembra 2008. Cieľom uvedenej vyhlášky je ochrana práv odberateľov pitnej vody a producentov odpadovej vody vo vzťahu k zabezpečovaniu plynulej a kvalitnej dodávky, resp. odvádzania vody a poskytovaniu súvisiacich služieb zo strany regulovaných subjektov.

Prehľad cenových rozhodnutí vydaných na roky 2007, 2008 a 2009 (stav k 31. 12. 2008)

Regulované subjekty	2007	Počet 2008	2009
Vodárenské spoločnosti	14	13	13
Ostatné reg. subjekty	165	225	68
Celkom	179	238	81

Proces vydávania cenových rozhodnutí na rok 2009 nie je ukončený, úrad schvaľuje ceny aj v priebehu roka 2009 predovšetkým pre malé regulované subjekty (obce) a to napríklad z dôvodu zaradenia stavieb verejných vodovodov alebo verejných kanalizácií do trvalej prevádzky, zosúladenia prevádzkových vzťahov s platnými legislatívnymi predpismi, zmeny vlastníckych a prevádzkových vzťahov a podobne.

V súlade so zákonom o regulácii úrad na rok 2009 vyňal z regulácie činnosti – výrobu a dodávku pitnej vody verejným vodovodom alebo odvedenie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou na základe žiadosti vlastníka, resp. prevádzkovateľa verejného vodovodu alebo verejnej kanalizácie, a to v prípade výlučne malých obcí, v ktorých sú tieto činnosti vykonávané vo verejnom záujme a nie za účelom podnikania a tvorby zisku a úrad na základe dôkazov dospel k záveru, že v súčasnosti nie sú, prípadne pominuli dôvody na reguláciu predmetnej činnosti, nakoľko táto je vykonávaná tak, že je zabezpečená ochrana odberateľov a producentov vody pred neprimeraným zvyšovaním cien. Nediskriminačný a transparentný výkon činností v predmetných sieťových odvetviach je zabezpečený a nehrozia riziká porušovania pravidiel hospodárskej súťaže zneužitím dominantného postavenia na trhu s tovarom a službami. V súlade s uvedenými kritériami bolo vydaných na rok 2009 celkom 11 rozhodnutí o vyňatí, v rámci ktorých bola vyňatá z regulácie regulovaná činnosť – výroba a dodávka pitnej vody verejným vodovodom v 41 obciach a odvedenie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou v 63 obciach.

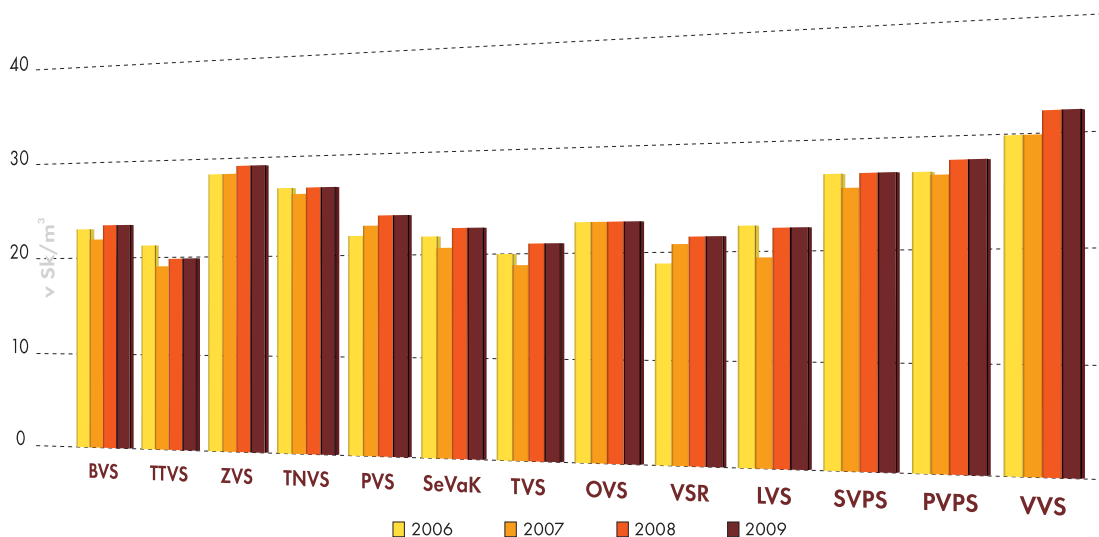
Ceny za výrobu a dodávku pitnej vody (bez DPH)

	2006 jednotná cena (Sk/m ³)	2007 jednotná cena (Sk/m ³)	2008 max. cena (Sk/m ³)	2009 max. cena (Sk/m ³)	2009 max. cena (Eur/m ³)
Bratislavská vodárenská spoločnosť	23,00	21,90	23,40	23,40	0,7767
Trnavská vodárenská spoločnosť	21,24	19,00	19,78	19,78	0,6566
Západoslovenská vodárenská spoločnosť	28,50	28,50	29,25	29,25	0,9709
Trenčianska vodohospodárska spoločnosť	26,90	26,35	26,90	26,90	0,8929
Severoslovenská vodárenská spoločnosť ¹	21,47	x	x	x	x
Považská vodárenská spoločnosť	22,00	23,00	24,00	24,00	0,7967
Severoslovenské vodárne a kanalizácie	21,80	20,72	22,58	22,58	0,7495
Turčianska vodárenská spoločnosť	20,00	18,90	20,98	20,98	0,6964
Oravská vodárenská spoločnosť	23,00	23,00	23,00	23,00	0,7635
Vodárenská spoločnosť Ružomberok	19,00	20,86	21,50	21,50	0,7137
Liptovská vodárenská spoločnosť	22,40	19,58	22,20	22,20	0,7369
Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť	26,90	25,65	26,90	26,90	0,8929
Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť	26,90	26,59	27,90	27,90	0,9261
Východoslovenská vodárenská spoločnosť ²	29,90	29,90	32,00	32,00	1,0622

¹ Severoslovenská vodárenská spoločnosť mala na rok 2006 tarify určené podľa lokality v rozpätí od 19,00 Sk/m³ do 23,00 Sk/m³. V roku 2006 ide o priemernú hodnotu jednotlivých taríf. Dňa 7. 9. 2006 bol regulovaný subjekt vymazaný z obchodného registra a následne bolo do obchodného registra zapísaných 6 samostatných regulovaných subjektov.

² Východoslovenská vodárenská spoločnosť mala na rok 2006 určené tarify od objemu dodávok do 500 tis.m³ 29,90 Sk/m³ a nad 500 tis.m³ 26,90 Sk/m³, na rok 2007 mala určené tarify od objemu dodávok do 450 tis.m³ 29,90 Sk/m³ a nad 450 tis.m³ 26,90 Sk/m³.

Vývoj cien za výrobu a dodávku pitnej vody v rokoch 2006–2009 v Sk/m³ (bez DPH)

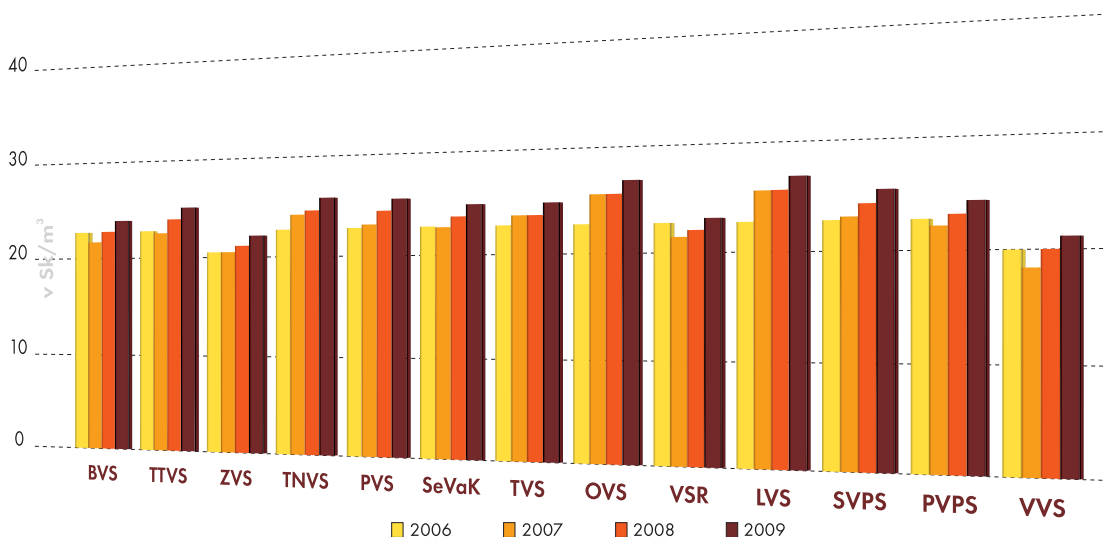
Vysvetlivky:

BVS Bratislavská vodárenská spoločnosť; **TTVS** Trnavská vodárenská spoločnosť; **ZVS** Západoslovenská vodárenská spoločnosť; **TNVS** Trenčianska vodohospodárska spoločnosť; **PVS** Považská vodárenská spoločnosť; **SeVaK** Severoslovenské vodárne a kanalizácie; **TVS** Turčianska vodárenská spoločnosť; **OVS** Oravská vodárenská spoločnosť; **VSR** Vodárenská spoločnosť Ružomberok; **LVS** Liptovská vodárenská spoločnosť; **SVPS** Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť; **PVPS** Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť; **VVS** Východoslovenská vodárenská spoločnosť;

Ceny za odvedenie a čistenie odpadovej vody (bez DPH)

	2006		2007	2008	2009	
	domácnosti (Sk/m ³)	ostatní prod. (Sk/m ³)	jedn. cena (Sk/m ³)	max. cena (Sk/m ³)	max. cena (Sk/m ³)	max. cena (Eur/m ³)
Bratislavská vodárenská spoločnosť	22,60	22,60	21,60	22,70	23,80	0,7900
Trnavská vodárenská spoločnosť	22,68	27,64	22,47	23,84	25,03	0,8308
Západoslovenská vodárenská spoločnosť	20,40	20,40	20,40	21,00	22,05	0,7319
Trenčianska vodohospodárska spoločnosť	22,58	22,58	24,10	24,50	25,73	0,8541
Severoslovenská vodárenská spoločnosť ¹	22,68	24,97	x	x	x	x
Považská vodárenská spoločnosť	22,68	22,80	23,00	24,30	25,52	0,8471
Severoslovenské vodárne a kanalizácie	22,68	22,80	22,57	23,61	24,79	0,8229
Turčianska vodárenská spoločnosť	22,68	22,80	23,60	23,60	24,78	0,8225
Oravská vodárenská spoločnosť	22,68	25,50	25,50	25,50	26,78	0,8889
Vodárenská spoločnosť Ružomberok	22,68	22,80	21,37	22,00	23,10	0,7668
Liptovská vodárenská spoločnosť	22,68	25,50	25,50	25,50	26,77	0,8886
Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť	22,68	24,20	23,00	24,20	25,41	0,8435
Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť	22,68	22,68	22,03	23,10	24,25	0,8050
Východoslovenská vodárenská spoločnosť ²	19,80	19,80	18,20	20,00	21,00	0,6971

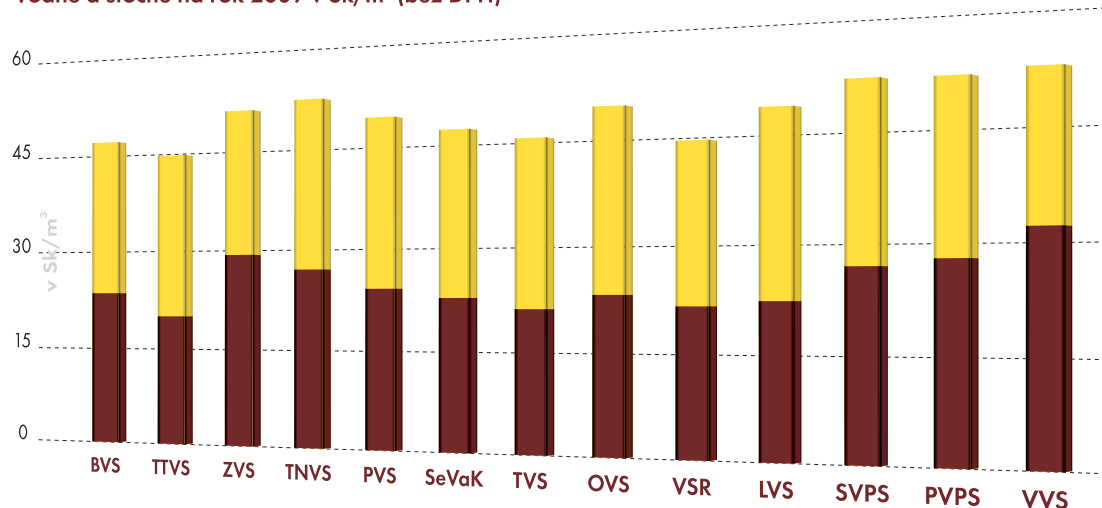
¹ Severoslovenská vodárenská spoločnosť uplatnila na rok 2006 tarify určené podľa lokality v rozpätí od 22,80 Sk/m³ do 25,50 Sk/m³; v roku 2006 ide o priemernú hodnotu jednotlivých taríf. Dňa 7. 9. 2006 bol regulovaný subjekt vymazaný z obchodného registra a následne bolo do obchodného registra zapísaných 6 samostatných regulovaných subjektov.

Vývoj cien za odvedenie a čistenie odpadovej vody v rokoch 2006–2009 v Sk/m³ (bez DPH)

Vysvetlivky:

BVS Bratislavská vodárenská spoločnosť; **TTVS** Trnavská vodárenská spoločnosť; **ZVS** Západoslovenská vodárenská spoločnosť; **TNVS** Trenčianska vodohospodárska spoločnosť; **PVS** Považská vodárenská spoločnosť; **SeVaK** Severoslovenské vodárne a kanalizácie; **TVS** Turčianska vodárenská spoločnosť; **OVS** Oravská vodárenská spoločnosť; **VSR** Vodárenská spoločnosť Ružomberok; **LVS** Liptovská vodárenská spoločnosť; **SVPS** Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť; **PVPS** Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť; **VVS** Východoslovenská vodárenská spoločnosť;

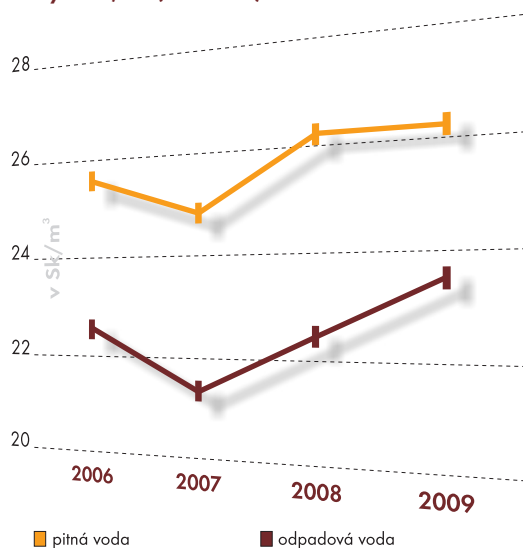
Vodné a stočné na rok 2009 v Sk/m³ (bez DPH)

Vysvetlivky:

BVS Bratislavská vodárenská spoločnosť; **TTVS** Trnavská vodárenská spoločnosť; **ZVS** Západoslovenská vodárenská spoločnosť; **TNVS** Trenčianska vodohospodárska spoločnosť; **PVS** Považská vodárenská spoločnosť; **SeVaK** Severoslovenské vodárne a kanalizácie; **TVS** Turčianska vodárenská spoločnosť; **OVS** Oravská vodárenská spoločnosť; **VSR** Vodárenská spoločnosť Ružomberok; **LVS** Liptovská vodárenská spoločnosť; **SVPS** Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť; **PVPS** Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť; **VVS** Východoslovenská vodárenská spoločnosť;

Vývoj priemernej ceny za výrobu a dodávku pitnej vody a za odvedenie a čistenie odpadovej vody v Sk/m³ (bez DPH)

III.4.2. Poskytovanie vodohospodárskych služieb

Úrad stanovuje výšku platieb za užívanie povrchových vôd od roku 2005 na základe zákona o vodách, ktorý vymedzuje platby podliehajúce cenovej regulácii úradu a nadväzne v súlade s nariadením vlády č. 755/2004 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška neregulovaných platieb, výška poplatkov a podrobnosti súvisiace so spoplatňovaním užívania vôd a nariadením vlády č. 367/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 755/2004 Z. z.

Podrobnosti o postupe pri regulácii cien vo vodohospodárskych činnostiach súvisiacich so správou vodných tokov a správou povodí na rok 2008 úrad upravil výnosom č. 5/2007.

Dominantným regulovaným subjektom s monopolným postavením vykonávajúcim regulované činnosti v tejto oblasti je Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., Žilina,

Úrad na rok 2008 určil rozhodnutím pre uvedený regulovaný subjekt výšku maximálnej ceny za odber povrchovej vody 2,51 Sk/m³, čo bol oproti roku 2007 nárast o 11 %. Ďalej úrad určil platbu za využívanie hydroenergetického potenciálu vodných tokov na vodných stavbách v správe správcu vodného toku pri inštalovanom výkone väčšom ako 100 kW ako tarify na podporu menších výrobcov elektrickej energie, resp. využívatelov hydroenergetického potenciálu: od 100 kW do 1 000 kW vo výške 126,- Sk/MWh, od 1 001 kW do 10 000 kW vo výške 210,- Sk/MWh a nad 10 000 kW vo výške 427,- Sk/MWh. Priemerná cena za využívanie hydro-

energetického potenciálu vodných tokov vzrástla oproti roku 2007 o 8 %. Pevnú cenu za odber energetickej vody na vodných stavbách vo vlastníctve využivateľa hydroenergetického potenciálu vodného toku pri inštalovanom výkone väčšom ako 10 MW úrad určil vo výške 0,0027 Sk/m³, čím sa cena oproti roku znížila o 10 %.

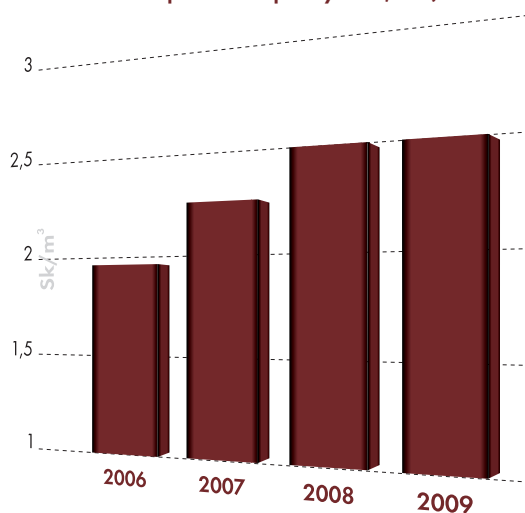
Postup pri regulácii cien za poskytovanie vodohospodárskych služieb súvisiacich s využitím vodného toku na rok 2009 úrad upravil výnosom č. 5/2008.

Cena za odber povrchovej vody pre regulovaný subjekt Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., Žilina na rok 2009 zostala na úrovni roku 2008, priemerná cena za využívanie hydroenergetického potenciálu vodného toku vzrástla oproti roku 2008 o mieru inflácie, to znamená o 3,9 %, pričom sa opätovne uplatňujú tarify podľa inštalovaného výkonu vodných elektrární za účelom podpory menších výrobcov elektrickej energie, resp. využívatelov hydroenergetického potenciálu. Cena za odber energetickej vody vzrástla z 2,70 Sk/tis. m³ na 4,00 Sk/tis. m³, a to o hodnotu korekcie nákladov z roku 2006, ktorá v cene na rok 2009 už nebola opodstatnená, pričom sa táto cena dostala na úroveň nákladov roku 2008. Napriek racionalizačným i regulačným opatreniam vyšší rast cien za vodohospodárske služby na rok 2008, resp. 2009 spôsobuje neustály a pomerne výrazný pokles odberov vody vo všetkých regulovaných službách.

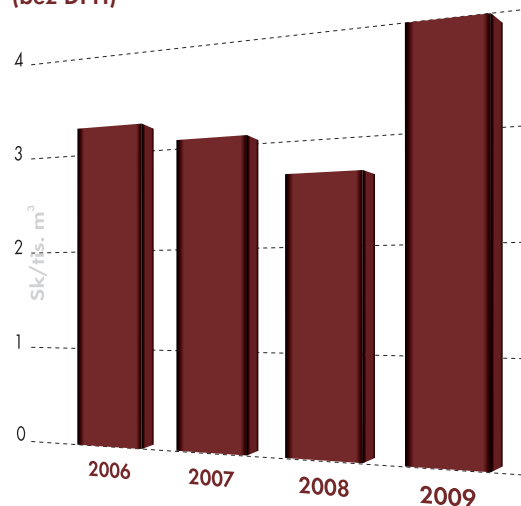
Ceny za poskytovanie vodohospodárskych služieb (bez DPH)

	2006 (Sk)	2007 (Sk)	2008 (Sk)	2009 (Sk)	2009 (Eur)
Cena za odber povrchovej vody za 1 m ³	1,97	2,27	2,51	2,51	0,083317
Priemerná cena za využívanie hydroenergetického potenciálu za 1 MWh	427,00	389,77	419,28	435,70	14,4625
Cena za odber energetickej vody za tis. m ³	3,30	3,10	2,70	4,00	0,132776

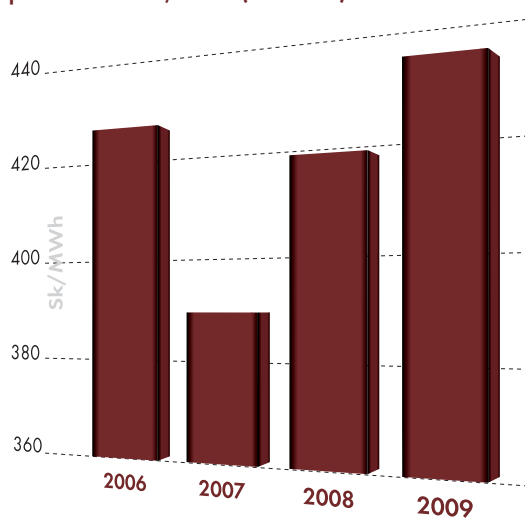
Cena za odber povrchovej vody v Sk/m³ (bez DPH)

Cena za odber energetickej vody v Sk/tis. m³ (bez DPH)

Priemerná cena za využívanie hydroenergetického potenciálu v Sk/MWh (bez DPH)

IV. Povolenia na podnikanie v sieťových odvetviach

IV.1. Povolenia v energetike

Podľa § 5 ods. 1 zákona o energetike možno podnikateľ v energetike len na základe povolenia. Rozhodnutia o vydaní, zmene a o odňatí povolenia na vykonávanie regulovaných činností podľa § 5 ods. 1 písm. e) zákona o regulácii vydáva úrad.

Podnikanie v elektroenergetike a plynárenstve upravuje zákon o energetike.

Predmetom podnikania podľa § 4 tohto zákona je:

- výroba, prenos, distribúcia a dodávka elektriny,
- výroba, preprava, distribúcia, uskladňovanie a dodávka plynu,
- prevádzkovanie potrubí na prepravu pohonných látok,
- prevádzkovanie potrubí na prepravu ropy,
- prevádzkovanie zariadenia na plnenie tlakových nádob,
- prevádzkovanie zariadenia na rozvod skvapalneného plynného uhľovodíka,

pričom podnikaním v energetike nie je výroba elektriny, distribúcia elektriny, výroba plynu a distribúcia plynu výlučne pre vlastnú spotrebu a dodávka elektriny a dodávka plynu pre iné fyzické osoby alebo právnické osoby za nákupné ceny bez akéhokoľvek ďalšieho zvýšenia podľa § 4 ods. 2 zákona o energetike. Na osoby, ktoré vykonávajú tieto činnosti, sa vzťahuje oznamovacia povinnosť.

Zákon o energetike bol v roku 2008 novelizovaný zákonom č. 112/2008 Z. z s účinnosťou od 1. apríla 2008 a zákonom č. 283/2008 Z. z. s účinnosťou od 1. augusta 2008. Zmeny sa týkali aj povolení na podnikanie. Znížila sa výkonová hranica do 1 MW pre výrobné zariadenia, u ktorých sa nevyžaduje povolenie pri výrobe a dodávke elektriny. Na osoby, ktoré vykonávajú tieto činnosti sa taktiež vzťahuje oznamovacia povinnosť. Potvrdenie o splnení oznamovacej povinnosti, ktoré vydá úrad, je dokladom o oprávnení podnikateľ.

Zákon o energetike taxatívne určuje podmienky na vydanie povolenia pre fyzické osoby a zvlášť pre právnické osoby. Podrobnosti o týchto podmienkach sú upravené vyhláškou č. 375/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na preukázanie technických predpokladov na podnikanie v energetike, požiadavkách na vzdelanie a na odbornú spôsobilosť ako aj spôsob ich preukázania.

Prehľad vydaných povolení v energetike

Regulovaná činnosť	Počet
výroba, prenos, distribúcia a dodávka elektriny	137
výroba, preprava, distribúcia, uskladňovanie a dodávka plynu	51
prevádzkovanie potrubí na prepravu poh. látok	0
prevádzkovanie potrubí na prepravu ropy	1
prevádzkovanie zariadenia na plnenie tlak. nádob	4
prevádzkovanie zariadenia na rozvod skvapalneného plynného uhľovodíka	0

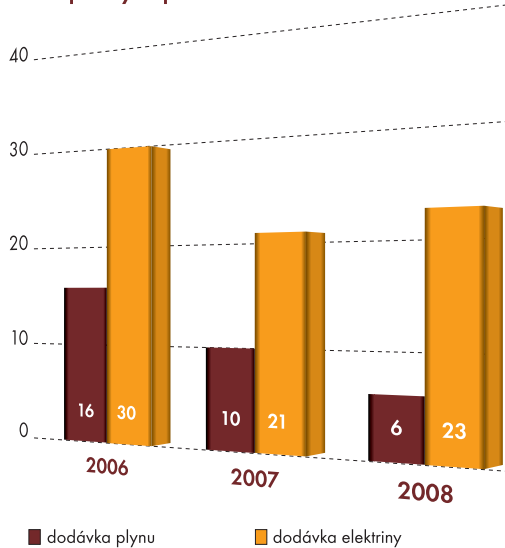
Prehľad vydaných povolení v energetike

Počet platných povolení na dodávku elektriny a plynu (obchodníci)

Regulovaná činnosť	Počet povolení			
	2006	2007	2008	2009
dodávka elektriny	30	21	23	74
dodávka plynu	16	10	6	32
Spolu	46	31	29	106

Počet platných povolení

Prerušené a zastavené konania

Rozhodnutia	Počet
prerušenie konania	19
zastavenie konania	15

Podané žiadosti a vydané povolenia v energetike

Žiadosti/povolenia	Počet
žiadosti	182
vydané povolenia	67
zmeny v povoleniach	78
odňatie povolenia	17

Keďže zákon o energetike nevyžaduje povolenie na podnikanie pre výrobu a dodávku elektriny výrobným zariadením s celkovým inštalovaným výkonom do 1 MW (vrátane obnoviteľných zdrojov energie) a pri takejto činnosti je dokladom o oprávnení podnikateľ potvrdenie úradu o splnení oznamovacej povinnosti, v roku 2008 si oznamovaciu povinnosť uplatnilo 194 výrobcov, z toho 154 výrobcov z obnoviteľných zdrojov energie.

V oblasti vecnej regulácie úrad s platnosťou pre rok 2008 vydal 166 potvrdení o pôvode elektriny z obnoviteľných zdrojov energie, ktoré je dokladom, že elektrina bola vyrobená z obnoviteľného zdroja energie.

IV.2. Povolenia v tepelnej energetike

Podnikanie v tepelnej energetike je upravené zákonom o teple. Predmetom podnikania podľa zákona o teple je výroba tepla, výroba a rozvod tepla alebo rozvod tepla pre odberateľa alebo koncového spotrebiteľa. Podnikať v tepelnej energetike možno len na základe povolenia. Zákon o teple rovnako ako zákon o energetike ustanovuje podmienky vydania povolenia na podnikanie v tepelnej energetike a doklady, ktorými žiadateľ preukazuje splnenie týchto podmienok.

Prehľad podaných žiadostí a vydaných povolení na podnikanie v tepelnej energetike

Žiadosti/povolenia	Počet
žiadosti	214
vydané povolenia	30
zmeny v povoleniach	156
odňatie povolenia	24

Počet prerušených a zastavených konaní

Rozhodnutia	Počet
prerušenie konania	19
zastavenie konania	3

Prehľad vydaných povolení v tepelnej energetike a energetike

Odvetvie	2006	2007	2008
Tepelná energetika	238	69	32
Elektroenergetika	101	51	48
Plynárenstvo	41	15	17
Pohonné látky	0	0	
Ropa	1	0	
Plnenie tlakových nádob a rozvod skvap. uhľovodíka	5	0	1

Súhrnný prehľad platných povolení v tepelnej energetike a energetike

Odvetvie	2006	2007	2008	Celkom
Tepelná energetika	196	59	31	286
Elektroenergetika	94	51	48	193
Plynárenstvo	39	15	17	71
Pohonné látky	0	0	0	0
Ropa	1	0	0	1
Plnenie tlakových nádob a rozvod skvap. uhľovod.	5	0	0	5

V. Výkon kontroly v roku 2008

Úrad v súlade s pôsobnosťou vymedzenou úradu v § 5 ods. 3 zákona o regulácii v roku 2008

- vykonával kontrolu dodržiavania zákona o regulácii, osobitných zákonov a všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na ich vykonanie,
- ukladal opatrenia na odstránenie a nápravu nedostatkov zistených pri vykonávaní kontroly,
- ukladal pokuty za porušenie povinností vyplývajúcich z tohto zákona.

- dodávku pitnej vody a odvedenie odpadovej vody za roky 2006 a 2007,
- overovanie dodržiavania postupu pri regulácii v oblasti tepla so zreteľom na dodržiavanie podmienok regulácie cien v rokoch 2005 až 2007, vrátane kontroly oprávnených nákladov v uplatňovaných cenách tepla s vylúčením nákladov, ktoré sa podľa platnej legislatívy za oprávnené nepovažujú,
- vybavovanie podnetov a sťažností doručených na úrad.

V.1. Výkon kontrol

Podľa § 5 ods. 3 písm. a) zákona o regulácii úrad v roku 2008 vykonal kontroly v 118 regulovaných subjektoch, z toho v 60 regulovaných subjektoch zistil porušenie zákona.

Kontroly boli zamerané najmä na:

- overovanie dodržiavania povinností podľa zákona o regulácii v oblasti tepelnej energetiky, elektroenergetiky, plynárenstva a vodárenstva,
- overovanie správnosti a pravdivosti dokladov predkladaných úradu na účely vyhodnocovania vývoja cien a regulácie cien, vrátane kontroly oprávnených nákladov na:
 - výrobu elektriny za rok 2007,
 - distribúciu elektriny za rok 2007,
 - prepravu plynu za rok 2007,
 - distribúciu plynu za rok 2006,
 - dodávku plynu odberateľom plynu v domácnosti za roky 2006 a 2007,

V spoločnosti Slovenské elektrárne, a. s. úrad za regulačný rok 2007 preveril skutočné náklady na výrobu a dodávku elektriny a tepla v Elektrárni Nováky (ďalej len „ENO“), dodržiavanie maximálnych cien za dodávku tepla a dodržiavanie taríf a tarífnych podmienok pri predaji elektriny odberateľom pripojeným na distribučnú sieť ENO.

Pri kontrole správnosti a pravdivosti podkladov predložených úradu na účely regulácie a vyhodnocovanie vývoja cien úrad preveril podľa účtovnej evidencie skutočné náklady na distribúciu elektriny za regulačný rok 2007 v spoločnostiach Východoslovenská distribučná, a. s., Košice, Stredoslovenská energetika – distribúcia, a. s., Žilina a ZSE Distribúcia, a. s. Bratislava.

Podľa účtovníctva úrad overil údaje o nákladoch prevádzkovateľa prepravnej siete za rok 2007 v spoločnosti eustream a. s., Bratislava, údaje o nákladoch prevádzkovateľa distribučnej siete za rok 2006 v spoločnosti SPP - distribúcia, a. s. Bratislava a údaje o nákladoch

dodávateľa plynu domácnostiam za roky 2006 a 2007 v spoločnosti SPP a. s. Bratislava.

Kontroly dodržiavania podmienok regulácie cien na dodávku pitnej vody a odvedenie a čistenie odpadovej vody boli podrobené kalkulácie cien v šiestich veľkých vodárenských spoločnostiach, a to v Bratislavskej vodárenskej spoločnosti, a. s. Bratislava r. 2006, Západoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a. s. Nitra r. 2006, Stredoslovenskej vodárenskej prevádzkovej spoločnosti a. s. Banská Bystrica r. 2007, Vodárenskej spoločnosti Ružomberok, a. s. Ružomberok r. 2007 a Považskej vodárenskej spoločnosti, a. s. Považská Bystrica r. 2007. Ďalej úrad prekontroloval dodržiavanie podmienok cenovej regulácie vo vodárenstve za rok 2007, resp. r. 2008 v 31 obciach a v spoločnosti AQUASPIŠ, s. r. o., ktorá je dominantným prevádzkovateľom obecných vodovodov a kanalizácií na východe Slovenska.

Najrozsiahlejším blokom kontrol bola oblasť dodržiavania podmienok regulácie cien v tepelnej energetike. Úrad vykonal za obdobie rokov 2005–2007 kontrolu oprávnených nákladov v uplatňovaných cenách za výrobu, rozvod a dodávku tepla regulovaných subjektov bez ohľadu na rozsah výroby a dodávky tepla. Preveril správnosť cien v teplárňach – Bratislavská teplárenská spoločnosť, a. s. Bratislava, Trnavská teplárenská spoločnosť, a. s., Trnava, Nitrianska teplárenská spoločnosť, a. s., Nitra, Martinská teplárenská spoločnosť, a. s., Martin a Levočská teplárenská spoločnosť, a. s., Levoča, Tepláreň, a. s. Považská Bystrica a v ďalších 64 výrobcov a dodávateľov tepla.

Prehľad porušení o regulácii v znení zákona č. 658/2004 Z. z. v regulačných rokoch 2005, 2006, 2007 a 2008:

- a) 3 porušenia § 11 ods. 1 – nevykonávanie regulovanej činnosti na základe oznámenia alebo na základe a v rozsahu povolenia vydaného úradom v oblasti elektroenergetiky
- b) 94 porušení § 13 ods. 2 písm. b) – nedodržanie určeného spôsobu cenovej regulácie a neuskutočňovanie dodávok tovaru a služieb v súlade so schválenými alebo určenými cenami, z toho v oblasti:
 - tepelnej energetiky 59 porušení,
 - elektroenergetiky 7 porušení,
 - plynárenstva 4 porušenia,
 - vodárenstva 24 porušení.
- c) 28 porušení § 13 ods. 2 písm. c) – nepredloženie návrhu na určenie ceny tovaru alebo služby, ktorých cena je regulovaná, spôsobom a v rozsahu podľa všeobecne záväzného predpisu vydaného úradom, z toho v oblasti:
 - tepelnej energetiky 5 porušení,
 - elektroenergetiky 2 porušenia,
 - vodárenstva 21 porušení.
- c) 5 porušení § 13 ods. 2 písm. h) – nevykonanie opatrenia uloženého úradom v oblasti tepelnej energetiky.

Spätnú väzbu o vývoji skutočných nákladov vynaložených na vykonávanie regulovanej činnosti úrad získal z kontrol zameraných na overovanie správnosti a pravdivosti dokladov predkladaných úradu na účely vyhodnocovania vývoja cien a regulácie cien, vykonávaných v kľúčových subjektoch vykonávajúcich regulovanú činnosť: výroba elektriny z domáceho uhlia, distribúcia elektriny a plynu, dodávka elektriny a plynu pre domácnosti, výroba, distribúcia a dodávka pitnej vody verejným vodovodom ako aj odvedenie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou. Informácie získané výstupmi z predmetných kontrol úrad využil pre účely regulácie v nasledujúcom období.

V.2. Opatrenia na odstránenie nedostatkov

Na odstránenie a nápravu nedostatkov zistených pri vykonávaní kontroly úrad uložil podľa § 5 ods. 3 písm. b) zákona o regulácii v znení zákona neskorších predpisov celkom 107 opatrení, z toho v oblasti:

- elektroenergetiky 6 opatrení,
- plynárenstva 4 opatrenia,
- vodárenstva 44 opatrení,
- tepelnej energetiky 53 opatrení.

Úrad uložil regulovaným subjektom vrátiť odberateľom elektriny a tepla finančné prostriedky, ktoré predstavovali rozdiel medzi uplatnenou cenou a cenou, ktorá mala byť uplatnená podľa platných predpisov v celkovej výške 6 571 134,85 Sk, z toho:

- odberateľom elektriny 306,00 Sk,
 - odberateľom tepla 6 570 828,85 Sk,
- z toho vo:
- variabilnej zložke maximálnej ceny tepla 2 956 285,42 Sk,
 - fixnej zložke maximálnej ceny tepla 3 614 543,43 Sk.

V.3. Pokuty za porušenie zákona uložené na I. stupni správneho konania

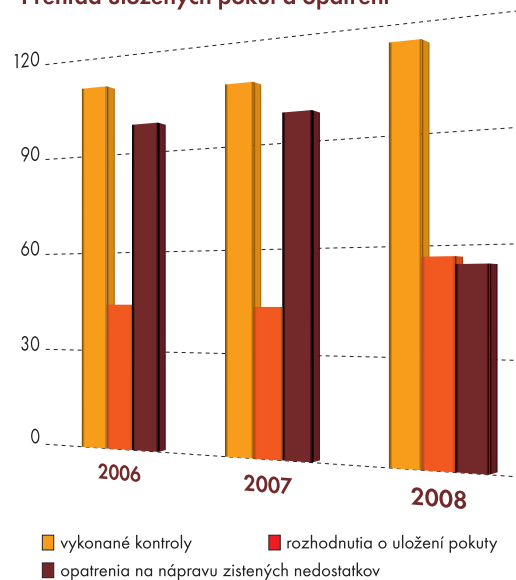
Úrad ako vecne príslušný správny orgán podľa § 5 zákona č. 71/1967 Z. z. o správnom konaní a § 5 ods. 1 písm. i) zákona o regulácii

rozhoduje vo veciach porušenia povinností vyplývajúcich z tohto zákona a osobitných predpisov.

Rozhodnutia o uložení pokuty na I. stupni správneho konania: vydané=právoplatné rozhodnutia 53, v sume 424 030,- Sk.

V hodnotenom období odbor kontroly ako prvostupňový správny orgán začal správne konanie voči 53 subjektom. V 16 regulovaných subjektoch uložil pokuty za porušenie povinností podľa § 13 zákona o regulácii v sume 424 030 Sk. V 37 subjektoch, ktoré porušili zákonné ustanovenia, úrad pokutu neuložil z dôvodu, že závažnosť porušenia, ako aj spôsob, čas trvania, miera zvinenia a možné následky porušenia povinností nedosahovali spodnú hranicu pokút.

Prehľad uložených pokút a opatrení

V.4. Podnety, sťažnosti

Úrad, opätovne venoval zvýšenú pozornosť vybavovaniu podnetov a sťažností fyzických a právnických osôb (ďalej len „podanie“). V záujme ochrany spotrebiteľa prednostne vykonával kontroly na základe podaní, vypracovával odborné stanoviská a komunikoval osobne aj telefonicky s týmito fyzickými a právnickými osobami.

Podania boli smerované na overenie správnosti uplatnenej ceny alebo tarify za regulovaný tovar alebo službu, na kontrolu oprávnenosti nákladov zahrnutých v regulovanej cene alebo na kontrolu určených podmienok pre uplatnenie ceny, resp. tarify.

Ďalej sa úrad zaoberal podaniami účastníkov trhu s elektrinou a plynom zameranými na dodržiavanie pravidiel trhu s elektrinou a plynom a nadväzne na dodržiavanie prevádzkových poriadkov prevádzkovateľov distribučných sústav elektriny a prevádzkovateľa plynárenskej distribučnej siete.

Úrad v medziach kompetencií ustanovených zákonom riešil aj spory účastníkov trhu s energiami, pri riešení ktorých mal na zreteli ochranu najzraniteľnejších účastníkov trhu – odberateľov v domácnosti.

V roku 2008 boli naďalej doručované aj podania, ktoré obsahovali požiadavky nad rámec kontrolnej pôsobnosti úradu, napr. problémy vlastníkov bytov s rozpočítaním nákladov na služby spojené s bývaním, ktoré vykonali správcovia bytových domov, ale aj podania na komodity, ktoré nie sú v pôsobnosti regulácie sieťových odvetví.

Na kontrolu bolo doručených 262 podaní fyzických a právnických osôb celkom, z toho 238 podaní bolo vybavených a 24 podaní bolo čiastočne vybavených, tzn. že budú definitívne vybavené po ukončení kontrol, resp. po ukončení správneho konania.

V centrálnej evidencii petícií a sťažností úradu bolo v roku 2008 zaevidovaných:

- 5 podaní označených ako petícia,
- 35 podaní označených ako sťažnosť, z toho:
 - 26 vrátených fyzickým a právnickým osobám podľa § 4 ods. 1 písm. c) zákona č. 152/1998 Z. z. o sťažnostiach a vybavených ako podanie,
 - 9 podaní označených ako sťažnosť bolo vybavených podľa zákona 152/1998 Z. z.

Z 262 doručených podaní bolo 101 podaní podnetom na začatie kontroly. V rámci vybavovania predmetných podaní odbor kontroly vypracoval 316 odborných stanovísk.

VI. Podklady pre rozhodovaciu činnosť

Úrad zriadil v roku 2008 nový odbor strategických analýz. Jeho úlohou je poskytovať analytické materiály strategického charakteru, najmä strategické vývojové analýzy cien regulovaných činností na Slovensku a v EÚ. Ďalšou dôležitou úlohou je zber údajov od regulovaných subjektov, a následné vyhodnocovanie účinnosti prijatých opatrení, vypracovanie analýz o nákladoch vstupujúcich do výpočtu cien, o vplyvoch cenových rozhodnutí vydaných úradom na sieťové odvetvia z celospoločenského hľadiska a zabezpečuje databázu regulovaných subjektov.

Najvýznamnejšími výstupmi úradu, ktoré odbor zabezpečuje v roku 2008 sú nové nástroje regulácie a to:

a) Štandardy kvality

Kvalita dodávok a poskytovaných služieb je rozhodujúcou otázkou pre konečných spotrebiteľov všetkých typov a veľkostí. Veľmi dôležitým mechanizmom a nástrojom úradu je kontrolovanie a posudzovanie kvality služieb poskytovaných dodávateľmi a preto úrad urobil kroky s dlhodobou perspektívou na zvyšovanie kvality týchto služieb.

Vyhláškami úradu č. 315/2008 316/2008 Z. z., 317/2008 a 328/2008, ktoré nadobudli účinnosť 1. septembra 2008 sa ustanovili štandardy kvality dodávaných tovarov a poskytovaných služieb. Zavedením štandardov kvality sa sledujú nasledovné ciele a úlohy:

- zvýšenie transparentnosti a zlepšenie ko-

munikácie medzi dodávateľmi a odberateľmi,

- zlepšenie kvality dodávok služieb a tovarov,
- rozvoj trhového prostredia (konkurencie), zákazník si vyberie najvýhodnejšieho dodávateľa
- zvýšenie bezpečnosti dodávok,
- postupným zavedením kompenzačných mechanizmov smerovať k zdokonaľovaniu technologickej úrovne účastníkov trhu,
- zabezpečenie ochrany ťažko zásobovateľných odberateľov,
- využívanie nástroja pokút a odmien za nedosiahnutie resp. prekročenie stanovenej štandardnej miery kvality služieb.

Regulované subjekty majú povinnosť vyhodnotiť štandardy kvality sumárne za kalendárny rok a zaslať ich v rozsahu príloh jednotlivých vyhlášok na úrad najneskôr do 28. februára nasledujúceho kalendárneho roka. Výstupy údajov obsiahnutých v tabuľkách budú predmetom analýzy o dodržiavaní štandardov kvality dodávok komodít a s nimi spojenými službami.

b) Oddelená evidencia

Vyhláška č. 415/2008 Z. z., ustanovuje podrobnosti o spôsobe vedenia oddelenej evidencie skutočností, ktoré sú predmetom účtovníctva a o spôsobe vedenia evidencie aktív a pasív na účely zabránenia vzniku diskriminácie a krížových dotácií u prevádzkovateľa prenosovej sústavy, distribučnej sústavy, prepravnej siete, distribučnej siete a zásobníka za každú jednu z činností a to: prenos elektriny, distribúciu elektriny, prepravu plynu, distribúciu plynu

a uskladňovanie plynu. Prevádzkovatelia uvedených činností vedú spôsobom ustanoveným zákonom a v podrobnostiach podľa návrhu vyhlášky oddelenú evidenciu skutočností, ktoré sú predmetom účtovníctva a evidenciu o aktívach a pasívach aj za inú činnosť vykonávanú v rámci podnikania. Vyhláška ďalej ustanovuje aj podrobnosti spôsobu vedenia oddelenej evidencie skutočností, ktoré sú predmetom účtovníctva a spôsobu vedenia evidencie aktív a pasív pre dodávateľa elektriny a dodávateľa plynu pre dodávku elektriny alebo pre dodávku plynu odberateľovi elektriny alebo plynu mimo domácnosti a pre dodávku elektriny alebo pre dodávku plynu odberateľovi elektriny alebo plynu v domácnosti.

Prevádzkovatelia a dodávatelia v elektroenergetike a v plynárenstve budú predkladať Úradu výstupy z nimi vedenej oddelenej evidencie skutočností, ktoré sú predmetom účtovníctva, ako aj z evidencie aktív a pasív vo forme tabuľkových prehľadov a v elektronickej forme podľa vyhlášky a jej príloh najneskôr do 30. júna nasledujúceho roka.

Ďalej musia predložiť úradu na schválenie Pravidlá pre rozvrhovanie aktív a pasív, nákladov a výnosov a pravidiel pre odpisovanie do 31. 8. kalendárneho roka. Úradom schválené pravidlá uplatnia od 1. januára nasledujúceho kalendárneho roka.

VII. Ostatné aktivity úradu

VII.1. Vybavovanie žiadostí podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 628/2005 Z. z.

Úrad riešil v roku 2008 celkom 134 žiadostí o sprístupnenie informácií (ďalej len „žiadosť“), z ktorých 92 vybavil tak, že požadované informácie sprístupnil, v 41 prípadoch žiadateľovi nevyhovelo a 1 žiadosť postúpil.

Z celkového počtu vybavených žiadostí sa 24 žiadostí týkalo informácií o cenách energií, 11 žiadostí všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich oblasť regulácie, v 16 prípadoch žiadatelia žiadali kópie povolení vydaných na podnikanie v regulovaných oblastiach, v 15 prípadoch žiadali zaslanie kópií rozhodnutí, ktorým úrad určil ceny energií.

VII. 2. Medzinárodné aktivity úradu

Od prístupu Slovenska do Európskej únie je úrad právoplatným členom Rady európskych energetických regulátorov – CEER (Council of European Energy Regulators) so sídlom v Bruseli. Úrad je zároveň členom Skupiny európskych regulátorov pre elektrinu a plyn – ERGEG (European Regulatory Group for Electricity and Gas), ktorá bola zriadená na základe rozhodnutia Európskej komisie ako jej poradný orgán v otázkach regulácie energetických odvetví.

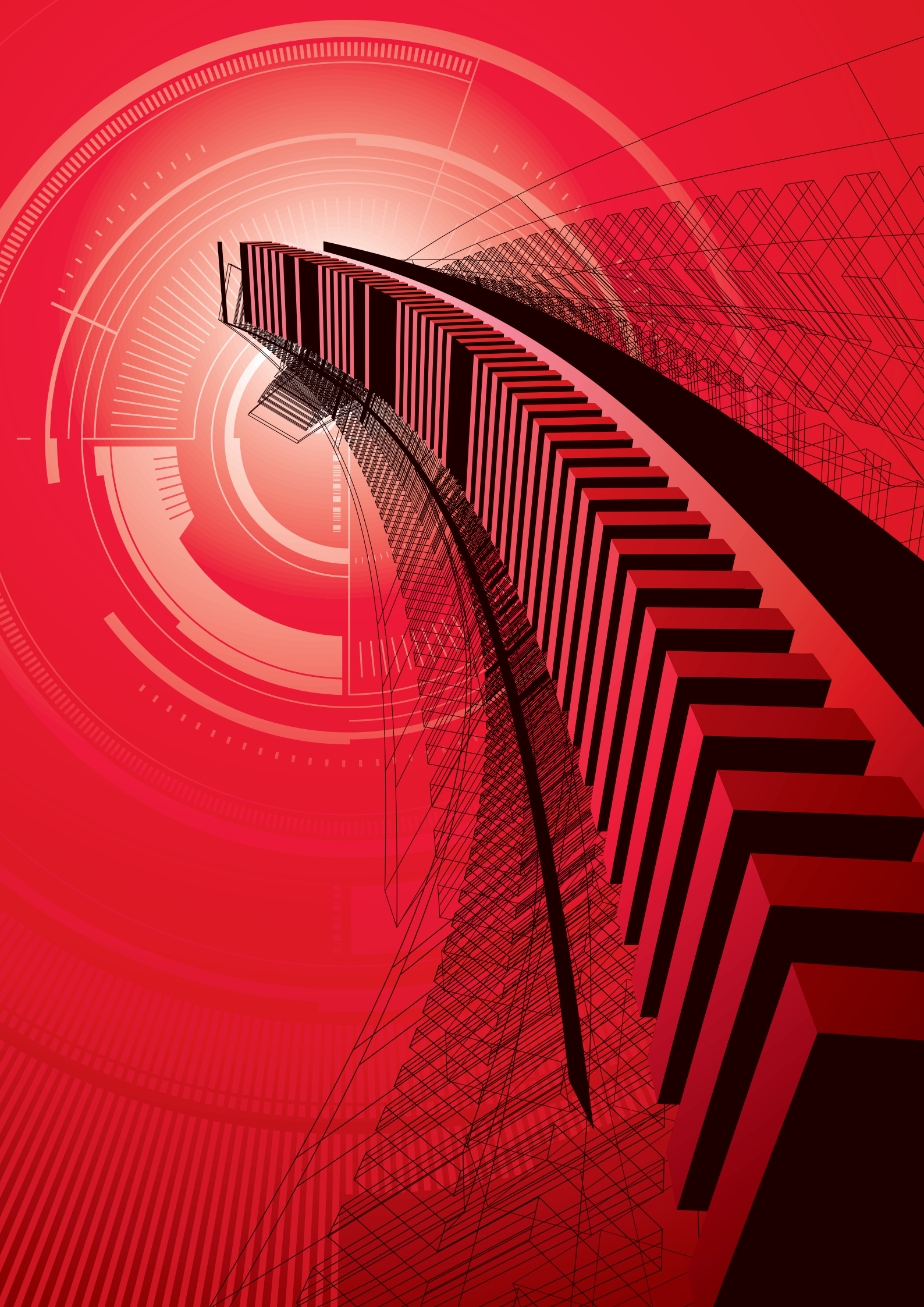
Popri aktívnej účasti na stretnutiach CEER/ERGEG sa úrad stal v roku 2008 členom ERRA – regionálnej asociácie energetických regulátorov, ktorá združuje regulačné úrady krajín juhovýchodnej Európy, Pobaltských republík, Balkánu, krajín strednej Ázie, ale aj USA. Hlavným účelom vzniku asociácie je podnietiť vzájomnú spoluprácu a výmenu informácií medzi regulačnými úradmi členských krajín, ako aj šírenie skúseností a know-how regulačných úradov s dlhšou tradíciou medzi novovzniknuté inštitúcie.

Počas vrcholiaceho procesu prijímania legislatívnych úprav európskych nariadení a smerníc pre oblasť energetiky a tvorby nového nariadenia zakladajúceho Agentúru pre spoluprácu európskych regulátorov, sa činnosť úradu zintenzívnila aj v oblasti komunikácie s ostatnými európskymi štruktúrami a v predkladaní predmetných pripomienok k jednotlivým návrhom. Spomínané návrhy, tzv. „Tretí liberalizačný balíček“, tvorili podstatnú náplň medzinárodných aktivít úradu v sledovanom období. Súčasťou návrhov je aj dôraz na regionálnu spoluprácu, ako medzistupeň vytvorenia celoeurópskeho trhu s elektrinou a plynom. V praxi sa táto požiadavka premietla do častej účasti zástupcov

úradu na zasadnutiach tzv. regionálnych iniciatív, prejednávajúcich najmä problematiku cezhraničných výmen v oblasti elektriny a plynu.

Popri spomínaných inštitucionálnych aktivitách sa úrad aktívne podieľa aj na nadväzovaní a prehľbovaní bilaterálnych a multilaterálnych vzťahov s partnerskými regulačnými organizáciami v susedných, ale aj vzdialenejších krajinách. V tejto súvislosti je nutné spomenúť najmä nadštandardné vzťahy s českým a rakúskym regulátorom.

V posledných rokoch vzrástla medzinárodná reputácia úradu natoľko, že sa postupne dostal z pozície žiaka do pozície učiteľa a v roku 2008 spoločne s nemeckými partnermi uspel v medzinárodnom tendri na implementáciu európskeho práva v sektore energetiky Azerbajdžanu. Svedectvom toho, že odbornosť pracovníkov úradu je na veľmi dobrej úrovni je aj skutočnosť, že úvaha o zriadení agentúry pre spoluprácu energetických regulátorov v Bratislave má predbežne podporu aj ďalších regulačných orgánov krajín EÚ.

Summary

I.	Slovak Legislation Governing Regulation in Network Industries in 2008	68
II.	Implementation of the Regulatory Policy	72
II.1.	The Electricity Sector	72
II.2.	The Gas Sector	72
II.3.	The Heat Supply Sector	74
II.4.	The Water Service Sector	75
III.	Fulfilment of Tasks under Article 5 of the Act on Regulation	78
III.1.	The Electricity Sector	78
III.1.1.	Development of regulated components of the final electricity price	78
III.2.	The Gas Sector	88
III.2.1.	Gas transmission	88
III.2.2.	Gas distribution	90
III.2.3.	Natural gas storage	93
III.2.4.	Household gas supply	93
III.2.5.	Supply of gas used for household heat production	96
III.3.	The Heat Supply Sector	97
III.4.	The Water Service Sector	104
III.4.1.	Production, distribution and supply of potable water through the public water supply system and discharge and treatment of waste water through the public sewage system	104
III.4.2.	Provision of water services	109
IV.	Business Licenses in Network Industries	113
IV.1.	Licenses Issued in the Electricity Sector	113
IV.2.	Licenses in the Heat Supply Sector	115
V.	Performance of Surveillance and Inspection in 2008	116
V.1.	Surveillance and Inspections	116
V.2.	Measures to Eliminate Deficiencies	118
V.3.	Penalties for Violation of the Act Imposed in the I. Stage of the Administrative Proceeding	118
V.4.	Initiatives and Complaints	119
VI.	The Background Information for Decision Making Activities	120
VII.	The Other Activities of the Office	121
VII.1.	Settlement of Applications under Act No. 211/2000 Coll. on Free Access to Information and amendment and supplement of some acts in wording of Act No. 628/2005 Coll.	121
VII. 2.	International Activities of the Office	122

Foreword by the Chairman

From the point of view of state regulation of network industries, the year 2008 may be characterised as extremely difficult and at the same time as a turning point. In the energy sector, which is a key sector and one of the corner stones of the national economy, traditional methods used during a transient period came to an end and these were replaced with methods focused on economic effectiveness of regulated companies.

The path leading to the current status has not been easy. The 1990s frequently brought distorting interferences into the pricing environment. As it was economically demanding to remove such distortions, and also because privatisation of monopoly energy suppliers had not been properly accomplished, electricity and gas prices in Slovakia were still much higher than the EU average two years ago and began imposing hardship on the most vulnerable groups of consumers, households and small-scale companies. For this reason it was

necessary to remove the most striking contradictions that hindered the market from having bilaterally fair prices, so that customers would not become hostages of dominant energy suppliers.

The Slovak electricity and gas market started to behave normally only after the year 2006, when the Regulatory Office of Network Industries (hereinafter only „Office“) gradually managed to achieve a status, where the interests of investors in the energy sector and consumers were equally protected. Since then the Office has commenced careful implementation of European legislation governing the protection of the most vulnerable groups of consumers and the provisions relating to the rights for fair prices for all market participants arising out of Directive of the European Parliament and Council 2003/54/EC and 2003/55/EC on common rules of the internal electricity and gas markets.

In order to fulfil this task, the Office had to adopt a whole range of new or amended legal regulations relating to all areas of regulation, particularly in the area of regulatory tools, regulatory scope and regulatory methods.

With regards to the above-mentioned situation, the Office proceeded in its activities according to the basic strategic document governing state regulation in network industries, which is the Regulatory Policy outlined by the Regulatory Board.

The Regulatory Policy, in accordance with legislation of the EU and legislation of the Slovak Republic, has introduced such regulatory tools and methods of regulation that ensure transparent and non-discriminatory performance of the activities in network industries and that enable, using all available controlling mechanisms, observing the rules of competition, avoiding any abuse of the dominant position in the market with goods and services and protecting the rights of consumers with an emphasis given to the most vulnerable groups of consumers. One of the essential changes was the introduction of the price cap regulatory method, which brought price stabilisation just in the year 2008, which was a period preceding the world financial and economic crisis.

In the same year we witnessed turbulent development on the world electricity and gas markets. The costs of these resources were under large pressure from suppliers who insisted on having a sharp price escalation. The Office did not give in to this pressure because it would have devastated a great number of families or businesses. It turned out that the Office had made correct analyses that all „price bubbles“ were gradually bursting, as they evolved as a result of speculative actions from electricity and gas trading which had caused purchase prices of electricity and gas in the world markets to go up. The Office assumed such development, stood by its analyses and forecasts and did not allow increasing prices. It turned out that this was correct approach and world electricity and gas prices went significantly down. In Slovakia, prices have been basically stable for two years, with no short-term sharp fluctuations, whereas in the neighbouring countries prices went up.

Based on the development of electricity and gas prices in the market, the Office began regulating small households and small companies in duress, while adopting respective measures aimed at protecting electricity and gas consumers in households and small-scale companies that were the most vulnerable consumers. Gradually, there were guarantees that these consumers had an equal right to an energy supply that was as comparable, transparent, affordable and fairly priced as industrial consumers had.

New rules and conditions introduced by the Office through legislative activities were not intended only for the protection of consumers, but also to ensure compensation of all costs and an adequate profit for all participants on the energy market and water services market. The protection of consumers and interests of entrepreneurs in the energy sector have achieved a balance because, as for consumer's interests, entrepreneur's interests also have to be equally respected to motivate them toward further business activities. At the same time, reliability, security and quality of supplied carriers of energy, water and related services must be ensured. The correctness of the Office's steps is supported by the fact that there has been no serious decline in

residential energy payments. As for businesses, despite a rather difficult crisis, there were sufficient available resources to ensure failure-free energy delivery and further development of production and supply capacities.

The entire process of regulation was carefully and thoroughly consulted with the European Commission. By this, Slovakia managed to effectively implement standard procedures with regard to the protection of consumers that are applied in other EU member states.

We have confirmed the appropriateness of the strategy applied in state regulation of network industries for 2008 and also for 2009, in which we are submitting the annual report for the previous year. An important role was also played by EU legislation. The Third Energy Package, being in its final stage of adopting, strengthens state interference in network industries and enforces more intensive regulation at national levels as well as at the EU level.

Therefore, it will be the intention of the Office to be further actively involved, within its responsibilities, in the process of shaping the electricity and gas markets, and the heat and water supply sectors, thus eliminating any barriers that hinder its development. The Office wishes to act in such a way that all market participants have guaranteed equal and non-discriminatory conditions in order to deepen the market openness. It is important for the Slovak market with electricity and gas to become attractive enough for both local and foreign businessmen. The result of this process clearly will be fair prices.

Ing. Jozef Holjenčík
Chairman of the Regulatory Board
Acting as chairman of the Regulatory Office
of Network Industries

Introduction

For the Regulatory Office of Network Industries (hereinafter only „the Office“) the year 2008 was the year of serious challenges. The financial and economic crisis also affected Slovakia, bringing about a range of urgent economic problems. The network industries were under the threat of a price rise that would financially ruin not only families, but also entrepreneurs. The Office faced the complicated question of how to ensure the running of the energy industry and at the same time not to allow abuse by monopoly suppliers at the expense of consumers.

As a matter of fact the crisis had also the positive impact. All price bubbles of brokers at the stock exchanges that were artificially increasing the electricity and gas purchase prices burst. The Office, however, had its own analyses of the situation in the international and local market, did not give in the pressure imposed by the circumstances and did not allow prices to increase. The subsequent development of purchase prices of energy carriers in international markets confirmed the Office's approach.

In relation to the protection of consumers objections were raised in the year 2008 that the Office put too large emphasis on the protection of consumers at the expense of entrepreneurs that would lead to an unbalance in the energy sector causing the energy supply interruptions and negligence of investments in the future.

The situation is not like that. The Office thoroughly fulfils its role, as given by law. It equally pays attention to the interests of consumers and to the protection of reasonable interests of entrepreneurs in order to ensure quality, safety and reliability of energy and water supplies, as well as the provision of related services.

Although the electricity and gas markets in Slovakia

have been “de jure“ fully liberalised since the year 2000, it has been developing very slowly, mainly in the gas sector. The provisions dealing with the market liberalisation and the support of development of a market environment have gradually started to be transposed into legislation of the Slovak Republic, but this was undertaken without any adequate protection of consumers, which resulted in a sharp increase in electricity and gas prices. Only at the end of 2006 did the provisions dealing with the protection of the most vulnerable groups of consumers and the right for fair prices for all market participants start to be taken over from the EU legislation.

Therefore, the Office did not do anything unusual when after the accession of Slovakia into the European Union and the completion of the full liberalisation process in the market it began to fully focus on this issue. Since 2006 the priority task has been the protection of consumers, especially the most vulnerable group – households. Through its legislative activities the Office established new rules and conditions which were focused just on the protection of consumers and which also ensured the compensation of all costs and an adequate profit for all producers and suppliers of energy carriers. This issue became most urgent in the year 2008 and the Office successfully managed it without any interruptions in supplies and any negative impact on business companies being active in network industries, as demonstrated by their incomes.

At present there is no doubt that regulation is useful also in the economies based on the principles of the free market. The prompt respond was given by the existing financial and economic crisis which persuaded not only consumers, but also producers, suppliers and finally also politicians that the invisible hand of the market is unable to solve everything. Also the European

From the left: Ing. Jozef Holjenčík, Chairman of the Regulatory board, Ing. Radoslav Naništa, Vice-chairman of the Regulatory board, JUDr. Ing. Ján Híjj, PhD., member of the Regulatory board, Ing. Ivan Chaban, member of the Regulatory board, Ing. Vladimír Čepko, member of the Regulatory board, Ing. Milan Hargaš, member of the Regulatory board

Union realised this „new“ fact and came to the knowledge that the free market is not self-redemption and it would not be able to ensure stability and fair prices in the network industries, and responded with its so-called Third Energy Package strengthening the position and powers of regulatory authorities in its member states.

I. Slovak Legislation Governing Regulation in Network Industries in 2008

Act No. 276/2001 Coll. on Regulation of Network Industries and amendment and supplement of some acts in wording of the Act No. 397/2002 Coll., the Act No. 442/2002 Coll., the Act No. 658/2004 Coll., the Act No. 107/2007 Coll., the Act No. 112/2008 Coll. and the Act No. 283/2008 Coll. (hereinafter only „the Act on Regulation“)

Act No. 364/2004 Coll. on Water Sources and amendment of the Act of the Slovak National Council No. 372/1990 Coll. on Offences in wording of latter provisions (the Water Act) (hereinafter only „the Act on Water Sources“)

Act No. 442/2002 Coll. on Public Water Supply Systems and Public Sewage Systems and amendment and supplement of the Act No. 276/2001 Coll. on Regulation in Network Industries in wording of latter provisions (hereinafter only „the Act on Public Water Supply Systems and Public Sewage Systems“)

Act No. 656/2004 Coll. on the Energy Sector and amendment of some acts in wording of the Act No. 555/2005 Coll., the Act No. 238/2006 Coll., the Act No. 107/2007 Coll., the Act No. 68/2008 Coll., the Act No. 112/2008 Coll. and the Act No. 283/2008 Coll. (hereinafter only „the Energy Act“)

Act No. 657/2004 Coll. on the Heat Supply Sector in wording of the Act No. 99/2007 Coll. (hereinafter only „the Act on the Heat Supply Sector“)

Ordinance of the Government of the Slovak Republic No. 317/2007 Coll., laying down the rules for functioning of the electricity market (hereinafter only „the electricity market rules“)

Ordinance of the Government of the Slovak Republic No. 409/2007 Coll., laying down the rules for functioning of the gas market (hereinafter only „the gas market rules“)

Decree of the Regulatory Office of Network Industries No. 212/2005 Coll., introducing the sample application for the issuance of the license (hereinafter only „Decree No. 212/2005 Coll.“)

Decree of the Regulatory Office of Network Industries No. 328/2005 Coll., setting the method for verification of efficiency of the thermal equipment operation, indicators of energy efficiency of the equipment used for heat production and heat distribution, normative indicators of heat consumption, the scope of economically eligible costs for verification of efficiency of thermal equipment operation and the method for the settlement of such costs in wording of the Decree of the Regulatory Office of Network Industries No. 59/2008 Coll. (hereinafter only „Decree No. 328/2005 Coll.“)

Decree of the Regulatory Office of Network Industries No. 375/2005 Coll., specifying the details concerning the requirements for demonstration of technical assumptions for carrying out the business activities in the energy sector, the requirements for education and professional qualification as well as the way of its proving (hereinafter only „Decree No. 375/2005 Coll.“)

Decree of the Regulatory Office of Network Industries No. 630/2005 Coll., specifying the temperature of hot utility water at the point of supply, the rules for the calculation of the amount of heat supplied to prepare hot utility water and the calculation of the amount of

supplied heat (hereinafter only „Decree No. 630/2005 Coll.“)

Decree of the Regulatory Office of Network Industries No. 505/2006 Coll., specifying the scope of economically eligible costs incurred by the disconnection of the consumer or the final consumer from the supplier's system of thermal equipment and the method of their calculation (hereinafter only „Decree No. 505/2006 Coll.“)

Decree of the Regulatory Office of Network Industries No. 208/2008 Coll., specifying the details of the application form and a list of documents for granting the exemption from an obligation to secure the third party access to the network and a storage tank for a new significant gas installation or a reconstructed gas installation (hereinafter only „Decree No. 208/2008 Coll.“)

Decree of the Regulatory Office of Network Industries No. 315/2008 Coll., specifying the quality standards for electricity supply and services provided (hereinafter only „Decree No. 315/2008 Coll.“)

Decree of the Regulatory Office of Network Industries No. 316/2008 Coll., specifying the quality standards of heat supply and services provided, while supplying heat (hereinafter only „Decree No. 316/2008 Coll.“)

Decree of the Regulatory Office of Network Industries No. 317/2008 Coll., specifying the quality standards of potable water supply through the public water supply system and discharge and treatment of waste water through the public sewage system and related services (hereinafter only „Decree No. 317/2008 Coll.“)

Decree of the Regulatory Office of Network Industries No. 328/2008 Coll., specifying the quality standards of gas supply and services provided in the gas sector (hereinafter only „Decree No. 328/2008 Coll.“)

Decree of the Regulatory Office of Network Industries No. 349/2008 Coll., on the rules governing the sales of electricity by means of auctions (hereinafter only „Decree No. 349/2008 Coll.“)

Decree of the Regulatory Office of Network Industries No. 415/2008 Coll., on the method of keeping the separate records of the facts that are the subject of accounting, on the method of keeping the records of costs, revenues, assets and liabilities and submitting the outputs from such separated record keeping (hereinafter only „Decree No. 415/2008 Coll.“)

Decree of the Regulatory Office of Network Industries dated 27 June 2007 No. 1/2007, specifying the scope of price regulation in network industries and the method of its performance (hereinafter only „Decree No. 1/2007“)

Decree of the Regulatory Office of Network Industries dated 27 August 2007 No. 2/2007, specifying the scope and structure of eligible costs, the method of determination of the size of an adequate profit and the background documents for the price proposal in the electricity sector and supplementing the Decree of the Regulatory Office of Network Industries dated 27 June 2007 No. 1/2007 specifying the scope of price regulation in network industries and the method of its implementation (hereinafter only „Decree No. 2/2007“)

Decree of the Regulatory Office in Network Industries dated 31 July 2007 No. 3/2007, specifying the scope and structure of eligible costs, the method of determination of the size of an adequate profit and the background documents required for a proposal of the price for production, distribution and supply of potable water through the public water supply system and for drainage and treatment of waste water through the public sewage system (hereinafter only „Decree No. 3/2007“)

Decree of the Regulatory Office of Network Industries dated 31 July 2007 No. 4/2007, specifying the scope and structure of eligible costs, the method of determination of the size of an adequate profit and the background documents for the price proposal in the gas sector in wording of the Decree of the Regulatory Office of Network Industries dated 1 October 2008 No. 7/2008 (hereinafter only „Decree No. 4/2007“)

Decree of the Regulatory Office of Network Industries dated 31 July 2007 No. 5/2007, specifying the scope and structure of eligible costs, the method of determination of the size of an adequate profit and the background documents required for a proposal of the price for providing water services related to the utilisation of a river flow (hereinafter only „Decree No. 5/2007“)

Decree of the Regulatory Office of Network Industries dated 31 July 2007 No. 6/2007, setting the scope and structure of eligible costs, the method of determination of the size of an adequate profit and the background documents required for a proposal of the price for production, distribution and supply of heat (hereinafter only „Decree No. 6/2007“)

Decree of the Regulatory Office of Network Industries dated 18. June 2008 No. 1/2008, on the scope of price regulation in network industries and the method of its performance in wording of the Decree of the Regulatory Office of Network Industries dated 1 October 2008 No. 7/2008 (hereinafter only „Decree No. 1/2008“)

Decree of the Regulatory Office of Network Industries dated 28 July 2008 No. 2/2008, establishing price regulation in the electricity sector in wording of the Decree of the Regulatory Office of Network Industries dated 1 October 2008 No. 7/2008 (hereinafter only „Decree No. 2/2008“)

Decree of the Regulatory Office of Network Industries dated 23 July 2008 No. 3/2008, establishing regulation of prices for production, distribution and supply of potable water through the public water supply system and for drainage and treatment of waste water through the public sewage system (hereinafter only „Decree No. 3/2008“)

Decree of the Regulatory Office of Network Industries dated 23 July 2008 No. 4/2008, establishing price regulation in the gas sector and supplementing the Decree of the Regulatory Office of Network Industries dated 31 July 2007 No. 4/2007 setting the scope and structure of eligible costs, the method of determination of the size of an adequate profit and the background documents for the price proposal in the gas sector in wording of the Decree of the Regulatory Office of Network Industries dated 1 October 2008 No. 7/2008 (Notification No. 382/2007 Coll.) (hereinafter only „Decree No. 4/2008“)

Decree of the Regulatory Office of Network Industries dated 23 July 2008 No. 5/2008, establishing regulation of prices for providing water services related to the utilisation of a river flow (hereinafter only „Decree No. 5/2008“)

Decree of the Regulatory Office of Network Industries dated 23 July 2008 No. 6/2008, establishing regulation of heat prices in wording of the Decree of the Regulatory Office of Network Industries dated 1 October 2008 No. 7/2008 (hereinafter only „Decree No. 6/2008“)

II. Implementation of the Regulatory Policy

II.1. The Electricity Sector

Price regulation in the electricity sector was implemented by setting the method of calculation of maximum prices and tariffs for individual regulated activities, or direct setting of the fixed price for electricity generated from renewable energy sources, electricity generated in combined heat and power production and electricity generated from domestic coal. The scope of price regulation in the electricity sector covered connection to the system, access to the transmission system and electricity transmission, access to the distribution system and electricity distribution, electricity supply to households, provision of balancing services and ancillary services, electricity generation from renewable energy sources, electricity generation in combined heat and power production and electricity generation from domestic coal. In 2008 an implementation tool for price regulation in the electricity sector was the Decree No. 2/2007, which sets out the scope and structure of eligible costs, the method of setting the size of an adequate profit and the background information needed for the price proposal in the electricity sector and which supplements the Office Decree No. 1/2007, which sets out the scope of price regulation in network industries and the method of its implementation.

For 2008 the Office totally issued 268 price decisions for electricity producers and suppliers and electricity traders, of which 45 decisions were issued for electricity producers using combined heat and power production.

The electricity market rules are a generally binding legal regulation governing rights and obligations of the participants in the electricity market and the conditions required for the non-discriminatory and transparent organisation of the electricity

market. The rules include the conditions for connection to the system, access to the system, electricity transmission, cross-border electricity exchange, electricity distribution, electricity supply (including supply of regulatory electricity, household supply, supply of electricity generated from renewable energy sources, in combined heat and power production and from domestic coal), provision of ancillary and balancing services, use of standard load profiles, responsibility for deviation of a participant in the electricity market and deviation of the system, as well as the way of avoiding the occurrence of congestions and managing any system congestions.

The other tools serving for the non-discriminatory and transparent organisation of the electricity market connected to other regulations are operational orders issued by the Office for the operators of the transmission system and the distribution system. Since the operational orders have to include the market rules, by the end of 2008 the Office evaluated and approved, based on the applications, 107 operational orders of regional and local distribution system. The operational order approved by the Office is a binding document for participants of the electricity market.

II.2. The Gas Sector

In 2008 the Office determined or approved, in accordance with the Act on Regulation, the method, procedures and conditions for setting the prices for gas transmission, gas distribution and gas supply and related services. Through the Decree No. 1/2007 for 2008 and the Decree No. 1/2008 for 2009 the Office determined the scope of price regulation in the gas sector and the way of its implementation.

Under the Act on Regulation price regulation in the gas sector was imposed on the following: connection to the transmission and distribution systems, access to the transmission and distribution systems, gas transmission, gas distribution, provision of ancillary services in the gas sector and gas supply to households. After the Act No. 283/2008 Coll. amending and supplementing the Energy Act came into effect on 1 August 2008, the scope of price regulation in the gas sector was extended to supply of gas for heat production. The way of performing price regulation in the gas sector was determined depending on individual regulated activities as the setting of the method of calculation of the maximum or fixed price and the direct setting of the comparable or fixed price.

Production, storage and accumulation of gas as well as access to gas storage tanks were not subject to price regulation undertaken by the Office in 2008. As defined by the Energy Act in case of these activities the negotiated access was applied here.

The scope of price regulation in the gas sector and the method of its performance are based on Article 12 of the Act on Regulation. In 2008 price regulation in the gas sector for 2009 was carried out by:

- a) setting the method of calculation of the fixed price for connection to the transmission system and for connection of new gas producers to the transmission system;
- b) setting the method of calculation of the maximum price and the fixed price for connection to the distribution system and for connection of new gas producers to the distribution system;
- c) direct setting of the comparable price for access to the transmission system and for gas transmission;
- d) setting the method of calculation of the maximum price and tariff for access to the distribution system and gas distribution;
- e) setting the method of calculation of the maximum price for gas supply to households;

- f) direct setting of the fixed price for provision of ancillary services;
- g) setting the method of calculation of the maximum price for supply of gas for production of heat used for households.

Decree No. 4/2007 was an implementation tool for price regulation in 2008. A new Decree No. 4/2008, which was used as the basis for setting the 2009 prices, determined for the upcoming regulatory period of 2009–2011 the method of calculation of the average price for access to the distribution system and gas distribution and the average price for supply of gas to households using the principle of the price cap method. This method determines a price level per unit for a longer period of time and brings price stabilisation for regulated companies as well as for gas consumers. For regulated companies it allows to achieve an adequate profit and to make investments as long as they act effectively and optimise their costs. The method is standardly applied in most of the EU member states (hereinafter only „the EU“) and has clearly incentive nature.

Price regulation applied to the operators of distribution systems, whose number of points of supply from the distribution system does not exceed 100 000, remained unchanged in its main principles. The basis for calculation of prices for access to the distribution system and gas distribution for these operators of local distribution systems under the cost based pricing method is made by eligible costs of a regulated company, which are evidently and in the inevitable scope spent on performance of the regulated activities, and an adequate profit determined by the Office.

Business activities carried out in the gas market are governed by the rules for functioning of the gas market determined by the Ordinance of the Government No. 409/2007 Coll. which represents an important tool for implementation of the regulatory policy and support of a competitive environment and transparency in the gas market. The rules for functioning of the gas market specify in more detail rights and obligations of participants in the

gas market, arising out of the Energy Act, with an intention not to threaten safety and reliability of gas supply to gas consumers. These rules also include the procedures governing the allocation, accumulation and exceeding of gas capacity in the transmission and distribution systems and the conditions for access and storage of natural gas. Moreover, they also specify the conditions related to gas supply to consumers and the procedure applied in the event of switching a gas supplier. Under the Act on Regulation system operators, including operators of storage tanks, are obliged to provide their services in line with the approved Operational Order, into which they incorporate the gas market rules as internal operational conditions. Based on the applications submitted by the operators of systems and a storage tank the Office issued 17 decisions on operational orders in 2008.

With an intention to harmonise the quality of services connected with gas supply in EU member states the Office issued the Decree No. 328/2008 Coll. effective since 1 September 2008, setting out the quality standards for gas supply and services provided in the gas sector. The operators of systems and gas underground storage tanks govern by this decree when providing their services to their final consumers. The decree determines the required quality of supplies and services related with regulated activities in the gas sector and an obligation of regulated companies to provide on an annual basis the data on evaluation of individual standards. Once the decree is put into practice, there is an intention to introduce compensation payments for the non-compliance of individual standards by the final consumer in a later period.

In 2008 pursuant to Article 19 Para 8 of the Energy Act the Office ensured the processing and issuance of the Decree No. 415/2008 Coll. with the effective date since 1 January 2009, specifying the details concerning the method of keeping the separate records of the facts that are the subject of accounting and the method of keeping the records of assets and liabilities. In order to avoid any discrimination and cross subsidies producers and

system operators are obliged to keep separate records of the facts that are the subject of accounting and the method of keeping the records of assets and liabilities. It is also the aim of the decree to hinder any discrimination and cross subsidies between individual activities of system operators that, besides the regulatory activities, also carry out other activities.

These generally binding legal regulations presently form an integrated legislative pillar for the liberalised gas market in Slovakia.

However, it needs to be acknowledged that even though the gas market is "de jure" opened, in reality it did not exist in 2008. The reason was the fact that the dominant gas supplier in the Slovak Republic is the gas company Slovenský plynárenský priemysel, a. s. (hereinafter only „SPP a.s.“). Although since 1 July 2006 transmission and distribution activities have been unbundled from SPP a.s., from the point of view of a property share in an economic group of SPP it is clear that there is a strong link among individual market participants in the Slovak Republic, though formally they exist as separate companies. In the gas market there are several holders of licenses for gas supply. Some of them are local gas suppliers supplying natural gas to the companies situated in their operational premises. All these companies, however, purchase gas from SPP, a.s. company. Their core business is not the business activity in the gas sector. Considering their source of supply and the fact that costs incurred by gas purchase are recalculated among the companies situated in the premises, without an increase by the margin, it is not possible to regard them as competitors of SPP company.

II.3. The Heat Supply Sector

In 2008 heat prices were determined based on the Decree No. 1/2007 and the Decree No. 6/2007. According to the Decree No. 1/2007

price regulation in 2008 was applied in production, distribution and supply of heat. At the same time there was determined the method of price regulation in the form of calculation of the maximum heat price. The Decree No. 6/2007 specified in detail eligible costs in the heat price and determined calculation of the maximum heat price.

The method of calculation of the maximum heat price is based on the cost based pricing method. The heat price includes only eligible costs and an adequate profit. The determined method of price regulation specifies in more detail eligible costs, but at the same time it provides incentives for improving energy efficiency, introducing new technologies and using renewable energy sources. Such incentive factor is also the dependence of the size of eligible costs upon a level of achieving energy efficiency indicators and a possibility of increasing the profit in case of using renewable energy sources for heat production provided that the limit price determined by the Decree No. 6/2007 is not exceeded.

When implementing regulation and setting heat prices for the year 2009, the Office came out of the regulatory policy for the regulatory period of 2009–2011 outlined by the Regulatory Board. The tools for implementing the regulatory policy are the Decree No. 1/2008 and the Decree No. 6/2008. Under these decrees production, distribution and supply of heat were also subject to price regulation in 2009, and price regulation was carried out by determining calculation of the maximum heat price. An intention of such changes was to ensure the objective determination of heat prices that cover only supplier's costs for providing economical, high quality and especially safe supply of heat to final consumers. The assumption and incentives were established to ensure investments into more efficient production and distribution of heat and utilisation of renewable energy sources. On the other hand, measures were taken to restrict an increase in fixed costs in unjustified cases, thereby stabilising a fixed component of the price and fixed payments for heat.

A significant emphasis was put on the protection of households supplied with heat from central heat sources. For this purpose the Office determined for 2009 the maximum price of natural gas for household heat production which highly positively affected the size of a variable component of the heat price for this category of consumers.

II.4. The Water Service Sector

a) Production, distribution and supply of potable water through the public water supply system and discharge and treatment of waste water through the public sewage system

The Office determined through its decree the scope of regulation in the water service sector which covers production, distribution and supply of potable water through the public water supply system and discharge and treatment of waste water through the public sewage system. Price regulation in the field of production, distribution and supply of potable water through the public water supply system and discharge and treatment of waste water through the public sewage system is carried out by the Office by direct determination of the maximum price and determination of the method of calculation of the maximum price.

In the 2008 price regulation there was applied the cost based pricing method limiting the annual increase in selected eligible costs and thoroughly evaluating the justification and necessity of unlimited planned costs applied in the price calculation. In the 2009 price regulation such method has been applied in connection with the price cap method with a possibility of an annual inflation rise, application of the efficiency factor and the investment development factor.

The thorough application of the set principles, methods and procedures of regulation arising out of the regulatory policy and decrees issued by the Office ensures in 2009 the stabilisation of prices for production, distribution and supply of potable water through the public water supply system. A limited increase in prices for discharge and treatment of waste water through the public sewage system by 5 per cent against the year 2008 is purposefully bound to the support of the investment development in the field of public sewage systems in relation to the EU commitments of the Slovak Republic.

b) Provision of water services

Price regulation is imposed on providing water services related to the utilisation of hydro power potential of a river flow, extraction of surface water from a river flow and extraction of water from a river flow used for energy purposes.

The Office carries out price regulation by setting the method of the calculation of the fixed price for offtake of water from a river flow, the fixed price for utilisation of hydro power potential of river flows (by means of tariffs) and the fixed price for extraction of water from river flows used for energy purposes. This is done in the same way in 2008 as well as in 2009.

When setting prices, the cost based pricing method is in use. The scope and structure of eligible costs including the limitation of the annual rise of some selected costs and the size of the maximum allowable profit in individual regulated activities at the level of 4,8 % of the total size of planned eligible costs were determined by the Office decree being valid for the respective regulatory year.

III. Fulfilment of Tasks under Article 5 of the Act on Regulation

III.1. The Electricity Sector

Through its activities the Office creates the environment being close to the competition in the area without the natural competition. At the same time it ensures the protection of consumer's interests as well as the investor's interests. It is an intention of the Office to create such atmosphere that it is worth for the investors making investments, however, not at the expense of the consumers. In other words, prices should be fair for both parties. Aiming to achieve such an objective the Office formed corresponding legislation that reflects changes happening in the electricity market. The European legislation has recently been implemented in our country by amending legal regulations, as it is standardly done in other countries.

Price regulation in the electricity sector was carried out by:

- a) setting the fixed price for electricity generated from renewable energy sources, electricity generated by combined heat and power production and electricity generated from domestic coal,
- b) setting the method of calculation of the maximum price for connection of participants in the electricity market to the system,
- c) setting the method of calculation of the maximum price and tariff for access to the transmission system and electricity transmission and setting tariff for providing balancing and ancillary services,
- d) setting the method of calculation of the maximum price and tariff for access to the distribution system and electricity distribution by the holder of license for electricity distribution whose electricity distribution to consumers

- in the year t-1 was higher than 1 500 000 MWh, and setting tariff for providing balancing services,
- e) setting the method of calculation of the maximum price and tariff for distribution and supply of electricity by the holder of license for distribution and supply of electricity, whose distribution and supply of electricity in the year t-1 was lower than 1 500 000 MWh,
- f) setting the method of calculation of the maximum price and tariff for electricity supply to households by the holder of license for electricity supply, whose electricity supply in the year t-1 was higher than 1 500 000 MWh.

III.1.1. Development of regulated components of the final electricity price

a) Electricity transmission

Within its responsibilities the Office determines for the transmission system operator the Slovak Power Transmission System - Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s. (hereinafter only „SEPS, a.s.“) the following:

- tariff for connection and access to the transmission system, as well as management of the power system (for electricity transmission),
- tariff for provision of balancing services for users of the transmission system,
- tariff for the system operation,
- tariff for settlement, evaluation and clearing of deviations,
- maximum prices for purchase of individual types of ancillary services,

- maximum permitted costs for purchase of all ancillary services,
- maximum prices of offered positive regulatory electricity,
- minimum prices of offered negative regulatory electricity.

With validity for 2008 there were introduced:

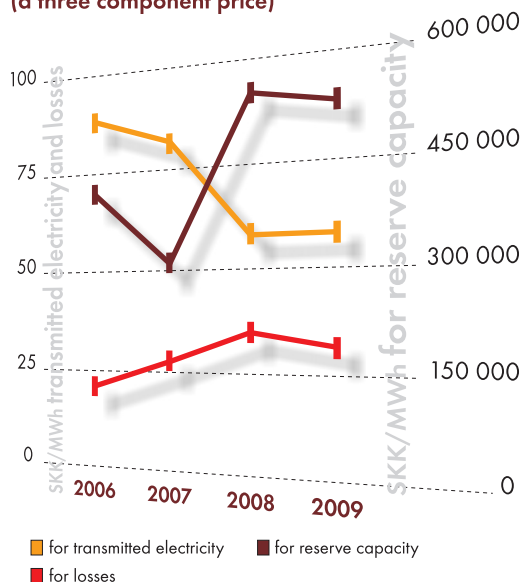
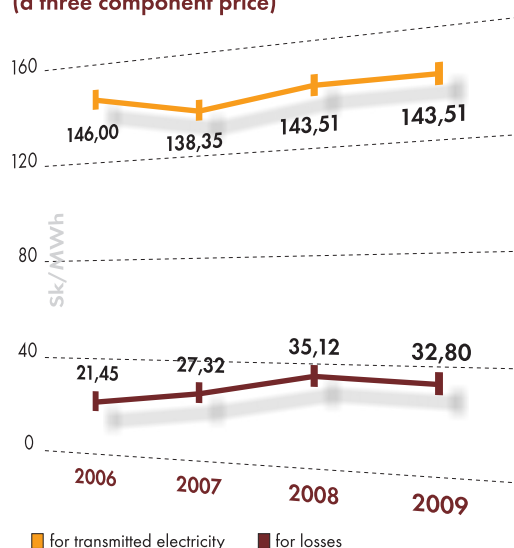
- A charge for balancing services for the electricity generator because the electricity system ensures stability for its generating facility. A charge – tariff for system operation is paid for final consumption on the territory of the Slovak Republic with no exceptions, the producer pays only 30%.
- A charge for balancing services for electricity export to ensure operational stability and security of the operation of the electricity system on the territory of the Slovak Republic (whereas in case of electricity transits this measure was not applied). Since its introduction this measure has just had temporary character and it was stated all the time that following the shutdown of unit 2 of the V1 power plant and ensuring stability and security of the system, it would be cancelled. This has happened since 1 April 2009.
- The coefficient of preference when paying for providing balancing services for electricity consumers with the balanced load profile.

As shown by the overview (see the table below), in 2009 the charges for access and transmitted electricity moved downward when compared to 2008. The approved tariff for transmitted electricity was not changed and the tariff for reserve capacity annually dropped by 3,67 %, what in absolute terms means a decline of 20 282,88 SKK/MW. The prices for reserve capacity were changed mainly due to the change in percentage ratio of weights, dividing the payments into reserve capacity and work. Payments for electricity were divided in such a manner that a larger proportion was allocated to capacity (tariff for reserve capacity) and a smaller proportion to work (tariff for transmitted electricity).

An increase in tariff for electricity transmission losses in 2008, compared to 2007, was influenced by the fact that the price of active power generated in the market was going up. In 2009 this tariff for losses declined, compared to 2008, despite a rise in the commodity price and this was due to a decline in the share of the volume of permitted transmission losses to the volume of planned transmitted electricity in 2009, when compared to 2008.

The development and change of charges for access and transmission of electricity in the SEPS, a.s. company (a three component price)

SEPS charges		2006	2007	2008*	2009
for transmitted electricity	SKK/MWh	87,86	83,01	57,40	57,40
for losses	SKK/MWh	21,45	27,32	35,12	32,80
for reserve capacity	SKK/MW	362 335	320 696	552 250	531 967
CHANGE	+/-	2006/2005	2007/2006	2008/2007	2009/2008
for transmitted electricity	SKK/MWh	0,85	-4,85	-25,61	0,00
for losses	SKK/MWh	4,07	5,87	7,80	-2,32
for reserve capacity	SKK/MW	7 112,17	-41 638,42	231 553,63	-20 282,88
CHANGE	+/-	2006/2005	2007/2006	2008/2007	2009/2008
for transmitted electricity	%	0,98	-5,52	-30,85	0,00
for losses	%	23,42	27,37	28,55	-6,61
for reserve capacity	%	2,00	-11,49	72,20	-3,67

Development of SEPS charges in a period of 2006–2009
(a three component price)Development of SEPS charges in a period of 2006–2009
(a three component price)

The following table illustrates the development of charges in the form of a two-component price, in which costs for reserve capacity are included in the so-called re-calculated single-component price for transmitted electricity.

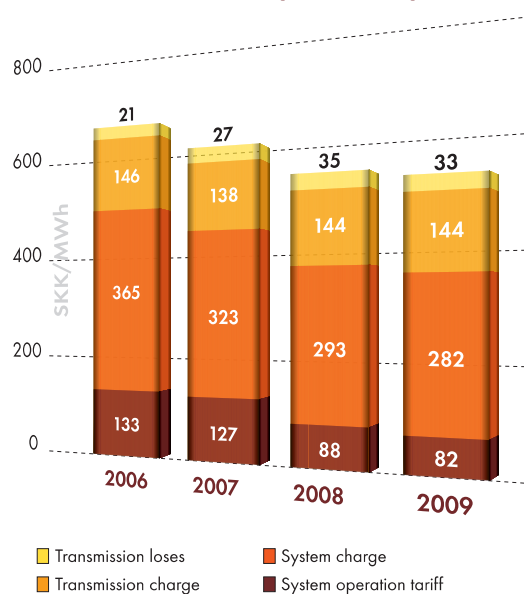
The development and change of charges for access and transmission of electricity in the SEPS, a.s. company
(a two-component price)

SEPS charges		2006	2007	2008	2009
Calculated single-component price for transmitted electricity					
for transmitted electricity	SKK/MWh	146,00	138,35	143,51	143,51
for losses	SKK/MWh	21,45	27,32	35,12	32,8
CHANGE	+/-	2006/2005	2007/2006	2008/2007	2009/2008
for transmitted electricity	SKK/MWh	1,00	-7,65	5,16	0,00
for losses	SKK/MWh	4,07	5,87	7,80	-2,32
CHANGE	+/-	2006/2005	2007/2006	2008/2007	2009/2008
for transmitted electricity	%	0,69	-5,24	3,73	0,00
for losses	%	23,42	27,37	28,55	-6,61

The following tables and graphs present the development and change of absolute values and shares of individual system and grid charges for eligible consumers directly connected to the transmission system (in tables hereinafter only „TS“).

Development of regulated charges of consumers connected to TS	2006 (SKK/MWh)	2007 (SKK/MWh)	2008 (SKK/MWh)	2009 (SKK/MWh)	change 07/06 (%)	change 08/07 (%)	change 09/08 (%)
System operation tariff	133	127	88	82	-4,51	-30,71	-6,82
System charge	365	323	293	282	-11,51	-9,29	-3,75
Transmission charge	146	138	144	144	-5,52	3,73	0,00
Transmission losses	21	27	35	33	25,87	30,07	-6,61
Total regulated charges	666	615	560	540	-7,59	-9,06	-3,45

Profile and structure of regulated charges

Proportion of regulated charges on consumers connected to TS	2006 (%)	2007 (%)	2008 (%)	2009 (%)	change 07/06 (SKK/MWh)	change 08/07 (SKK/MWh)	change 09/08 (SKK/MWh)
System operation tariff	20,0	20,6	15,7	15,2	-6,00	-39,00	-6,00
System charge	54,8	52,5	52,4	52,2	-42,00	-30,00	-11,00
Transmission charge	22,0	22,5	25,6	26,6	-8,08	5,16	0,00
Transmission losses	3,2	4,4	6,3	6,1	5,55	8,12	-2,32
Total regulated charges	100	100	100	100	-50,53	-55,72	-19,32

b) Electricity distribution

For the operators of regional distribution systems, whose electricity distribution exceeded 1 500 000 MWh in the previous year, the Office determined/approved the following:

- tariffs and maximum prices for access into the distribution system and for electricity distribution,
- maximum price for distribution losses,
- tariffs for connection to the distribution system or in case of increase of the maximum reserve capacity in the distribution system,
- tariffs for provision of balancing services for the users of the distribution system,
- tariffs for the system operation,
- tariffs and maximum prices for electricity supply to households.
- operational orders

Besides three regional distribution companies, i.e. ZSE Distribúcia, a.s. (Western Slovak Distribution Company), SSE - Distribúcia a.s. (Central Slovak Distribution Company) and Východoslovenská distribučná, a.s. (Eastern Slovak Distribution Company) in the electricity market there are also the so-called local distribution companies with distribution lower than 1 500 000 MWh/year. These included the premises of manufacturing as well as non-manufacturing companies, which based on the license for doing business in the electricity sector function as distributors. For the operator of such distribution system the Office determined/approved the following:

- maximum price for electricity distribution,
- maximum size of an adequate profit for electricity distribution,
- own calculation of the maximum price for electricity supply to households or the operator may use tariffs for distribution and supply of electricity by the holder of the license for electricity distribution, whose distribution system it is connected to,
- operational orders.

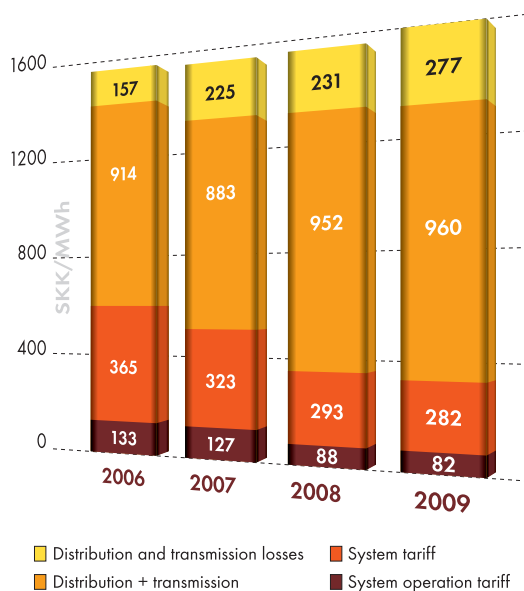
The efficiency factor of eligible costs was introduced with validity for 2008. In addition to that,

the annual reduction of the percentage of permitted amount of distribution losses was further applied at the respective voltage level through the efficiency factor of losses.

The development of average regulated charges for eligible consumers connected to the distribution system – the average for Slovakia

Development of regulated charges of consumers connected to DS	2006 (SKK/MWh)	2007 (SKK/MWh)	2008 (SKK/MWh)	2009 (SKK/MWh)	change 07/06 (%)	change 08/07 (%)	change 09/08 (%)
System operation tariff	133	127	88	82	-4,51	-30,71	-6,82
System charge	365	323	293	282	-11,51	-9,29	-3,75
Transmission charge	914	883	952	960	-3,44	7,91	0,78
Transmission losses	157	225	231	277	43,60	2,24	20,26
Total regulated charges	1 569	1 558	1 564	1 601	-0,70	0,38	2,38

Profile and structure of regulated charges

Proportion of regulated charges on consumers connected to DS	2006 (%)	2007 (%)	2008 (%)	2009 (%)	change 07/06 (SKK/MWh)	change 08/07 (SKK/MWh)	change 09/08 (SKK/MWh)
System operation tariff	8,5	8,2	5,6	5,1	-6,00	-39,00	-6,00
System charge	23,3	20,7	18,7	17,6	-42,00	-30,00	-11,00
Transmission charge	58,3	56,6	60,9	59,9	-31,41	69,84	7,46
Transmission losses	10,0	14,5	14,7	17,3	68,45	5,06	46,71
Total regulated charges	100	100	100	100	-10,96	5,90	37,17

c) Electricity price for households

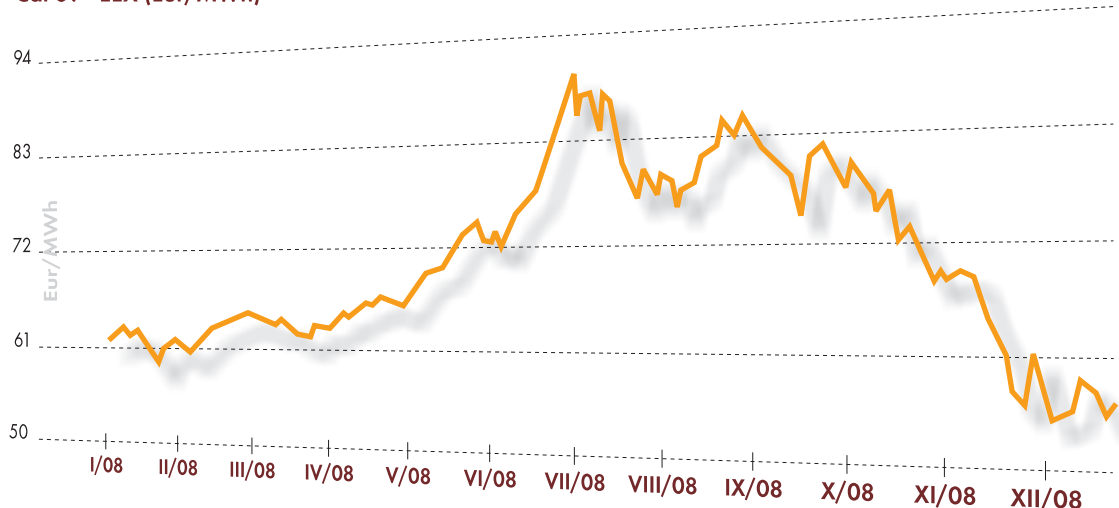
Under the valid legislation since 1 July 2007 households may opt for their electricity supplier based on the bids of suppliers and traders. Over the past two years electricity prices for households have been modified significantly due to the increased price of active power in the wholesale market and practically only in those rates, which had not covered eligible costs for consumers. The valid legislation has also changed the contents of agreements: agreements on supply to households were changed into agreements on combined supply and distribution of electricity and fixed prices for electricity supply (based on the Office decree) to maximum prices for electricity supply valid in the respective part of the restricted territory of the Slovak Republic.

In general the price of electricity for final consumers is composed of non-regulated and regulated components. Regulated components, which are determined by the Office, include all prices for natural monopoly activities connected with transportation of electricity from the producer by the transmission system and distribution systems to the final consumer and the activities connected with providing stability of the power system from technical and commercial point of view, i.e. transmission and distribution services, balancing services and services for system operation (including allowances to support electricity generation from renewable energy sources, in combined heat and power production technology and from domestic coal, but also the price for services of deviation clearing).

Generation (with specific exemptions), electricity import and also business activities connected with electricity supply to the final consumer (except for households) are not regulated, they are the subject of business negotiations and market mechanisms. The bids of active power to wholesale consumers connected to the system with the voltage higher than 1 kV are usually not published by suppliers, but these make agreement with consumers based on the load diagrams and prices in the wholesale market in individual time zones.

A dramatic rise of electricity prices in international exchanges in the first half of 2008, with a significant impact on purchase prices for final electricity suppliers to households and small-scale companies was translated into the pressure imposed on the development of electricity prices in Slovakia in 2008 and 2009 (see for example the development of electricity prices in the most liquid exchange EEX in Leipzig). Moreover, the 2008 price setting for both industrial consumers or households was marked with the fact that the contractual price of active power in the Slovak conditions was generated in the auctions of Slovenské elektrárne a.s. (Slovak Electric Company). The result of a relatively low bid was a significant rise of active power price for 2008, which, however, did not correspond to the real situation in the market.

Cal 09 - EEX (Eur/MWh)

Over the past two years significant changes have been made to electricity prices for households only in the rates for direct electrical space heating. Annually there are price movements in the structure of household tariffs and this is based on the commercial policy of key suppliers, with a special emphasis given to the optimisation of costs for electricity purchase and at the same time effective utilisation of assets.

Even though household consumers are eligible to select their electricity suppliers since 1 July 2007, suppliers and traders presently still concentrate on more attractive groups of consumers (from the point of view of the amount of supply), mainly because of lower unit costs and claims for service and a resulting higher business margin. Despite this fact, since the half of 2008 Slovak households have had for the first time an opportunity to order electricity from someone else than their traditional end supplier. The first alternative supplier with the valid license for electricity supply to households and small-scale companies, which supplied electricity to 29 households as of 31 December 2008, promises several percentage savings in the electricity bill, compared to traditional suppliers. A significant increase in the number of new consumers is expected in 2009.

The 2008 price setting, for eligible industrial consumers and households, was marked mainly with the fact that the contractual price for active power was, unlike previous years, generated in the free market, at the auctions of Slovenské elektrárne a.s. (Slovak Electric Company). Based on this fact the price of active power for final consumers went up approximately by 20 % in average. The Office managed to eliminate such high rise of the price of active power by an adequate decrease in the prices for balancing and grid services, based on which the average final price for households went up only by 2,86 % in 2008, compared to 2007.

In 2008, in relation to the 2009 price setting, the Office divided consumers – households into two groups. The 2007 consumption was used as the basis for classification into a group with consumption up to 5 000 kWh without electric space heating or 20 000 kWh with electric space heating, or into a group exceeding the above-mentioned limits, because this year was closed from accounting and statistical point of view.

There are 94,33 % of all households in Slovakia included into the first group, whose electricity prices are regulated by the Office. The rest of households have already had market electricity prices in 2009. However, it needs to be emphasized that the ranking into the above mentioned two groups was used just for the needs of statistics relating to the consumer structure in a period of ordering capacities and price proceedings.

Overview of the number of points of supply to households in 2009

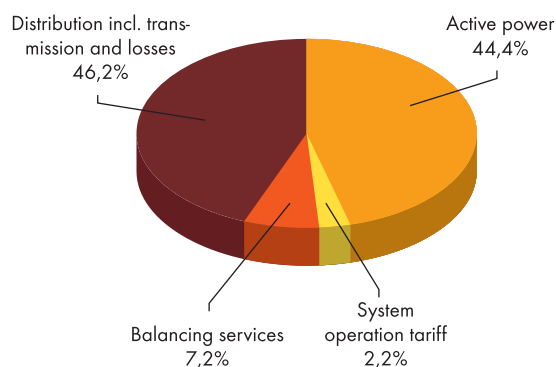
	ZSE E	SSE	VSE	total	ZSE E	SSE	VSE	total
small household	848 127	582 465	511 013	1 941 605	92,53%	94,66%	97,08%	94,33%
large household	68 437	32 873	15 394	116 704	7,47%	5,34%	2,92%	5,67%
households - total	916 564	615 338	526 407	2 058 309	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

To make a comparison of the 2009 prices with the 2008 prices possible, it was important to take into account the fact that it is possible to make it only in groups of consumers that had the same conditions in the past and in 2009, i.e. they have fully regulated prices. For this reason the following tables and graphs on electricity prices for households for 2008 and 2009 relate only to households with consumption up to the above-mentioned limits.

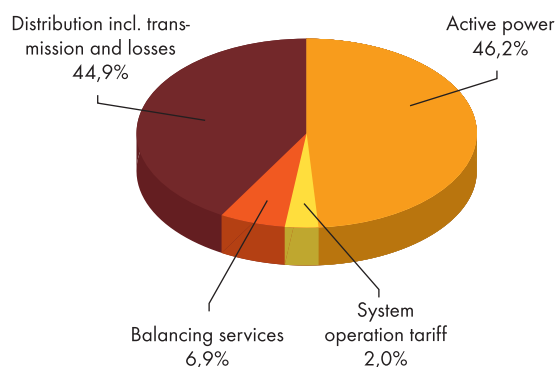
The following tables and graphs describe a structure of price, development, changes and shares.

	2008 SKK/MWh	2009 SKK/MWh
generation	active power	1 811
	system operation tariff	88
	balancing services	293
grid charges	Distribution incl. transmission and losses	1 883
		1 831
FINAL PRICE		
	4 075	4 079

Structure of household price in 2008

Structure of household price in 2009

Comparison of structure of electricity price for households 2009/2009
(planned values without effect of VAT)

		2008		2009		Change 09/08 (+/-)		Proportion on overall change
		(%)	(SKK/MWh)	(%)	(SKK/MWh)	(SKK/MWh)	(%)	
generation	active power	44,43	1 811	46,20	1 885	74	4,09	1,82
	system operation tariff	2,16	88	2,01	82	-6	-6,82	-0,15
grid charges	Balancing services	7,19	293	6,91	282	-11	-3,75	-0,27
	Distribution incl. transmission and losses	46,22	1 883	44,88	1 831	-53	-2,80	-1,29
FINAL PRICE		100	4 075	100	4 079	4	0,11	0,11
Of which regulated charges excl. commodity		56	2 264	54	2 195	-70	-3,08	-1,71

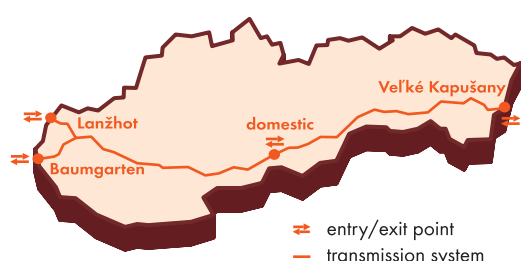
III.2. The Gas Sector

III.2.1. Gas transmission

Natural gas transmission from the Ukrainian border all across the territory of Slovakia to the European market with the overall length of the network being 2270 km is provided by the single operator of the transmission system eustream, a.s.

The company provides for operation and maintenance of compressor stations and respective sections of the gas supply pipelines by means of four areas: Veľké Kapušany, Jablonov nad Turňou, Veľké Zlievce and Ivánka pri Nitre. The transmission system is managed by the gas dispatch centre.

THE TRANSPORTATION SYSTEM eustream, a.s.

In December 2008 eustream, a. s., concluded with the Russian supplier Gazprom export a new long term agreement on natural gas transit in the years starting from 2009 to 2028 in the amount of approximately 1 bil. m³, which represents the largest agreed volume in the European Union.

The price for access into the transmission system and gas transmission is subject to regulation. The method of price regulation governing gas trans-

mission is determined as the direct setting of the comparable price in accordance with the Act on Regulation which is based on the analysis of prices for gas transmission in other EU member states in the previous year on the basis of the entry – exit tariff system. The entry – exit tariff system represents the appraisal of entry and exit points of the transmission system. Tariffs are determined for individual entry and exit points of the transmission system and the annual payment for gas transmission then represents the total of annual payments for every entry and exit point of the transportation system depending on the daily capacity (the daily maximum amount) of a user of the transmission system and the length of the validity of the agreement on access to the transmission system and gas transmission. Tariffs are valid for both Slovak and foreign users of the transmission system.

Tariffs for access to the transmission system and gas transmission for 2009 were determined in accordance with the Decrees of the Office No. 1/2008 and No. 4/2008. Compared to 2008 the structure of tariff groups for entry and exit points was changed for 2009 and it is divided into four categories depending on contractually agreed daily maximum capacity of gas transmission:

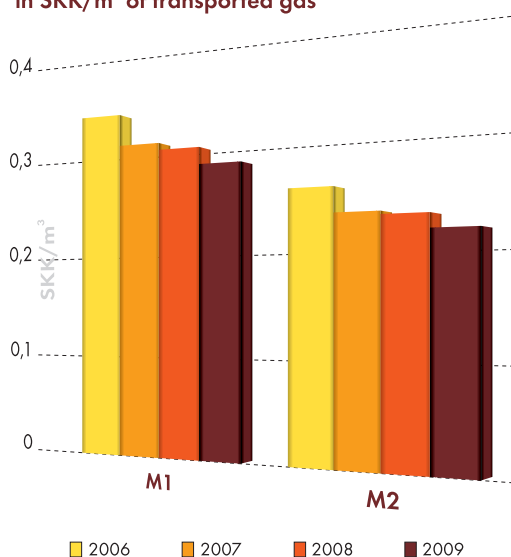
- T_{en1}, T_{ex1} - up to 1,75 mil. m³
- T_{en2}, T_{ex2} - from 1,75 mil. m³ to 40 mil. m³
- T_{en3}, T_{ex3} - from 40 mil. m³ to 132 mil. m³
- T_{en4}, T_{ex4} - from 132 mil. m³

The initial tariff rates in all tariff groups dropped by 9,43 % in average compared to 2008. The annual decrease in background tariff rates for access to the transmission system and gas transmission was caused mainly by concluding a new long term agreement on access to the transmission system and gas transmission between eustream, a.s. and Gazprom export LLC.

The tariffs of a tariff group T_{en1} and T_{ex1} relate to the users of the transmission system with the contractually agreed daily capacity lower than 1,75 mil. m^3 , which together with reserve also covers the largest Slovak gas consumers that may become potential independent users of the transmission system. In the model calculation of the overall annual payment for gas transmission for an industrial gas consumer (I4 under the EURO-STAT methodology, load factor 250 and 330 days), in the volume of transported gas at the level of 11,2 mil. m^3 , in 2009, compared to 2008, in both cases comes to decline by 2,01 % in the payment in Slovak crowns and by 1,34 % in the payment in EUR, at the fixed exchange rate of 30,126 for 2009.

The following graph illustrates the development of average prices for gas transmission in SKK/ m^3 in model examples of users of the transmission system with the load factor 250 and 330 days in the volume of transported gas being about 11,2 mil. m^3 a year.

Annual charge for using the transmission system in SKK/ m^3 of transported gas

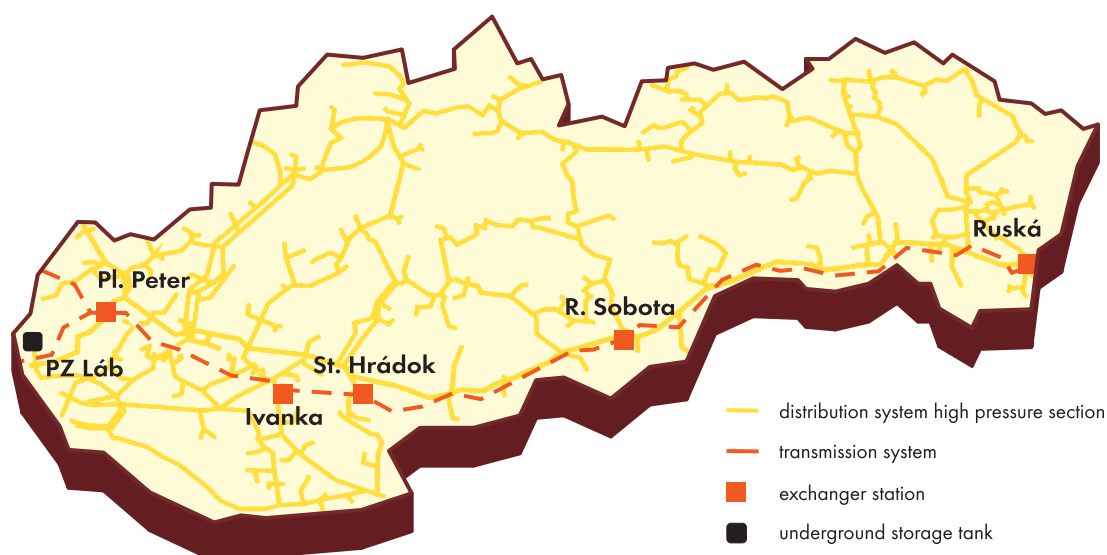

III.2.2. Gas distribution

As regards gas distribution under Article 12 Para 1 of the Act on Regulation price regulation is imposed on connection to the distribution system, connection of new producers to the distribution system, access to the distribution system, gas distribution and provision of ancillary services in the gas sector.

higher than 100 000 and which acts as the gas dispatch centre on the restricted territory, i.e. for SPP – Distribution, the Office issued in 2008 a price decision which approved for 2009 tariffs for access to the high pressure distribution system and gas distribution, tariff for provision of ancillary services that are not provided within tariffs for access to the distribution system and gas distribution and also the conditions of application of such tariffs. Tariffs for gas distribution were pro-

Slovak distribution system

posed in such a way that they did not contain cross subsidies among individual groups of gas consumers.

The prices for access to the distribution system and gas distribution in 2008 for the operator of the distribution system, which also acts as the gas dispatch centre on the restricted territory and whose number of points of supply from the distribution system is higher than 100 000, which is the company SPP- distribucia, a.s. (hereinafter only „SPP – Distribution“), were determined under Decree No. 4/2007.

For the regulated company, whose number of points of supply from the distribution system is

The starting point for setting the tariffs for access to the distribution system and gas distribution in 2009 was the average price for access to the distribution system and gas distribution in 2008 modified by the value of core inflation and the efficiency factor. The average price for access to the distribution system and gas distribution in 2009 went up by 3,8 %, compared to 2008. The overall planned revenues earned from tariffs for access to the distribution system and gas distribution in 2009 are lower by 2 %, compared to 2008. Tariffs for gas distribution were determined

on the principle of the postage stamp, regardless of the distance of a point of supply in a range according to the amount of distributed gas. Tariffs for gas distribution for 2008 were extended with two tariff groups in the categories determined for large scale gas consumers. Such extension means for large scale gas consumers with the balanced character of gas off-take, not loading the distribution system in a large extent, a decline in the average price for access to the distribution system and gas distribution.

For the operator of the distribution system SPP – Distribution the Office through its decision for 2009 approved in accordance with the Decree No. 4/2008 also the prices for connection to the distribution system and this is separately for the category of household gas consumers and separately for off-household gas consumers. Prices for connection to the distribution system for 2009 were determined in the same size as in 2008 and proposed in such a way that they would not exceed the respective planned average costs for connection to the distribution system.

In 2008 the Office approved for regulated companies, whose number of points of supply from the distribution system does not exceed 100 000 (the so-called small regulated companies – operators of local distribution systems), prices or tariffs for access to the distribution system and gas distribution and issued 19 price decisions for 2008 and 25 price decisions for 2009. The starting point

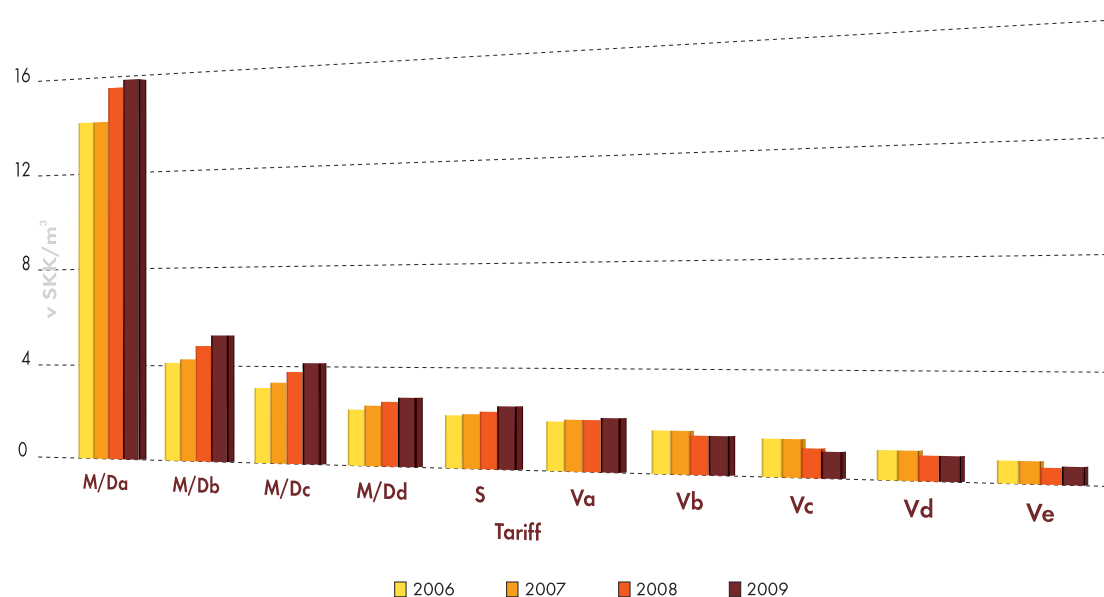
for setting prices were eligible costs, limited by the value of maximum eligible costs and an adequate profit. For some operators of local distribution systems the Office also approved the prices for connection to the distribution system.

A comparison of average prices for natural gas distribution in a period from 2006 to 2009

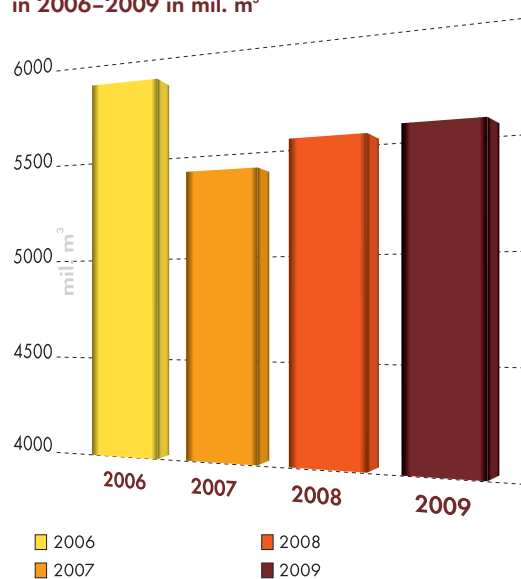
Tariff	Contractually agreed annual amount of distributed gas (m ³)	2006	2007	2008	2009	
		Average price/m ³ (SKK/m ³)	Average price/m ³ (SKK/m ³)	Average price/m ³ (SKK/m ³)	Average price/m ³ (SKK/m ³)	(Eur/m ³)
M/Da	up to 200	14,12	14,14	15,49	15,80	0,5245
M/Db	201 – 1 700	3,90	4,10	4,66	5,07	0,1683
M/Dc	1 701 – 6 500	2,99	3,21	3,60	3,97	0,1318
M/Dd	6 501 – 60 000	2,15	2,30	2,44	2,59	0,0860
S	60 001 – 400 000	1,93	2,04	2,14	2,36	0,0783
Va	400 001 – 2 000 000	1,83	1,92	1,91	1,97	0,0654
Vb	2 000 001 – 15 000 000	1,56	1,57	1,42	1,42	0,0471
Vc	15 000 001 – 25 000 000	1,34	1,34	0,96	0,92	0,0305
Vd	25 000 001 – 300 000 000	1,02	1,01	0,84	0,86	0,0285
Ve	from 300 000 000	0,76	0,75	0,52	0,55	0,0183

The following graph shows the development of average prices for access to the distribution system and gas distribution according to the average amount of distributed gas in individual tariff rates in the year 2008.

Comparison of average prices for access to the distribution system and for gas distribution in 2006 to 2009

Development of natural gas distribution in 2006–2009 in mil. m³

III.2.3. Natural gas storage

Access to natural gas storage tanks is not subject to price regulation. According to the Energy Act there is the negotiated access applied here which is performed in line with the gas market rules. On the territory of the Slovak Republic there are two operators of storage tanks providing storage capacity: NAFTA a.s. operating a complex of underground storage tanks Láb and Gajary-báden located in the vicinity of Gbely and the POZAGAS a.s. company operating an underground storage tank Láb 4. construction near Malacky. Storage tanks first of all ensure a balancing of differences between the volumes of gas supply and gas consumption. They serve primarily for gas storage in the summer season and gas production in the winter season, when gas consumption is higher than contractually agreed maximum gas supply. The operators of storage tanks store natural gas not only for participants in the gas market in the Slovak Republic, but also for foreign gas companies. Storage capacity being primarily allocated for ensuring gas supplies for Slovak gas consumers and used by the gas supplier SPP represented approximately 56 % of the total storage capacity in 2007 and 2008. Owing to the lower gas consumption in the Slovak Republic recorded in the past years this share has a declining tendency.

SPP-Distribution, which also fulfils a role of the gas dispatch centre on the restricted territory, has natural gas being stored in a storage tank of SPP Bohemia a.s., in Dolné Bojanovice on the territory of the Czech Republic. The storage tank is located in the proximity of Slovak borders and is connected to the Slovak gas supply system. SPP - Distribution uses the whole capacity of the storage tank in the long run for the needs of physical balancing of the distribution system on the restricted territory of the Slovak Republic.

The storage capacity of a storage tank operated by NAFTA a.s. company:

Technical operational capacity 2 130 mil. m³

Technical injection rate 22 mil.m³/day
Technical prod. capacity 27,5 mil.m³/day

The storage capacity of a storage tank operated by POZAGAS a.s. company:

Technical operational capacity 620 mil.m³
Technical injection rate 6,85 mil.m³/day
Technical prod. capacity 6,85 mil.m³/day

The storage capacity of a storage tank of Dolné Bojanovice operated by SPP Bohemia a.s. company:

Technical operational capacity 576 mil.m³
Technical injection rate 7 mil.m³/day
Technical prod. capacity 9 mil.m³/day

III.2.4. Household gas supply

In 2008 SPP, a.s. was the dominant supplier of natural gas in the Slovak gas market. Apart from SPP, a.s. there were several holders of licenses for gas supply being active in the Slovak gas market, which, however, purchased gas from this gas supplier in order to ensure gas supply for gas consumers located in the restricted premises. These local suppliers also function within these premises as the operators of distribution systems.

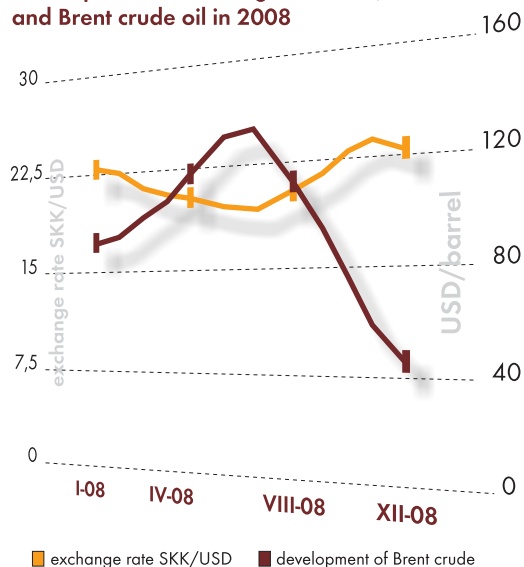
Price regulation imposed on household gas supply in 2009 is carried out by setting the method of calculation of the maximum price for gas supply to households. Since at the turn of years 2008 and 2009 came to the change of regulatory periods, at the same time there was a change in the regulatory method and as a result of this a change in the method of calculation of maximum prices for gas supply to households for 2009. Because of the stabilisation of prices for household gas supply for a longer period of time the year 2009 represents the start of a new regulatory period lasting for three years. Article 18 of the Decree No. 4/2008 defines the method of calculation of the average price for gas supply to households and includes the formula, the basis of which is

the average price for gas supply to households for 2008, which was used as the basis for determining maximum prices for household gas supply in the price decision for the year 2008 and which was used in calculation of the average price for household gas supply for 2009.

On 27 November 2008 the Office issued for SPP, a.s. a price decision, determining maximum prices for gas supply to households for 2009 along with the conditions of their implementation. Maximum prices for gas supply to households are two component prices consisting of the maximum size of the fixed monthly rate and the maximum size of the rate for consumed gas. Since 2009 the Office has not regulated the category of household gas consumers with consumption exceeding 6 500 m³ (68 575 kWh), the number of tariff groups was reduced to three groups – D1 to D3 in accordance with the Decree No. 4/2008.

The background for the determination of the size of costs for purchase of gas for households in the year 2008 was a prediction of the development of prices of crude oil and crude oil products in the world markets together with a prediction of the development of the value of the exchange rate of Slovak crown against the U.S. dollar. Based on the anticipated development of prices of crude oil and crude oil products and an estimated position of the Slovak currency in 2009 there will be no change in the assumed annual overall planned average price for gas supply to households for 2009 compared to the average overall price for gas supply to households in 2008.

Development of exchange rate SKK/USD and Brent crude oil in 2008

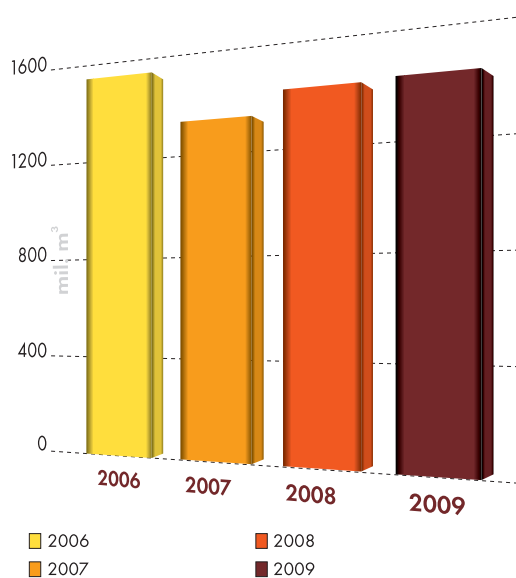
The maximum prices for gas supply to households in 2009 (w/o VAT)

Type of tariff	Maximum size of fixed monthly rate		Maximum size of consumed gas	
	SKK/month	Eur/month	SKK/kWh	Eur/kWh
D1	52,50	1,74	1,539	0,0511
D2	124,67	4,14	1,1208	0,0372
D3	194,08	6,44	1,0818	0,0359

The average sales prices of natural gas for households (w/o VAT)

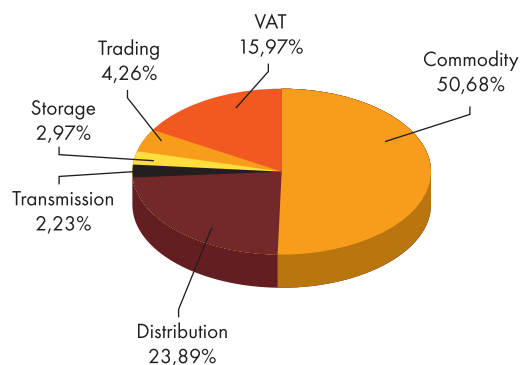
Tariff group (by annual volume)	2006	2007	2008	2009	
	(SKK/m ³)	(SKK/m ³)	(SKK/m ³)	(SKK/m ³)	(Eur/m ³)
D1 (up to 200 m ³)	25,691	25,615	26,759	27,465	0,9117
D2 (201 - 1 700 m ³)	12,958	13,376	13,576	13,232	0,4392
D3 (1 701 - 6 500 m ³)	12,034	12,284	12,207	12,252	0,4067
D4 (from 6 500 m ³)	11,524	11,771	11,578	-	-

Development of gas consumption in households in categories D1 to D3 in mil. m³

Note: Gas consumption of gas consumers in households is presented as factual information for the years 2006 to 2008, for 2009 the value is presented as planned.

Structure of average price for gas supply to households in 2008 incl. VAT without effect of correction factor

III. 2.5. Supply of gas used for household heat production

There was highly negative price development in the energy sector at the time of making a decision on regulation of gas supply used for the production of heat designated for households. Due to the insufficiently developed competitive environment in the market with supply of natural gas to the companies, whose regulated activity is production and distribution of heat and in connection with regulation of prices for production, distribution and supply of heat and the fact that a regulated component of the heat price – natural gas makes up to 70 % of the total price, there evolved a critical situation in the market which required the protection of the most vulnerable group of heat consumers. In accordance with Article 12 Para 12 of the Act on Regulation price regulation therefore began to be imposed also on supply of gas used for heat production for households.

Under the Decree No. 4/2008 price regulation of gas supply for household heat production is carried out by setting the method of calculation of the maximum price for supply of gas used for household heat production.

On 23 October 2008 the Office issued, based on this decree, the Decision No. 0044/2008/P related to the determination of the price for supply of gas used for household heat production and the conditions for application of such price in a period starting from 1 November 2008 to 31 December 2008.

On 4 December 2008 the Office issued, based on the Decree No. 4/2008, the Decision No. 0023/2009/P, setting the price for supply of gas used for household heat production in a period starting from 1 January 2009 to 31 December 2009. The average price for supply of gas used for heat production for household in November and December 2008 went down by 20 %. Such decrease was caused by the optimisation of the anticipated development of prices for crude oil Brent and crude oil products in the world commodity markets in the year 2009 and the average exchange rate of a new Slovak currency against the US dollar.

The maximum prices for supply of gas used for household heat production in November and December 2008 (w/o VAT)

Tariff group	Maximum size of fixed monthly rate (SKK/month)	Maximum size of performance rate (SKK/m ³ /day)	Maximum size of the rate for consumed gas (SKK/kWh)
M2	140,00		1,5230
M3	328,42		1,3970
M4	669,67		1,3380
S	976,83		1,2635
V1	5 805,88	203,67	1,0981
V2	86 618,40	219,75	1,0395
V3	438 780,50	228,91	1,0087
V4	919 297,78	220,52	0,9888

III.3. The Heat Supply Sector

As of 1 January 2008 the Office issued price decisions valid until the end of 2008 to 325 heat suppliers that do business based on the business license for production and distribution of heat. In the course of the year the Office released further 499 price decisions, either setting prices for newly established companies or changing the price.

The number of issued price decisions

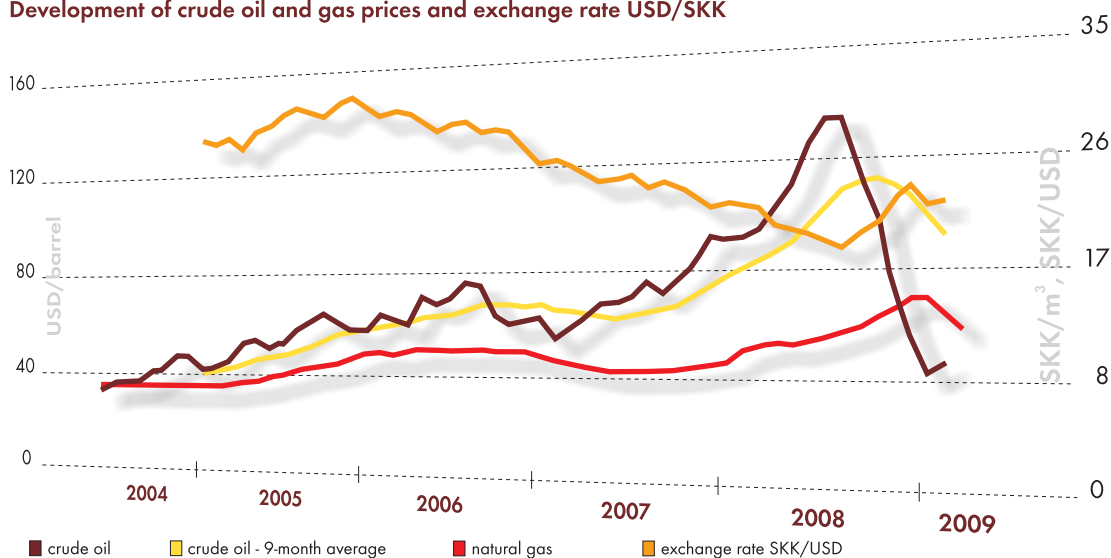
Year	Price decisions issued	Changed decisions	Overall
2006	405	268	673
2007	396	37	433
2008	325	499	824
2009	317	-	-

Heat prices determined as of 1 January 2008 took into account eligible costs and an adequate profit. Eligible costs for fuel were based on the anticipated fuel prices for 2008, which

make in average up to 70 % of the heat price. Natural gas is the most commonly used fuel for heat production in central heat sources in Slovakia (at least 80 %). The price of natural gas for heat suppliers had not been regulated until November 2008. It was based on the nine-month average price of crude oil and oil products in world markets and the exchange rate SKK/USD.

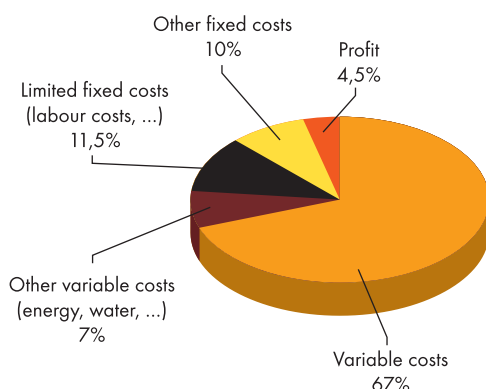
The year 2008 featured an unexpected significant rise of crude oil prices, which had the impact on an increase in the gas price, although the crude oil price went sharply down in the second half of the year. From January to December 2008 the gas price for heat suppliers went up by about 50 %. Such gas price development was not assumed at the time of submitting and approving of heat prices for 2008. The actual average annual gas price went up by 27 % compared to the assumption.

Development of crude oil and gas prices and exchange rate USD/SKK

For this reason heat suppliers requested, especially in the second half of the year 2008, the adjustment of a variable component of the heat price.

The heat price structure

In the proposals for price changes made in the course of 2008 heat suppliers referred to a significant rise in economic parameters, which were used as the basis for setting the price of heat produced from natural gas. The Office's evaluation of proposals for price changes was based on a comparison of the approved annual costs for fuel in the heat price with the expected actual costs.

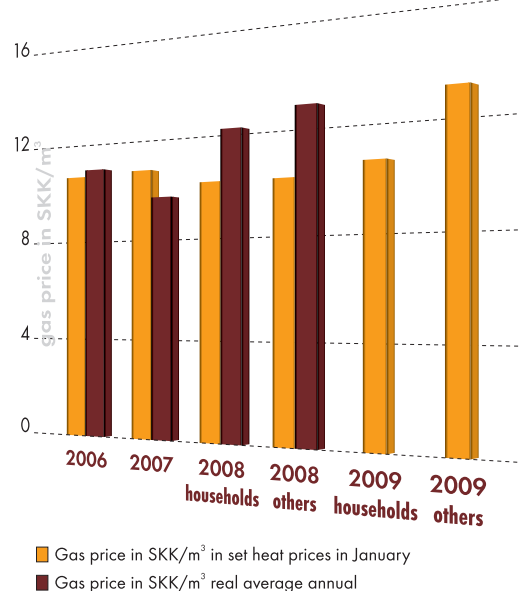
Such critical situation required ensuring the protection of the most vulnerable group of heat consumers – households. Therefore, since 1 November 2008, following the adoption of the amendment of the Act on Regulation, regulation has been imposed on the price of natural gas used for heat production for households. Through its Decision No. 0044/2008/P dated 23 October 2008 the Office determined for a regulated company SPP, a.s. maximum prices for supply of gas used for heat production for households for a period starting from 1 November 2008 to 31 December 2008. Since this period of time the Office has determined separately a variable component of the heat price for households and separately for other off-household

heat consumers. With regard to a short period of validity of the Decision No. 0044/2008/P this fact only partly eliminated a significant rise in the increased costs for natural gas in 2008. Table No. 2 shows the development of gas prices with the annual consumption of 1 mil. m³ of natural gas.

Natural gas prices development (v SKK/m³)

Year	In heat prices determined in January	Actual average annual
2006	10,72	10,97
2007	10,85	9,80
2008 - households	10,25	12,30
2008 - other	10,25	13,00
2009 - households	10,75 (1,0171 SKK/kWh) (0,03376 Eur/kWh)	-
2009 - other	13,26 (1,255 SKK/kWh) (1,0416 Eur/kWh)	-

The gas price in determined heat prices

By 31 December 2008 the Office issued 317 decisions setting the maximum heat price with the date of effect from 1 January 2009 to 31 December 2009. The Office Decree No. 6/2008 was used when setting the prices for production, distribution and supply of heat for 2009. This decree brought into the method of heat price regulation a number of principal changes which reflected especially the basis of the Regulatory Policy for the upcoming regulatory period of 2009 to 2011. Apart from the method of calculation of the maximum heat price the Decree No. 6/2008 determined under the Act on Regulation the following:

- procedure and conditions for application of prices,
- scope, structure and size of eligible costs and the method of their settlement,
- schedule and method of settlement of planned and actual eligible costs included into the price of regulated goods and services provided,
- scope of investments related to a regulated activity,
- method for determination of the size of an adequate profit,
- details on the price proposal and the way of submitting the price proposal.

Several changes have been introduced in heat price regulation since 2009 after adopting the Decree No. 6/2008. A variable component of the heat price is expressed in EUR/kWh of the ordered amount of heat, whereas it is separately determined for household consumers and separately for off-household consumers. This approach came out of the regulation of the price of gas used for heat production for households in 2009 and of the implementation of the Act No. 609/2007 Coll. on Excise Tax Imposed on Electricity, Coal and Natural Gas and amendment and supplement of the Act No. 98/2004 Coll. on Excise Tax Imposed on Mineral Oil in wording of latter provisions. A fixed component of the heat price is determined for regulatory input and is expressed in EUR/kW. Regulatory input is calculated from

the actual heat consumption in the years from 2005 to 2007 and the average number of hours in the heating season. Regulatory input determined this way applies to the entire regulatory period until the end of the year 2011. The determination of three-year regulatory input and the limitation of unjustified annual increase in total fixed costs will ensure not only the stabilisation of a fixed component of the heat price but also of annual payments of final consumers for heat supply.

Another modification is the introduction of one single price which tends to unify heat prices of one supplier within the town or town district. The settlement of costs determined in the heat price is made after the end of the regulatory period, what makes an assumption for cumulating the saved financial means during three years with a possibility of their subsequent investment into thermal equipment. Not negligible fact is the support of utilisation of renewable energy sources for heat production in case of which it is possible to apply the annual increase in fixed costs or an increased profit while meeting the conditions specified in the Decree No. 6/2008.

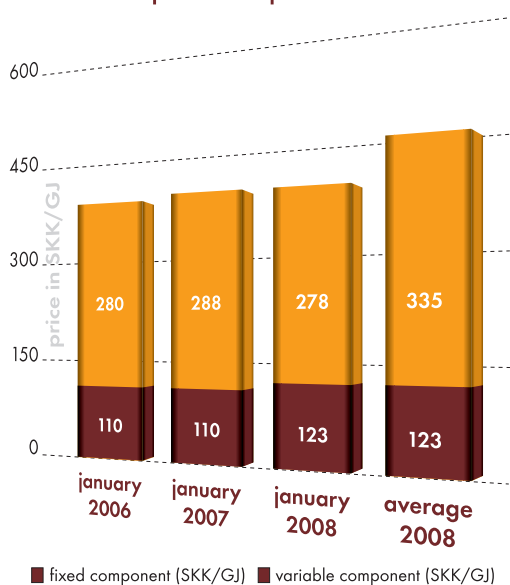
The following table shows average heat prices at the output of the points of supply determined in the Office decisions until the year 2008 and average prices determined for 2009. With regard to the introduction of the regulatory input in 2009, to which a fixed component of the heat price is determined, it is not possible to make a direct comparison of prices in 2008 and 2009. The prices re-calculated to SKK/GJ in 2009 used in tables and graphs are just for orientation.

The heat prices at the point of supply

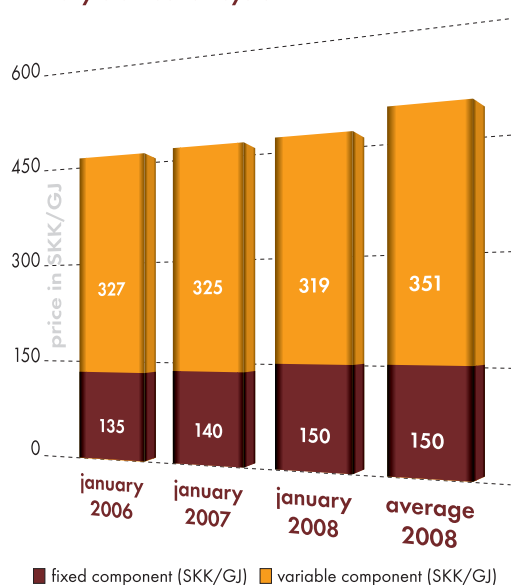
Point of supply	Price component	January 2006 (SKK/GJ)	January 2007 (SKK/GJ)	January 2008 (SKK/GJ)	Average 2008 (SKK/GJ)	price component	SKK/kWh	2009 Eur/kWh	SKK/GJ
CHP plants output of the plant	variable	221	213	210	212	variable component household	1,3637	0,0453	378,8
	fixed	98	108	117	118				
	total	319	321	327	330				
Central heat source - output of the plant	variable	280	288	278	335	variable component others	1,5942	0,0529	442,8
	fixed	110	110	123	123				
	total	390	398	401	458				
Primary distribution system	variable	327	325	319	351	fixed component	3715,68	123,34	194,7
	fixed	135	140	150	150				
	total	462	465	469	501				
Heat exchange station	variabilná	310	318	314	350	fixed component	3715,68	123,34	194,7
	fixná	185	209	220	220				
	spolu	495	527	534	570				
Secondary distribution system	variable	337	333	326	363	fixed component	3715,68	123,34	194,7
	fixed	175	201	213	213				
	total	512	534	539	576				
Block boiler houses	variable	362	354	345	385	fixed component	3715,68	123,34	194,7
	fixed	135	143	144	144				
	total	497	497	489	529				
On site boiler houses	variable	386	380	368	407	fixed component	3715,68	123,34	194,7
	fixed	145	160	174	174				
	total	531	540	542	581				
Prices for final consumers (households)	variable	393	406	411	431	fixed component	3715,68	123,34	194,7
	fixed	148	156	158	158				
	total	541	562	569	589				
	variable	373	374	366	403	fixed component	3715,68	123,34	194,7
	fixed	158	173	184	184				
	total	531	547	550	587				

The heat prices at individual points of supply

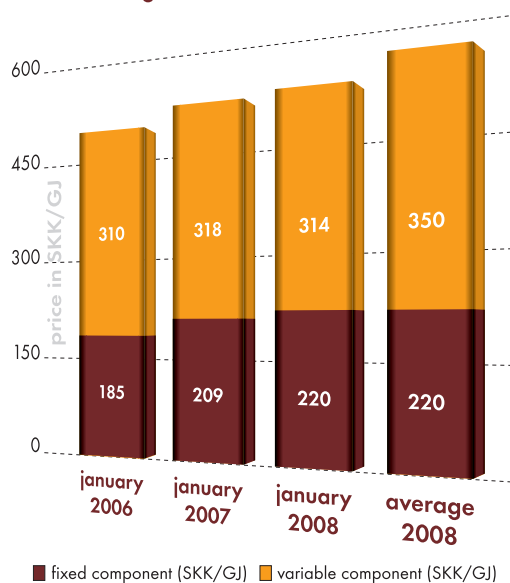
Central heat sources - output

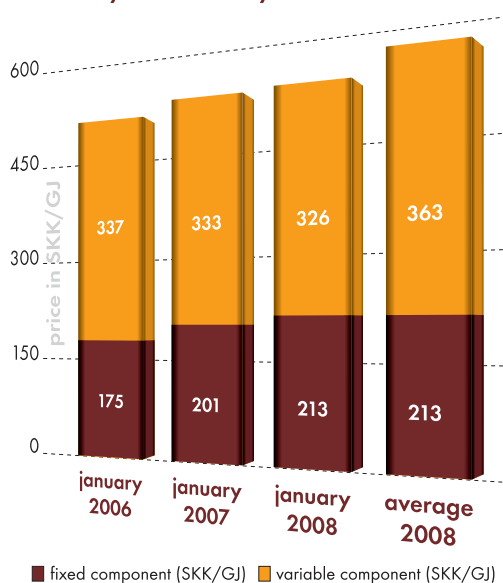
Primary distribution system

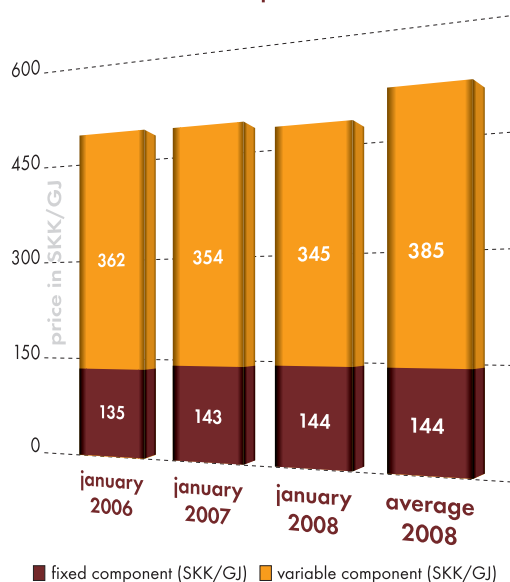
Heat exchanger stations

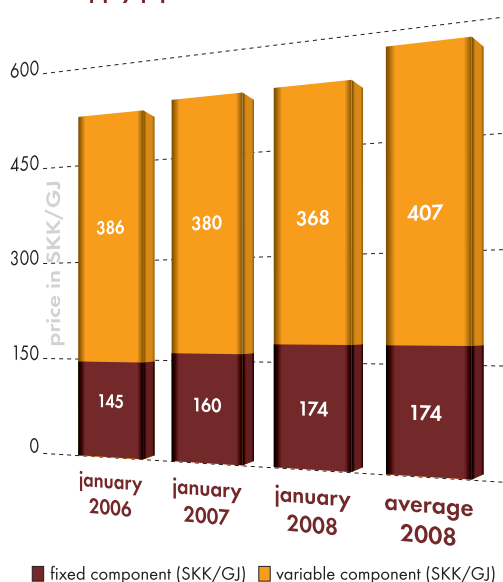
Secondary distribution system

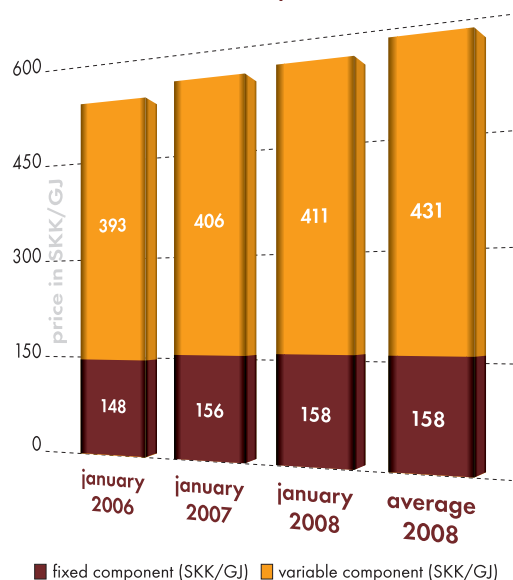
Block boiler houses - output

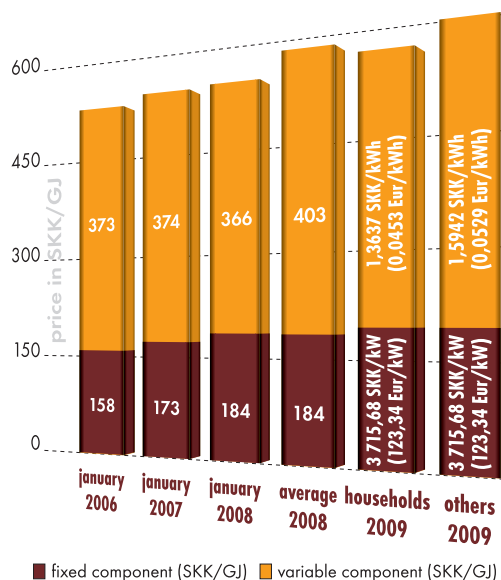
Heat supply pipelines

On-site boiler houses - output

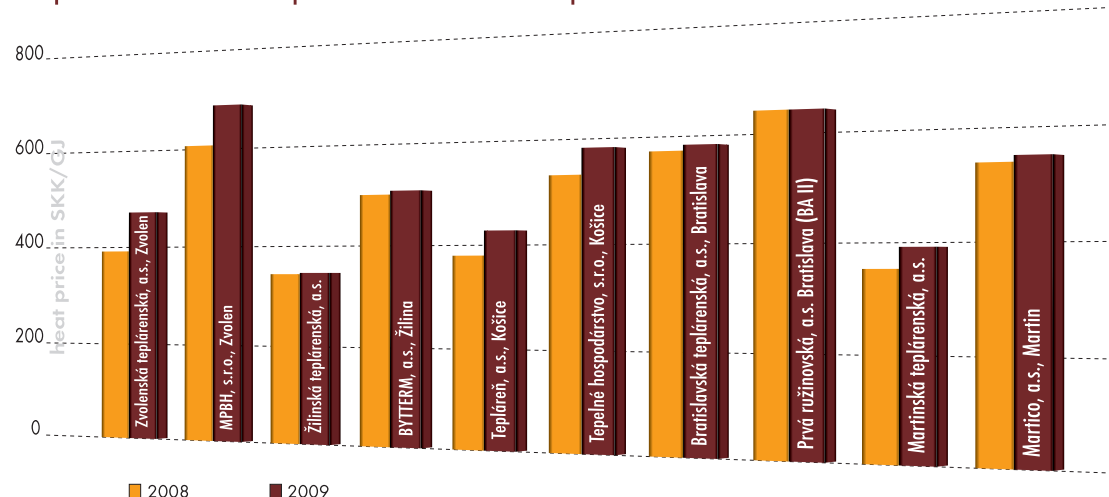
Prices for final consumers

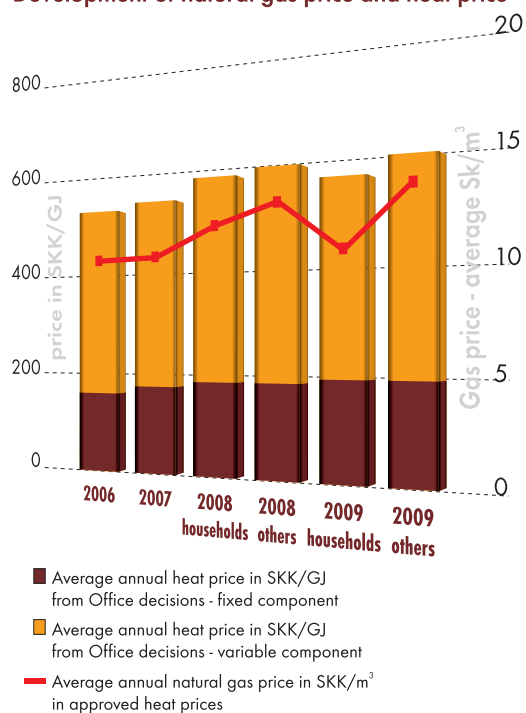
The price of heat from CHP plants and distribution companies

Company name	Variable component of price in 2008 (SKK/GJ)		Fixed comp. of price in 2008 (SKK/GJ)	Variable component of price in (SKK/kWh)		Fixed comp. of price in 2009 (SKK/kWh)
	January	average		households	others	
Zvolenská teplárenská, a.s., Zvolen	245,00	252,34	140,50	1,0384	1,0384	3 499,99
MPBH, s.r.o., Zvolen	318,80	348,97	259,30	1,3740	1,4153	5 907,52
Žilinská teplárenská, a.s., Žilina	164,90	164,90	180,10	0,581	0,584	3 573,00
BYTTERM, a.s., Žilina	217,90	219,33	282,70	0,8061	0,8273	5 411,61
Tepláreň, a.s., Košice	232,10	247,98	132,70	1,087	1,162	2 420,69
Tepelné hospodárstvo, s.r.o., Košice	268,70	286,08	248,50	1,2393	1,3208	4 589,57
Bratislavská teplárenská, a.s., Bratislava	286,60	339,67	235,40	1,2717	1,6886	4 424,22
Prvá ružinovská, a.s. Bratislava (BA II)	298,90	352,49	293,16	1,2804	1,6812	5 519,88
Martinská teplárenská, a.s., Martin	186,80	186,80	166,50	0,7881	0,7881	3 337,99
Martico, a.s., Martin	229,20	234,97	307,10	0,8966	0,8994	5 800,02

The price of heat from CHP plants and distribution companies

Development of natural gas price and heat price

With regard to the determined method of heat price regulation and the introduction of regulation of prices of gas used for household heat production the prices of heat produced from natural gas determined since 1 January 2009 are generally lower than the average heat prices in 2008. On the contrary, prices of heat produced from coal went up as a result of the increase in the fuel price. The household heat price in the year 2009 is in average lower by 2,5 % than in 2008.

III.4. The Water Service Sector

III.4.1. Production, distribution and supply of potable water through the public water supply system and discharge and treatment of waste water through the public sewage system

As regards production and supply of potable water through the public water supply system and discharge and treatment of waste water through the public sewage system in 2008 the Office provided a transparent, non-discriminatory and effective competition by applying clear methods, principles and objectives of price regulation arising out of the Act on Regulation or determined by the regulatory policy. It also applied the unified procedures of price regulation to all regulated companies being active on the territory of the Slovak Republic specified by the Office decrees and made the thorough verification of justification and necessity of the costs that regulated companies spent on the performance of regulated activities.

The Office ensured the efficient functioning of the market with goods and services by means of price regulation so that prices approved or determined by the Office for the year 2008 were determined based on the planned eligible costs and the maximum adequate profit, applying the cost based pricing method as the regulatory method. The 2009 prices are determined based on the prices approved by the Office for 2008, which already take into account inevitable eligible costs and an adequate profit for the operators of water service facilities, applying

both the cost based pricing method and the price cap method, taking into account the annual inflation rise, the efficiency factor and in the field of the operation of public sewage systems also the investment development factor. At the moment regulated companies enjoy the conditions ensuring the uninterrupted production and supply of potable water through the public water supply system in the required quality as well as the uninterrupted discharge and treatment of waste water through the public sewage system with the required quality. The Office carries out price regulation in accordance with the regulatory policy applying in the water service market one of the primary objectives of price regulation, which is the price stabilisation, thus contributing to the protection of rights and obligations of consumers of potable water and producers of waste water. In 2008 the Office significantly contributed to the protection of consumers by introducing the standards of quality for potable water supplied through the public water supply system and discharge and treatment of waste water through the public sewage system and related services.

By setting the maximum prices for the year 2008 in accordance with the Decree No. 3/2007 the Office for the first time created for all regulated companies a freer space in the market with goods and services, applying prices that are even lower than those determined by the Office.

By setting the profit rate by the absolute values being 1,50 SKK per 1 m³ of supplied potable water and 2,00 SKK per 1 m³ of discharged waste water, in 2008 the Office created for regulated companies the conditions that allow to generate the total profit depending on the quantity of produced, distributed and supplied potable water and on the quantity of discharged and

treated waste water. Through the decree the Office also determined in calculation of eligible costs the maximum size of applicable costs determined for the renovation of the water service infrastructure of an owner that a regulated company uses for performing a regulated activity based on a contractual relationship.

In 2008 prices for production, distribution and supply of potable water through the public water supply system went up by 5,65 % in average, compared to 2007, and prices for discharge and treatment of waste water through the public sewage system went up by 5,16 %. Overallly prices for production, distribution and supply of potable water through the public water supply system and prices for discharge and treatment of waste water through the public sewage system went up by 5,42 % in average in the year 2008, compared to 2007, whereas they approximately represented a price level of 2006. The maximum water supply and discharge charges together determined in 2008 ranged between 43,50 and 52,00 SKK/m³ excluding VAT. The price rise was caused, despite applying regulatory measures, mainly by an increase in energy costs, permitted maximum increase in labour costs, applying eligible costs associated with the fulfilment of obligations by regulated companies, but especially by a decrease in specific water consumption, which means a decline of the amount of supplied and discharged water.

In 2009, similarly to 2008, price regulation is performed by direct determination of the maximum price and the determination of the method of calculation of the maximum price. Apart from the cost based pricing method there is also the price cap method in use with a possibility of the annual inflation rise including the application of the efficiency factor and the investment development factor. An intention of introducing the efficiency factor was to rationalise eligible costs for a regulated activity.

Prices for production, distribution and supply of potable water through the public water sup-

ply system charged in 2009 remained at the price level of 2008 as approved by the Office. Prices for discharge and treatment of waste water through the public sewage system went up by 5 % compared to 2008 due to the fact that in calculation there was used the price for discharge and treatment of waste water, the objective of which was to support the development of public sewage systems and waste water treatment plants, or to support the fulfilment of the EU commitments of the Slovak Republic.

Over the past years large funds have been spent on the development of the water service infrastructure using the EU funds as well as the internal sources of water service companies and municipalities. Such investment activities result in higher operational costs, however, the market has not so far experienced a positive effect of building new water service facilities, which should be an increase or stabilisation of potable water extractions, but mainly an increase in the amount of discharged and treated water. There is an ongoing trend of decline of the amount of potable water supplied through the public water supply system and waste water discharged through the public sewage system. The reason of such unfavourable condition is, among other factors, also the fact that although new water service or sewage systems are under construction, there is the absence of construction of connecting lines leading to final consumers of potable water or producers of waste water. In order to eliminate this condition there was a regulatory measure adopted, forcing regulated companies to the higher utilisation of the existing capacities of water service facilities (to calculate operational costs of newly constructed water service facilities at least at 70 % of their design capacity).

In 2008 the Office worked out a draft decree, setting out the standards of quality for potable water supplied through the public water supply system and discharge of waste water through the public sewage system and related services, being approved on 26 June 2008 as the Decree

of the Regulatory Office of Network Industries No. 317/2008 Coll. with the date of effect since 1. September 2008. The objective of this decree is the protection of rights of potable water consumers and waste water producers in relation to ensuring the uninterrupted and high quality supply or discharge of water and providing related services by regulated companies.

An overview of price decisions issued in the years 2007, 2008 a 2009 (as of 31 December 2008)

Regulated companies	2007	Number 2008	2009
Water services companies	14	13	13
Other regulated companies	165	225	68
Total	179	238	81

The process of issuing price decisions in 2009 has not been completed, the Office is approving prices also in the course of the year 2009, especially for small-scale regulated companies (municipalities) and this is, for example, due to putting the public water service facilities and public sewage system into permanent operation, harmonisation of operational relations with valid legislative regulations, changes of ownership and operational relations and so on.

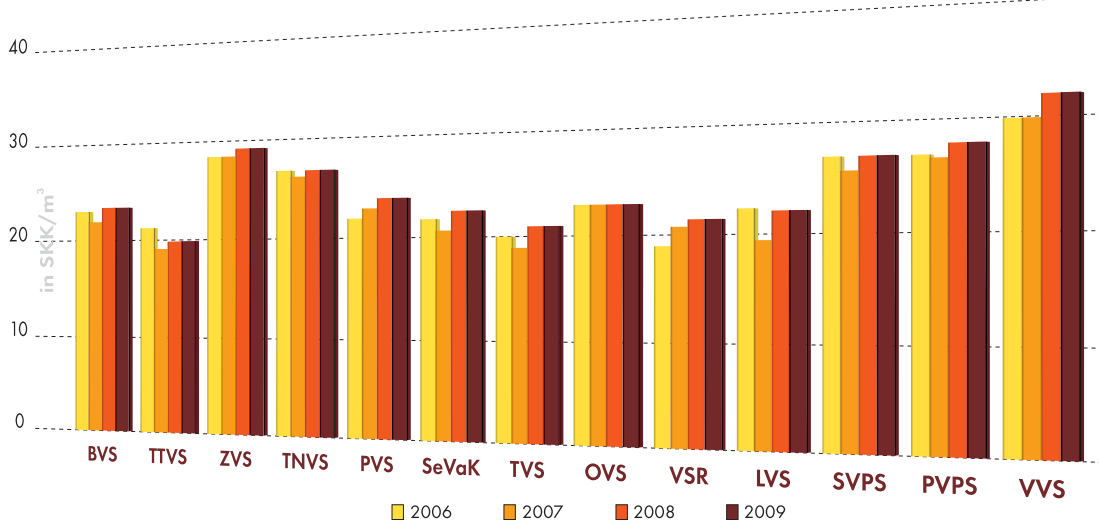
In accordance with the Act on Regulation the Office exempted from regulation in 2009 the activities – production and supply of potable water through the public water supply system or discharge and treatment of waste water through the public sewage system solely in small villages, in which such activities are performed in public interest and not as a business activity with an intention of earning profit. Based on the evidence the Office came to conclusion that the reasons for imposing price regulation on this activity had disappeared, since this activity was performed ensuring the protection of consumers and producers of water against any unreasonable price rise. The non-discriminatory and transparent performance of activities in network industries was ensured, whereas there is no threat from the risks of violation of competition rules by the abuse of the dominant position in the market with goods and services. In accordance with the above criteria there were totally 11 decisions on the exemption issued for 2009, which exempted from price regulation a regulated activity – production and supply of potable water through public water supply system in 41 villages and discharge and treatment of waste water through the public sewage system in 63 villages.

The prices for production and supply of potable water (w/o VAT)

	2006 single price (SKK/m ³)	2007 single price (SKK/m ³)	2008 max. price (SKK/m ³)	2009 max. price (SKK/m ³)	2009 max. price (Eur/m ³)
Bratislava Water Service Company	23,00	21,90	23,40	23,40	0,7767
Trnava Water Service Company	21,24	19,00	19,78	19,78	0,6566
Western Slovak Water Service Company	28,50	28,50	29,25	29,25	0,9709
Trenčín Water Service Company	26,90	26,35	26,90	26,90	0,8929
Northern Slovak Water Service Company ¹	21,47	x	x	x	x
Považská Water Service Company	22,00	23,00	24,00	24,00	0,7967
North. Slovak Water Service and Sewage Com.	21,80	20,72	22,58	22,58	0,7495
Turčianska Water Service Company	20,00	18,90	20,98	20,98	0,6964
Oravská Water Service Company	23,00	23,00	23,00	23,00	0,7635
Ružomberok Water Service Company	19,00	20,86	21,50	21,50	0,7137
Liptovská Water Service Company	22,40	19,58	22,20	22,20	0,7369
Central Slovak Water Service Company	26,90	25,65	26,90	26,90	0,8929
Podtatranská Water Service Company	26,90	26,59	27,90	27,90	0,9261
Eastern Slovak Water Service Company ²	29,90	29,90	32,00	32,00	1,0622

¹ The Northern Slovak Water Service Company (Severoslovenská vodárenská spoločnosť) used in 2006 the tariffs determined depending on the location in a range of 19,00 SKK/m³ to 23,00 SKK/m³. In 2006 it is the average value of individual tariffs. On 7 September 2006 the regulated company was deleted from the Commercial Register and subsequently 6 independent regulated businesses were registered in the Commercial Register.

² The Eastern Slovak Water Service Company (Východoslovenská vodárenská spoločnosť) used in 2006 the tariffs determined depending on the amount of supplies up to 500 thous. m³ amounting to 29,90 SKK/m³ and above 500 thous. m³ to 26,90 SKK/m³, in 2007 the tariffs were determined depending on the amount of supplies up to 450 thous. m³ amounting to 29,90 SKK/m³ and above 450 thous. m³ to 26,90 SKK/m³.

Development of prices for production and supply of potable water in 2006–2009 in SKK/m³ (w/o VAT)

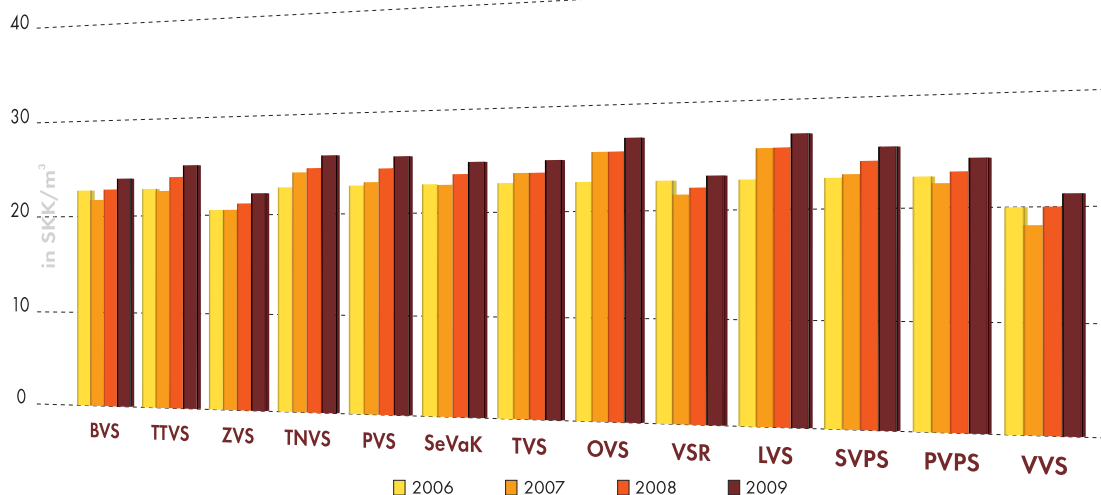
Notes:

BVS Bratislava Water Service Company; **TTVS** Trnava Water Service Company; **ZVS** Western Slovak Water Service Company; **TNVS** Trenčín Water Service Company; **PVS** Považská Water Service Company; **SeVaK** Northern Slovak Water Supply and Sewage Company; **TVS** Turčianska Water Service Company; **OVS** Oravská Water Service Company; **VSR** Ružomberok Water Service Company; **LVS** Liptovská Water Service Company; **SVPS** Central Slovak Water Service Company; **PVPS** Podtatranská Water Service Company; **VVS** Eastern Slovak Water Service Company

The prices for discharge and treatment of waste water (w/o VAT)

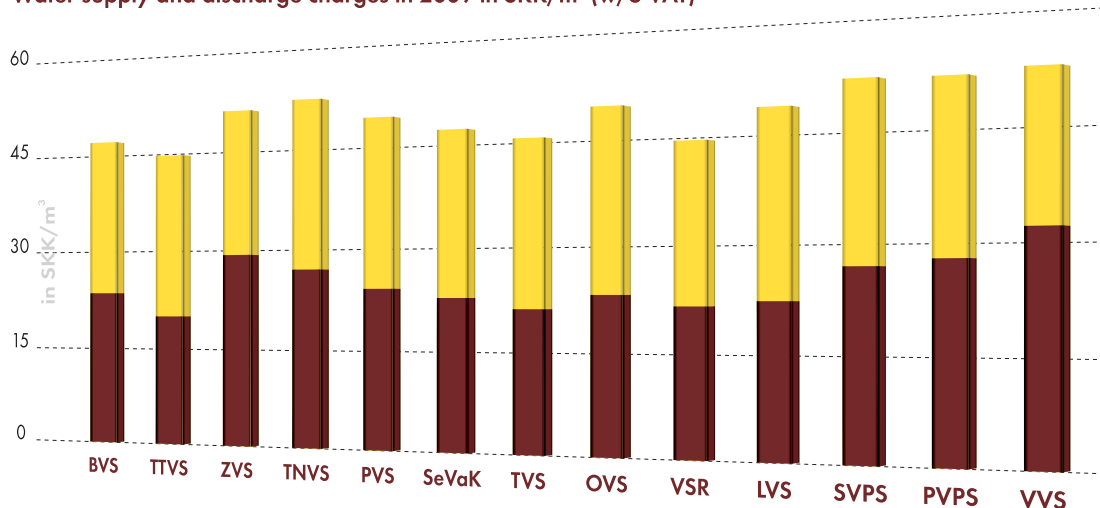
	2006		2007	2008	2009	
	householdsi (SKK/m ³)	other prod. (SKK/m ³)	single price (SKK/m ³)	max. price (SKK/m ³)	max. price (SKK/m ³)	max. price (Eur/m ³)
Bratislava Water Service Company	22,60	22,60	21,60	22,70	23,80	0,7900
Trnava Water Service Company	22,68	27,64	22,47	23,84	25,03	0,8308
Western Slovak Water Service Company	20,40	20,40	20,40	21,00	22,05	0,7319
Trenčín Water Service Company	22,58	22,58	24,10	24,50	25,73	0,8541
Northern Slovak Water Service Company ¹	22,68	24,97	x	x	x	x
Považská Water Service Company	22,68	22,80	23,00	24,30	25,52	0,8471
North. Slovak Water Service and Sewage Com.	22,68	22,80	22,57	23,61	24,79	0,8229
Turčianska Water Service Company	22,68	22,80	23,60	23,60	24,78	0,8225
Oravská Water Service Company	22,68	25,50	25,50	25,50	26,78	0,8889
Ružomberok Water Service Company	22,68	22,80	21,37	22,00	23,10	0,7668
Liptovská Water Service Company	22,68	25,50	25,50	25,50	26,77	0,8886
Central Slovak Water Service Company	22,68	24,20	23,00	24,20	25,41	0,8435
Podtatranská Water Service Company	22,68	22,68	22,03	23,10	24,25	0,8050
Eastern Slovak Water Service Company ¹	19,80	19,80	18,20	20,00	21,00	0,6971

¹ The Northern Slovak Water Service Company (Severoslovenská vodárenská spoločnosť) used in 2006 the tariffs determined depending on the location in a range of 22,80 SKK/m³ to 25,50 SKK/m³; in 2006 it is the average value of individual tariffs. On 7 September 2006 the regulated company was deleted from the Commercial Register and subsequently 6 independent regulated companies were registered in the Commercial Register.

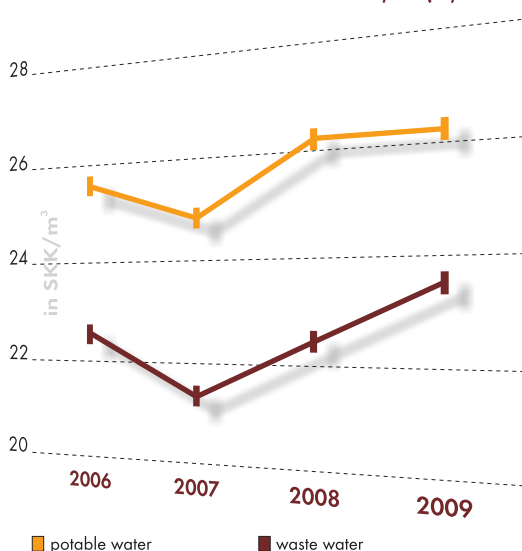
Development of prices for discharge and treatment of waste water in 2006–2009 in SKK/m³ (w/o VAT)

Notes:

BVS Bratislava Water Service Company; **TTVS** Trnava Water Service Company; **ZVS** Western Slovak Water Service Company; **TNVS** Trenčín Water Service Company; **PVS** Považská Water Service Company; **SeVaK** Northern Slovak Water Supply and Sewage Company; **TVS** Turčianska Water Service Company; **OVS** Oravská Water Service Company; **VSR** Ružomberok Water Service Company; **LVS** Liptovská Water Service Company; **SVPS** Central Slovak Water Service Company; **PVPS** Podtatranská Water Service Company; **VVS** Eastern Slovak Water Service Company

Water supply and discharge charges in 2009 in SKK/m³ (w/o VAT)**Notes:**

BVS Bratislava Water Service Company; **TTVS** Trnava Water Service Company; **ZVS** Western Slovak Water Service Company; **TNVS** Trenčín Water Service Company; **PVS** Považská Water Service Company; **SeVaK** Northern Slovak Water Supply and Sewage Company; **TVS** Turčianska Water Service Company; **OVS** Oravská Water Service Company; **VSR** Ružomberok Water Service Company; **LVS** Liptovská Water Service Company; **SVPS** Central Slovak Water Service Company; **PVPS** Podtatranská Water Service Company; **VVS** Eastern Slovak Water Service Company

Development of the average price for production and supply of potable water and for discharge and treatment of waste water in SKK/m³ (w/o VAT)

III.4.2. Provision of water services

Since 2005 the Office has determined the size of payments for utilisation of surface water under the Act on Water Sources, specifying payments being subject to price regulation, and in accordance with the Ordinance of Government No. 755/2004 Coll. which determines the size of non-regulated payments, the size of charges and details concerning the charging for utilization of waters and the Ordinance No. 367/2008 Coll. amending and supplementing the Ordinance of the Slovak Republic No. 755/2004 Coll.

Decree No. 5/2007 specified the details concerning the procedure in price regulation in water service activities relating to the management of river flows and the management of river basins in the year 2008.

The state owned Slovak Water Service Company Žilina is the dominant regulated company with the monopoly position carrying out regulated activities in this field.

For 2008 the Office through its decision determined for the above company the size of the maximum price for extraction of surface water at the amount of 2,51 SKK/m³, which meant an increase by 11 % compared to 2007. Furthermore, the Office determined the payment for using hydro power potential of river flows in water service facilities managed by the manager of a water source with an installed capacity higher than 100 kW as the tariffs for supporting smaller electricity generators or the users of hydro power potential: from 100 kW to 1 000 kW at the amount of 126,- SKK/MWh, from 1 001 kW to 10 000 kW at the amount of 210,- SKK/MWh and above 10 000 kW at the amount of 427,- SKK/MWh. The average price for utilisation of hydro power potential of water sources increased by 8 % compared to the year 2007. The fixed price for extraction of water used for energy purposes in the water service facilities in the ownership of a user of hydro power potential of the water source with an installed capacity higher than 10 MW was determined by the Office at the amount of 0,0027 SKK/m³, which means a 10 % decrease compared to 2007.

The Office through its Decree No. 5/2008 determined the procedure of price regulation imposed on providing water services related to the utilisation of a river flow in 2009.

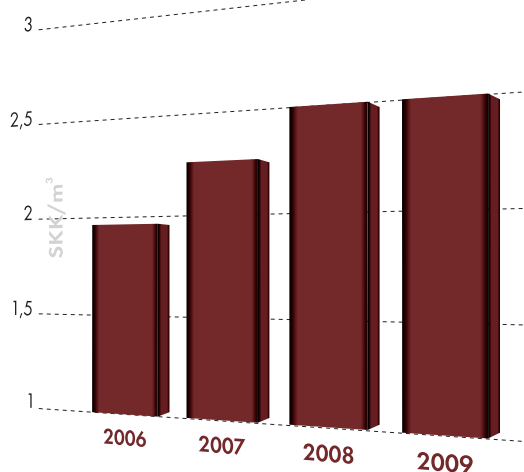
The price for extraction of surface water for a regulated company the Slovak Water Service Company (Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., Žilina) in 2009 remained at a level of 2008, the average price for utilisation of hydro power potential of a river flow went up by an inflation rate compared to 2008, which means by 3,9 %, whereas tariffs are repeatedly applied depending on the installed capacity of hydro power plants in order to support smaller electricity

generators or users of hydro power potential. The price for extraction of water used for energy purposes went up from 2,70 SKK/thous.m³ to 4,00 SKK/thous.m³, and this was increased by the value of corrections of 2006 costs which was not justified in the price for 2009, whereas this price achieved the 2008 cost level. Despite rationalisation and regulatory measures a higher rise of prices for water services for the year 2008 or 2009 cause a constant and relatively significant decline in water extraction in all regulated services.

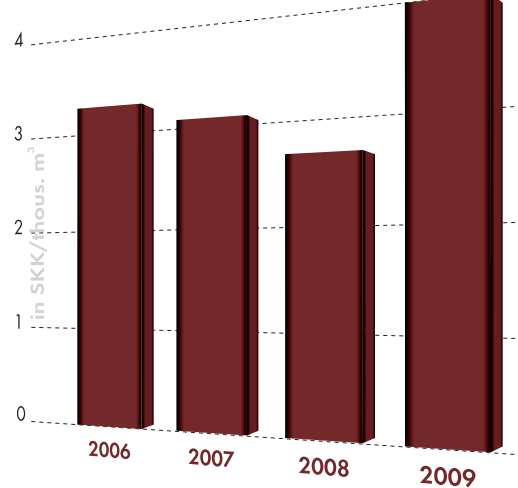
The prices for provision of water services (w/o VAT)

	2006 (SKK)	2007 (SKK)	2008 (SKK)	2009 (SKK)	2009 (Eur)
Price for extraction of surface water per 1 m ³	1,97	2,27	2,51	2,51	0,083317
Average price for using hydro power potential per 1 MWh	427,00	389,77	419,28	435,70	14,4625
Price for extraction of water for energy purposes per thous. m ³	3,30	3,10	2,70	4,00	0,132776

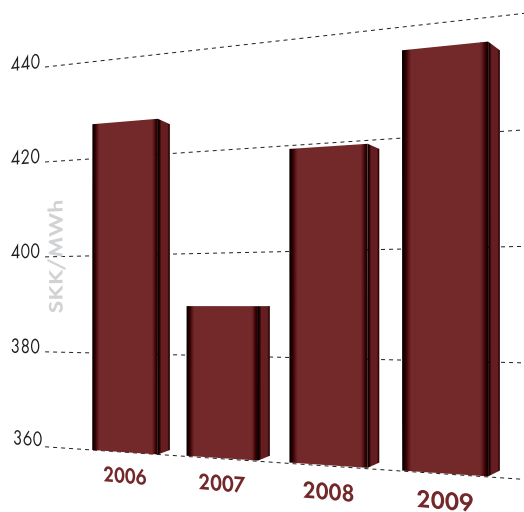
Price for extraction of surface water in SKK/m³ (w/o VAT)

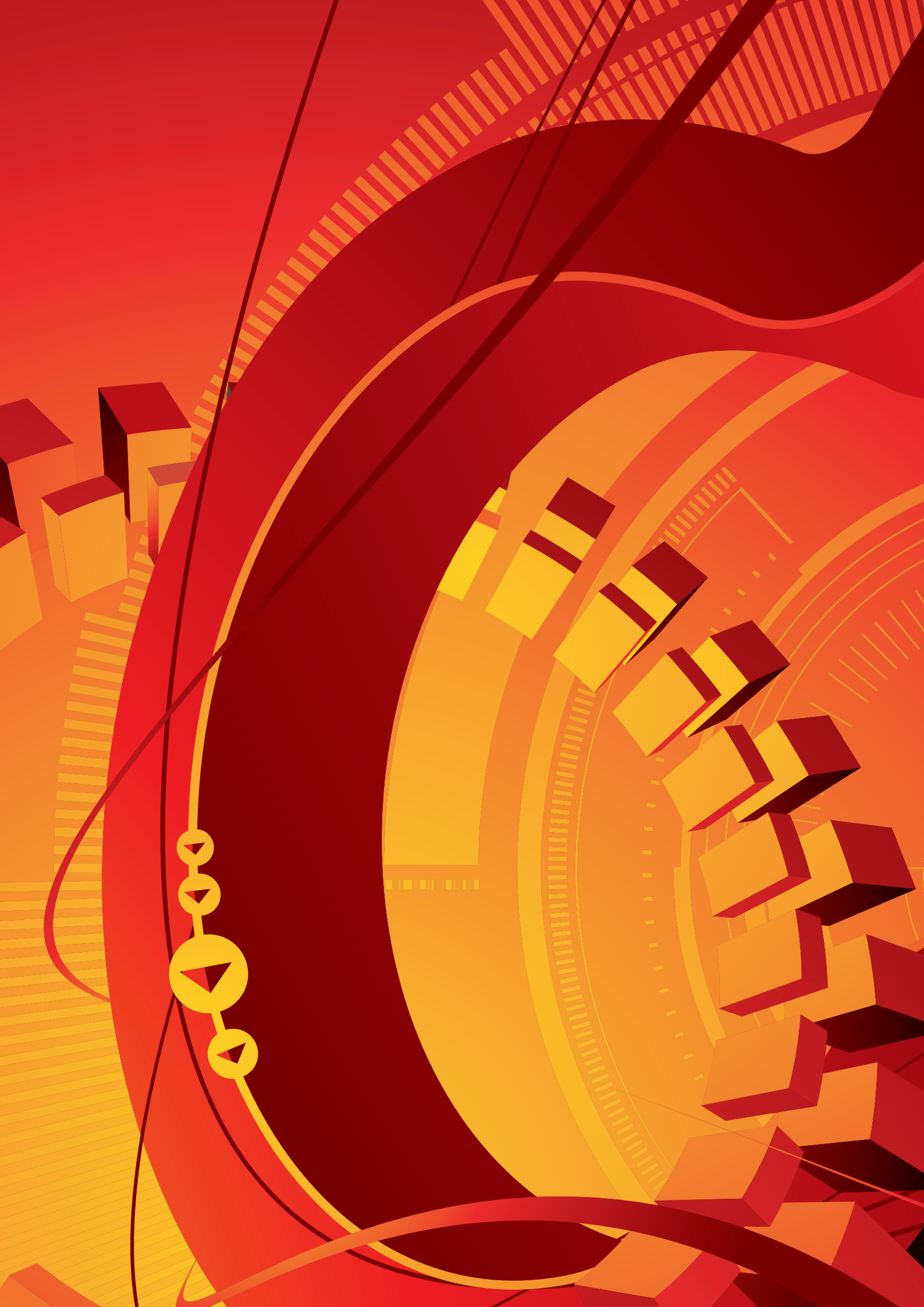

Price for extraction of water for energy purposes in SKK/thous. m³ (w/o VAT)

Average price for using hydro power potential in SKK/MWh (w/o VAT)

IV. Business Licenses in Network Industries

IV.1. Licenses Issued in the Electricity Sector

Pursuant to Article 5 Para 1 of the Energy Act it is allowed to do business in the energy sector only based on the license. The Office issues decisions on issuance, amendment and withdrawal of the license for carrying out regulated activities pursuant to Article 5 Para 1 of the Energy Act

Carrying out business activities in the energy and gas sectors is governed by the Energy Act.

Under Article 4 the subject of business activities is the following:

- generation, transmission, distribution and supply of electricity,
- production, transmission, distribution, storage and supply of gas
- operation of pipelines used for transportation of automotive substances,
- operation of pipelines used for transportation of crude oil,
- operation of installations used for the filling of pressurised vessels,
- operation of installations used for distribution of liquefied gaseous hydrocarbon,

whereas the business activities in the energy sector do not involve electricity generation, electricity distribution, gas supply for other natural persons or legal persons for the purchase prices without any other increase under Article 4 Para 2 of the Energy Act. The persons undertaking such activities are subject to the notification obligation.

In 2008 the Energy Act was amended by the Act No. 112/2008 Coll. with the date of effect

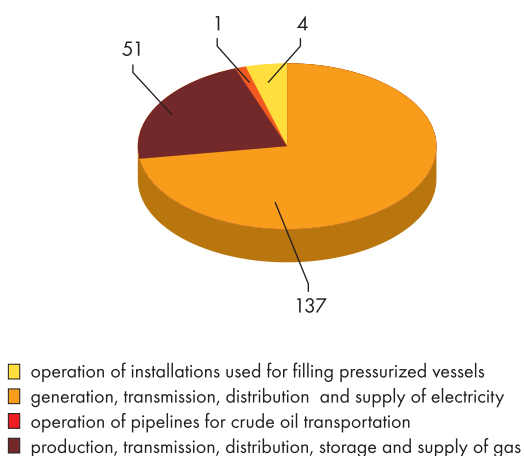
since 1 April 2008 and the Act No. 283/2008 Coll. with the date of effect since 1 August 2008. The amendments also related to licenses granted for doing business. The output limit was reduced up to 1 MW for the generating equipment, in case of which no license is required for generation and supply of electricity. The persons undertaking these activities are also subject to the notification obligation. The certificate on the fulfilment of notification obligation issued by the Office is a kind of document justifying business activities.

The Energy Act precisely defines the conditions for issuing licenses for natural persons and separately for legal persons. The details of such conditions are governed by the Decree No. 375/2005 Coll., specifying the details concerning the requirements for technical qualification for doing business activities in the energy sector, requirements for educational background and professional qualification and the way of their proving.

An overview of licenses issued in the energy sector

Regulated activity	No.
Generation, transmission, distribution and supply of electricity	137
Production, transmission, distribution, storage and supply of gas	51
Operation of pipelines used for transportation of automotive subst.	0
Operation of pipelines used for transportation of crude oil	1
Operation of installations used for filling the pressurised vessels	4
Operation of installations used for distribution of liquefied gaseous hydrocarbon	0

Overview of licenses issued in the energy sector

The number of interrupted and suspended proceedings

Decisions	No.
interrupted proceedings	19
suspended proceedings	15

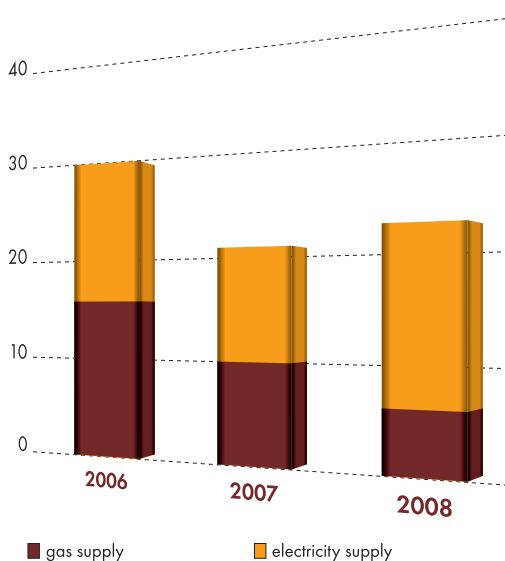
An overview of submitted applications and issued licenses in the energy sector

Applications/licenses	No.
applications	182
issued licenses	67
changes in licenses	78
withdrawal of license	17

The number of valid licenses for electricity supply and gas supply (traders)

Regulated activity	No. of licenses			
	2006	2007	2008	2009
electric supply	30	21	23	74
gas supply	16	10	6	32
Total	46	31	29	106

Number of valid licenses

Since the Energy Act does not require issuing the license for doing business activities in the field of generation and supply of electricity by generating equipment with the total installed capacity up to 1 MW (including renewable energy sources) and in case of this activity a document justifying the business activity is the Office's certificate on the fulfilment of notification obligation, there were 194 producers, of which 154 producers using renewable energy sources, that fulfilled notification obligation.

Regarding technical regulation the Office issued for the year 2008 166 certificates on origin of electricity from renewable energy sources which are a kind of document certifying that electric power was generated from renewable energy source.

IV.2. Licenses in the Heat Supply Sector

Business activities undertaken in the heat supply sector are governed by the Act on the Heat Supply Sector. Under the act in question the subject of business activities includes heat production, production and distribution of heat or distribution of heat for the consumer or the final consumer. It is allowed to undertake business activities in the heat supply sector only based on the license. The Act on the Heat Supply Sector, similarly to the Energy Act, defines the conditions of issuing the license for performing business activities in the heat supply sector and supporting documents which are used by the applicant for proving the fulfilment of such conditions.

An overview of submitted applications and issued licenses for business activities undertaken in the heat supply sector

Applications/licenses	No.
applications	214
issued licenses	30
changes in licenses	156
withdrawal of license	24

The number of interrupted and suspended proceedings

Decisions	No.
interrupted proceedings	19
suspended proceedings	3

An overview of issued licenses in the heat supply sector

Branch of industry	2006	2007	2008
Heat supply sector	238	69	32
Electricity sector	101	51	48
Gas sector	41	15	17
Automotive substances	0	0	
Crude oil	1	0	
Filling pressurised vessels and distribution of liquefied hydrocarbon	5	0	1

The summary overview of valid licenses in the heat supply and energy sectors

Branch of industry	2006	2007	2008	Total
Heat supply sector	196	59	31	286
Electricity sector	94	51	48	193
Gas sector	39	15	17	71
Automotive substances	0	0	0	0
Crude oil	1	0	0	1
Filling pressurised vessels and distribution of liquefied hydrocarbon	5	0	0	5

V. Performance of Surveillance and Inspection in 2008

Under the competences defined under Article 5 Para 3 of the Act on Regulation in 2008 the Office:

- performed surveillance over the adherence of the Act on Regulation, special acts and generally binding legal regulations issued for their execution,
- imposed the measures for elimination and revision of any deficiencies identified during inspections,
- charged penalties for the violation of obligations arising out of the Act in question.
- verification of the adherence of the procedure when regulating heat prices with regard to the adherence of the conditions for price regulation in 2005 to 2007, including the inspection of eligible costs in the applied heat prices, excluding those costs that are not regarded as eligible under the valid legislation;
- settlement of initiatives and complaints submitted to the Office.

V.1. Surveillance and Inspections

Pursuant to Article 5 Para 3 Letter a) of the Act on Regulation in 2008 the Office performed inspections in 118 regulated companies, during which it identified the violation of the act in 60 regulated companies.

The inspections were aimed mainly at the following:

- verification of the adherence of obligations in the heat supply sector, the electricity sector, the gas sector and the water service sector arising out of the Act on Regulation;
- verification of the correctness and truthfulness of the documents submitted to the Office for the purpose of evaluation of price development and price regulation, including the inspection of eligible costs for:
 - electricity generation for the year 2007,
 - electricity distribution for the year 2007,
 - gas transmission for the year 2007,
 - gas distribution for the year 2006,
 - supply of natural gas to household gas consumers in 2006 and 2007,
- supply of potable water and discharge of waste water in 2006 and 2007,

In 2007 the Office verified in the company Slovenské elektrárne, a. s. (the Slovak Electric Company) actual costs for generation and supply of electricity and heat in the power plant Novaky (hereinafter only „ENO“), the observance of maximum prices for heat supply and the observance of tariffs and tariff conditions for selling electricity to consumers connected to the ENO's distribution system.

When verifying the correctness and truthfulness of the background documents submitted to the Office for the purpose of regulation and evaluation of the price development according to the accounting records, the Office checked out actual costs for electricity distribution in the regulatory year 2007 in the Eastern Slovak Distribution Company Košice, the Central Slovak Distribution Company Žilina and the Western Slovak Distribution Company Bratislava.

Under the accounting procedures the Office checked out the data on costs of the transmission system operator in 2007 in the eustream, a.s. Bratislava company, the data on costs of the distribution system operator in 2006 in SPP – distribucia, a.s. Bratislava company and the data on costs for gas supply to households in 2006 and 2007 in SPP, a.s. Bratislava company.

As regards the observance of the conditions of price regulation imposed on supply of potable water and discharge and treatment of waste water price calculations were inspected in six large water service companies, including Bratislava Water Service Company in 2006, the Western Slovak Water Service Company Nitra in 2006, the Central Slovak Water Service Company Banská Bystrica in 2007, the Ružomberok Water Service Company in 2007 and Považská Water Service Company in 2007. In addition, the Office inspected the adherence of the conditions of price regulation in the water supply sector in 2007 or 2008 in 31 villages and towns and in AQUASPIŠ company, which is the dominant operator of municipal water supply and sewage systems in Eastern Slovakia.

The most extensive inspections of the compliance with the conditions of price regulations were held in the heat supply sector. In a period of 2005 to 2007 the Office inspected eligible costs in the applied prices for production, distribution and supply of heat in regulated companies regardless of the scope of production and supply of heat. It also verified the correctness of prices in CHP plants – Bratislavská teplárenská spoločnosť, a. s. Bratislava (Bratislava CHP plant), Trnavská teplárenská spoločnosť, a. s., Trnava, (Trnava CHP plant), Nitrianská teplárenská spoločnosť, a. s., Nitra (Nitra CHP plant), Martinská teplárenská spoločnosť, a. s., Martin (Martin CHP plant), Levočská teplárenská spoločnosť, a. s., Levoča (Levoča CHP plant), Tepláreň, a. s. Považská Bystrica (Považská Bystrica CHP plant) and other 64 heat producers and suppliers.

An overview of violations of the Act on Regulation in wording of the Act No. 658/2004 Coll. in regulatory years 2005, 2006, 2007 and 2008:

- a) 3 violations of Article § 11 Para 1 – non-performance of a regulated activity based on the notification or on the basis and in the scope of a license issued by the Office in the electricity sector
- b) 94 violations of Article 13 Para 2 Letter b) –

non-compliance with the determined method of price regulation and non-performance of supplies of goods and services in compliance with the approved or determined prices:

- 59 violations in the heat supply sector,
 - 7 violations in the electricity sector,
 - 4 violations in the gas sector,
 - 24 violations in the water service sector.
- c) 28 violations of Article 13 Para 2 Letter c) – not submitting the proposal for determination of the price of goods or service, the price of which is regulated, in the manner and scope determined by a generally binding regulation issued by the Office as follows.
 - 5 violations in the heat supply sector,
 - 2 violations in the electricity sector,
 - 21 violations in the water service sector.
 - c) 5 violations of Article 13 Para 2 Letter h) – non-performance of a measure imposed by the Office in the heat supply sector.

The Office obtained a feedback with regard to the development of actual costs incurred for the performance of a regulated activity from inspections focused on the correctness and truthfulness of background documents submitted to the Office for the purpose of evaluating the price development and price regulation in the key sectors undertaking regulated activities: generation of electricity from domestic coal, distribution of electricity and gas, supply of electricity and gas to households, production, distribution and supply of potable water through the public water supply system and discharge and treatment of waste water through the public sewage system. The information collected as the output of these inspections was used by the Office for the purpose of regulation in the following period.

V.2. Measures to Eliminate Deficiencies

In order to eliminate and correct deficiencies identified as a result of the inspections the Office imposed totally 107 measures pursuant to Article 5 Para 3 Letter b) of the Act on Regulation in wording of latter provisions:

- 6 measures – the electricity sector,
- 4 measures – the gas sector,
- 44 measures – the water service sector,
- 53 measures – the heat supply sector.

The Office imposed an obligation on regulated companies to return the financial means to electricity and heat consumers that represented a difference between the applied price and the price which had to be applied under valid regulations in the total amount of 6 571 134,85 SKK, of which:

- electricity consumers 306,00 SKK,
- heat consumers 6 570 828,85 SKK,
 - of which in:
 - variable component of the maximum heat price 2 956 285,42 SKK,
 - fixed component of the maximum heat price 3 614 543,43 SKK.

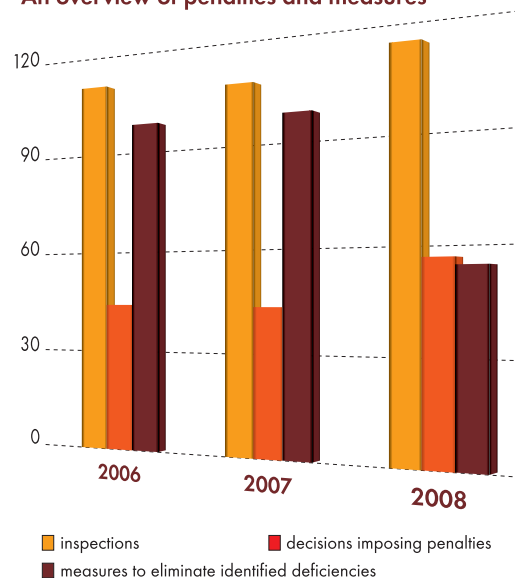
V.3. Penalties for Violation of the Act Imposed in the I. Stage of the Administrative Proceeding

The Office being a respective administrative body under Article 5 of Act No. 71/1967 Coll. on the Administrative Proceedings makes decisions in the matters of the violation of obligations arising out of this act and special regulations.

Decisions on imposing the penalty in the I stage of the administrative proceeding: issued = valid decisions, at the amount of 424 030 SKK.

In the reviewed period the Inspection Division being the first-stage administrative authority commenced the administrative proceeding against 53 companies. In 16 regulated companies it imposed the penalty at the amount of 424 030 SKK for the violation of obligations arising out of Article 13 of the Act on Regulation. In 37 companies which violated legal provisions, the Office did not impose any penalty since relevancy, manner, time of duration and scope of fault and potential implications from the violation of the obligation did not achieve the bottom line of penalties.

An overview of penalties and measures

V.4. Initiatives and Complaints

The Office again paid a large attention to dealing with initiatives and complaints raised by natural and legal persons (hereinafter only „submission“). In the interest of the customer's protection the Office preferably performs the inspections based on the submissions, elaborated specialised opinions and communicated with respective natural and legal persons personally and by phone.

The aim of submissions was to verify the correctness of the applied price or tariff for regulated goods or service, to check eligibility of costs included in the regulated price or to check out the specific conditions for the application of the price or tariff.

Furthermore, the Office dealt with the submissions by the participants of the electricity and gas markets focused on the compliance with the rules governing the electricity and gas market and in relation to this, on the compliance with the operational orders of the operators of the electricity distribution system and the gas distribution system.

Within its responsibilities set out by law the Office also settled the disputes of the participants of the energy market, in which it paid attention to the most vulnerable market participants – household consumers.

In 2008 there were further submissions delivered containing the requirements beyond the inspection responsibilities granted to the Office, for example, problems of the flat owners with calculations of the costs for services connected with housing that were made by the building management companies, but also with submissions related to commodities that are outside the regulation in network industries.

There were 262 submissions of natural and legal persons delivered for inspection, of which

238 submissions were fully settled and 24 submissions were partly settled, which means that they will be definitely settled after the completion of inspections, or the completion of the administrative proceeding.

The Office's central recording system of petitions and complaints registered in 2008:

- 5 submissions marked as petition,
- 35 submissions marked as complaint, of which:
 - 26 returned to natural and legal persons pursuant to Article 4 Para 1 Letter c) of the Act No. 152/1998 Coll. on Complaints settled as submissions,
 - 9 submissions marked as complaint were settled under Act No. 152/1998 Coll.

Out of 262 delivered submissions 101 submissions initiated inspections. When settling the given submissions, the Inspection Division elaborated 316 special expertises.

VI. The Background Information for Decision Making Activities

In 2008 the Office set up a new Division of Strategic Analyses. Its role is to provide analytical materials of strategic character, especially strategic development analyses of prices of regulated activities in Slovakia and the EU. Another important task is to collect data from regulated companies, with the subsequent evaluation of effectiveness of adopted measures, the preparation of analyses on costs used for price calculations, and on general social impacts of price decisions issued by the Office on network industries. Its responsibility is also to ensure the database of regulated companies.

The most significant outputs of the Office, which were provided by this division in 2008, are the following new regulatory tools:

a) Quality standards

The key issue for final consumers of all types and size is the quality of supplies and services provided. A highly important mechanism and a tool used by the Office are quality control and assessment with regard to services provided by suppliers. Therefore, the Office took steps to improve the quality of these services in the long term perspective.

The standards of quality of delivered goods and services were set out by Decrees of the Office No. 315/2008, 316/2008, 317/2008 and 328/2008, which came into effect on 1 September 2008. The following objectives and tasks are to be achieved by introducing quality standards:

- better transparency and improvement of communication between suppliers and consumers,
- improvement of quality of delivered services and goods,
- development of a market environment (com-

petition), the customer can choose the most appropriate supplier,

- higher security of supplies,
- gradual introduction of compensation mechanisms directed towards the improvement of technological standards of the market participants,
- ensuring the protection of consumers that are difficult to be supplied,
- utilisation of a tool of penalties and rewards for not achieving or exceeding the pre-determined service quality standards.

Regulated companies are obliged to assess quality standards overallly for the calendar year and to send them to the Office in the scope of annexes of individual decrees not later than until 28 February of the following calendar year. The outputs of data contained in the tables will be the subject of the analysis on the compliance with the standards of quality of commodity delivery and related services.

b) Separate recording

Decree No. 415/2008 Coll., lays down the details concerning the method of keeping separate records of the facts that are the subject of accounting and the method of keeping records of assets and liabilities in order to prevent any discrimination and cross subsidies on the side of the operator of the transmission system, the distribution system, transmission system, the distribution system and a storage tank for each of the activities which are: electricity transmission, electricity distribution, gas transmission, gas distribution and gas storage. As set out by law and details of the decree the operators of the above-mentioned activities keep separate records of the facts that are the subject of accounting and the records of assets and

liabilities also for other activity performed on business. The decree further sets out the details concerning the method of keeping records of the facts that are the subject of accounting and the method of keeping the records of assets and liabilities for the electricity supplier or the gas supplier for electricity supply or for gas supply to the electricity off-household supplier and for electricity supply or gas supply to the electricity and gas consumer in household.

Operators and suppliers in the electricity and gas sectors will submit to the Regulatory Office of Network Industries the outputs from records separated by them, including the facts that are the subject of accounting as well as from the records of assets and liabilities in the form of table surveys under the decree and its annexes not later than until 30 June of the following year.

Moreover, they have to submit to the Office for approval the Rules for Distribution of Assets and Liabilities, Costs and Revenues and the Rules for Depreciation until 31 August of the calendar year. The rules approved by the Office are to be applied from 1 January of the following calendar year.

VII. The Other Activities of the Office

VII.1. Settlement of Applications under

Act No. 211/2000 Coll. on Free Access

to Information and amendment and

supplement of some acts in wording of

Act No. 628/2005 Coll.

In 2008 the Office overallly dealt with 134 applications on making the information accessible (hereinafter only „the application“), of which 92 were settled in such a way that the information was made available, in 41 cases the applicant was turned down and 1 application was referred to.

Of the total number of settled applications 24 applications referred to the information on energy prices, 11 applications referred to generally binding legal regulations governing the field of regulation. In 16 cases the applicants requested the copies of licenses issued for doing business activities in regulated areas. In 15 cases they asked for sending the copies of decisions, by which the Office determined energy prices.

VII. 2. International Activities of the Office

Since the accession of Slovakia into the European Union the Office has been a valid member of the Council of European Energy Regulator (CEER), with its headquarters in Brussels.

At the same time the Office is a member of the European Regulatory Group for Electricity and Gas – ERGEG, which was established by the decision of the European Commission, acting as an advisory body in the field of regulation of energy industries.

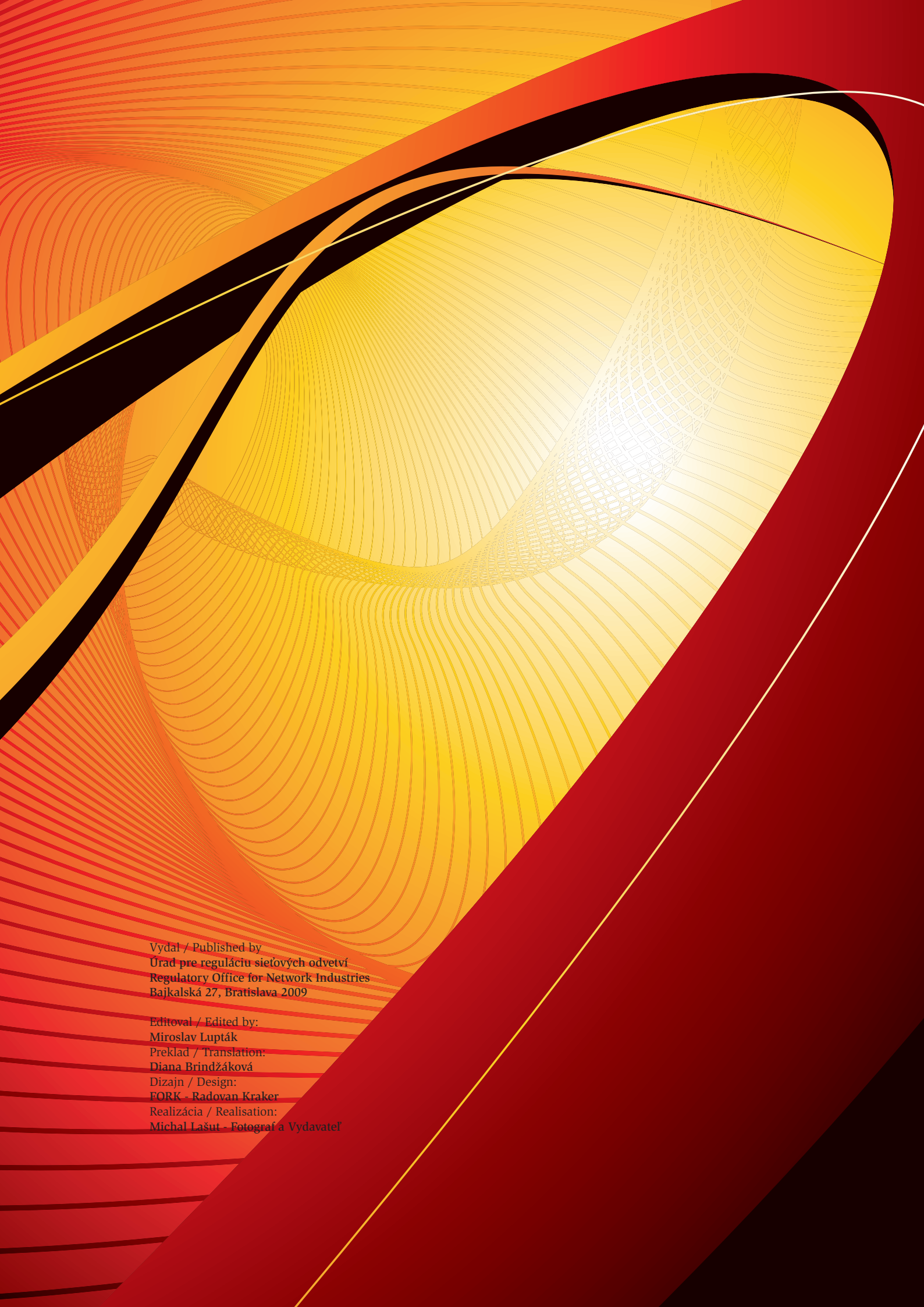
Along with the active participation at the meetings of CEER/ERGEG in 2008 the Office became a member of ERRA – the Energy Regulators Regional Association, which unifies regulatory authorities from South Eastern Europe, Baltic countries, Central Asian countries, but also from the USA. The main purpose of establishing such association is to initiate the mutual co-operation and exchange of information among regulatory bodies of member states, as well as to spread the experience and know-how of regulatory bodies with a longer tradition among newly established institutes.

During the culminating process of adopting legislative amendments of European regulations and directives governing the energy sector and the drafting of a new regulation establishing the European Regulators Regional Association the activities of the Office became even more intensive with regard to the communication with other European structures and submitting the relevant comments to individual proposals. Such proposals, the so-called "Third Liberalisation Package", formed the substantial content of the international activities of the Office in the given period of time. Part of proposals is also an emphasis given to regional co-operation being an intermediate stage for establishing the pan European market

with electricity and gas. Practically this requirement was reflected as a fairly frequent participation of Office representatives at the sessions of the so-called regional initiatives, dealing mainly with the issue of cross-border exchanges of electricity and natural gas.

Along with the above-mentioned institutional activities the Office was also actively involved in establishing and deepening bilateral and multilateral relationships with partner regulatory organisations in neighbouring countries as well as more distant countries. In this regard it is important to mention especially the above-standard relations with the Czech and Austrian regulators.

Over the past years the international reputation of the Office has been improved and changed from the position of a student to the position of a teacher. In 2008 the Office along with German partners won the international tender for the implementation of the European law in the energy sector of Azerbaijan. The clear evidence that professional qualification of experts working in the Office is at a very high level is also the fact that there is a plan to set up the Agency for Cooperation among Energy Regulators in Bratislava, which is also preliminary supported by other regulatory bodies of EU countries.

Vydal / Published by
Úrad pre reguláciu sieťových odvetví
Regulatory Office for Network Industries
Bajkalská 27, Bratislava 2009

Editoval / Edited by:
Miroslav Lupták
Preklad / Translation:
Diana Brindžáková
Dizajn / Design:
FORK - Radovan Kraker
Realizácia / Realisation:
Michal Lašut - Fotograf a Vydavateľ

